

gościniec Bialski

Nr 11 (103) LISTOPAD 2012
EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

ISSN 1643-5303

czasopismo samorządu powiatu bialskiego

www.powiatbialski.lubelskie.pl

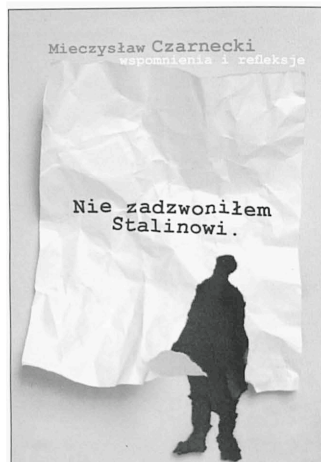
Tomasz Korzewski

Urodził się 3 stycznia 1989 roku w Warszawie. Od dziecka bardzo szybko mówił. Inni nie zawsze potrafili zrozumieć, co chce powiedzieć, więc chłopiec zaczął rysować. Pierwszy konkurs wygrał w przedszkolu. Organizatorem była firma Hochland, a w jury zasiadali uznani graficy Andrzej Pągowski. Praca przedstawiała rodzinę w wiosennym pejzażu.

W 2000 r. rodzina państwa Korzewskich przeprowadziła się do Kolonii Zakalinki, gdzie mieszka do dziś. Korzewski uczęszczał do gimnazjum im. Cypriana Norwida w Konstantynowie. W tym czasie zaczął też chodzić na zajęcia kółka plastycznego „Gwasz” prowadzonego przez Romana Pińkowskiego.

w Miejskim Domu Kultury w Białej Podlaskiej. Na pierwszych zajęciach rysował traktor, co wzbudziło ogólną wesołość. Po skończeniu rysunku, miejsce wesołości zastąpiło zaskoczenie. Okazało się, że jedenastoletni Tomasz potrafi rysować z nie mniejszą precyzją, niż większość jego starszych kolegów. Na kółko chodził siedem lat. W liceum postanowił zdać na Akademię Sztuk Pięknych. Decyzja ta rozpoczęła okres intensywnych przygotowań pod okiem Romana Pięnkowskiego i nauczycieli z warszawskiego atelier Fokaal. Wyteżona praca przyniosła efekty w postaci przyjęcia na Wydział Zręczności na warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych.

Od początku studiów starał się pracować i uczestniczyć w warsztatach. Od 20 roku pracuje w studiu Beza Projekt. Z okazji polskiej prezydencji w Unii Europejskiej studio stworzyło projekt „Mleko i Miód”, który został nagrodzony Złotym Orłem w kategorii Direct Mail. Na trzecim roku studiów Tomasz Korzewski wspólnie z Katarzyną Kempa, zajął pierwsze miejsce podczas konkursu zorganizowanego przez telewizję „DOMO plus” za projekt gry planszowej „Ampex”. Rok później, ten sam tandem został nagrodzony trzecim miejscem na ogólnopolskiej imprezie designerskiej „Przetwory 2011” za projekt kataliny, wykonanej ze starej butli po gazie. W 2012 współpracował ze studium Brandy Design, w którym pod okiem Macieja Konopki, projektował etykiety alkoholi dla produktów Stock’a i Ambry. Obecnie kontynuuje współpracę ze studium Beza Projekt i przygotowuje pracę magisterską na Wydziale Wzornictwa ASP.

W imieniu władz powiatu bialskiego pragniemy złożyć najserdeczniejsze życzenia
szczęśliwych, rodzinnych i radosnych Świąt Bożego Narodzenia.

Niech ta radość i spokój towarzyszy Państwu przez cały Nowy 2013 rok.

Życzymy, by był to rok szczęśliwy w osobiste doznania,
a także by spełnił zamierzenia i dążenia zawodowe
oraz społeczne przynosząc wiele satysfakcji
z własnych dokonań.

Przewodniczący Rady Powiatu

Przemysław Litwiński
Przemysław Litwiński

Starosta Bialski

Tadeusz Łazowski
Tadeusz Łazowski

W numerze m.in.

Galeria Gościńca	2
Gościniec samorządowy	4-5
Czas listopadowej zadumy	6
Aktywne kobiety Lubelszczyzny	7
Odsłoniли pamiątkowe tablice	8
Hołd poległym za Ojczyznę	9
Upamiętniono zmarłych funkcjonariuszy	9
Przypomniano historię kolei	10
Uczcili Święto Niepodległości	11
Koncert pieśni patriotycznych	12
Sprzątali polskie groby na Białorusi	13
Marsz niepodległościowy	13
Uroczysty marsz pamięci	14
Oratorium na cmentarzu	14
600 lat parafii katolickiej w Brześciu	15
Śpiewali na patriotyczną nutę	17
Jubileusz Placówki Straży Granicznej	19
Powstaje szkoła strażaków	20
Nagroda Doroty Kulickiej	20
Gmina Konstantynów w obiektywie	21
Rozmowa z Anną Czobodzińską- Przybysławską, dyrektor Muzeum J. I. Kraszewskiego w Romanowie	22-23
Szpitalę będą współpracować	24
Bialski szpital najlepszy w kraju	26
O finansach w bibliotece	27

Marsz-Patrol Szlakiem Krwawych Dni	29
Podsumowanie kampanii antynikotynowej „Powiat bialski wolny od dymu tytoniowego”	30
Nowy kompleks edukacyjno-sportowy	31
Konkurs „Czysta Ziemia”	32
Andrzejki z tradycją	33
Dobry start przedszkolaków	34
Pouczające warsztaty i koncerty	35
Zamieszkaj u nas	36
Dolina Zielawy z czystą energią	37
Pomóż dzieciom przetrwać zimę	37
Partnerstwo ponad podziałami	38
Terespolanie na jubileuszu w Racocie	38
Finał konkursu „Ocalić od zapomnienia”	41
Fajna kaczuszka	41
Józef Ignacy Kraszewski w działalności Koła Białczan (1922-2012)	42-43
Struna poruszona w sercu z Ewą Urygą rozmawia Istvan Grabowski	44-45
Śpiewali poezję	46
Andrzejkowe popołudnie	47
Pierwsza, ale nie ostatnia	47
Podlaskie przysmaki	50
Gościniec sportowy	51-54

Foto na okładce: Fragment nagrobka na cmentarzu parafialnym
w Białej Podlaskiej. Autor: Grzegorz Siemakowicz

KALENDARIUM

1 listopada

Świętowaliśmy uroczystości Wszystkich Świętych. We wszystkich kościołach odprawiono msze święte w intencji wszystkich znanych i nieznanych świętych. Na wielu cmentarzach, w tym na cmentarzu parafialnym w Białej Podlaskiej odbyły się kwesty na ratowanie zabytkowych grobów.

2 listopada

Obchodziliśmy Dzień Zaduszny. W ten dzień w zadumie i skupieniu wspominaliśmy naszych zmarłych bliskich i przyjaciół, odwiedzaliśmy ich groby na cmentarzach.

W Galerii „1 piętro – Strefa Sztuki” Białskiego Centrum Kultury, przy ulicy Warszawskiej 11 w Białej Podlaskiej odbył się wernisaż poplenerowej wystawy fotografii Fotoklubu Podlaskiego „Gmina Konstantynów w obiektywie”.

4 listopada

W kościele garnizonowym w Białej Podlaskiej odprawiona została msza święta w intencji zmarłych funkcjonariuszy służb mundurowych.

5 listopada

W gabinecie starosty Tadeusza Łazowskiego podpisane zostało porozumienie, parafowane przez starosty także podpisami: Jacka Brdulaka, przewodniczącego Rady Programowej Studium Celnego oraz Tadeusza Kucharuka, prezesa Rectus – WOC, porozumienie o powołaniu do życia pierwszej w Polsce szkoły policealnej kształcącej techników pożarnictwa.

6 listopada

W Muzeum Południowego Podlasia w Białej Podlaskiej otwarto wystawę „Tajemnice białskiego zamku” prezentującą obiekty znalezione podczas robót ziemnych w ramach rewitalizacji parku „Radziwiłłowski”.

Obradował Zarząd Powiatu

Od ukazania się Gościniaka Białskiego z października 2012 r. Zarząd:

1. Przyjął kwoty dochodów i wydatków oraz danych planistycznych na 2013 rok do uchwały budżetowej i wieloletniej prognozy finansowej.
2. Przyjął informację o stanie realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2011/2012, w tym o wynikach egzaminów w szkołach prowadzonych przez powiat bialski.
3. Uzgodnił projekt decyzji o warunkach zabudowy inwestycji polegających na budowie budynku mieszkalnego w miejscowości Pawłów Nowy gm. Janów Podlaski oraz na budowie stancji myśliwskiej w miejscowości Podolanka gm. Terespol.
4. Zapoznał się i skierował do wydziału geodezji, katastru i nieruchomości pisma: Gospodarstwa Gruntów Marginalnych i Mieszkańców ZWR SP w Parczewie Biuro Terenowe w Białej Podlaski oraz mieszkańca Białej Podlaskiej w sprawie wydzierżawienia garaży.
5. Zatwierdził aneks do porozumienia zawartego pomiędzy miastem Biała Podlaska a powiatem bialskim w sprawie zasad współfinansowania przez powiat bialski kosztów rehabilitacji mieszkańców powiatu bialskiego uczęszczających do Warsztatów Terapii Zajęciowej w Białej Podlaskiej.
6. Zatwierdził pismo do mieszkańca Białej Podlaski informujące w sprawie przygotowania wniosku do wojewody lubelskiego o wydanie decyzji potwierdzającej, że powiat bialski stał się właścicielem nieruchomości położonej w obrębie Michałówka gm. Biała Podlaska, zajętej pod drogę publiczną Wólka Plebańska-Witoroż-Zahajki.

7. Zatwierdził pismo do ZSE w Międzyrzeczu Podlaski o wydanie opinii w sprawie przebudowy elektroenergetycznej linii kablowej średniego i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowej na działce pozostającej w trwałym zarządzie tej szkoły.
8. Wyraził zgodę na dokonanie zmian w budżecie w związku z przeznaczeniem środków finansowych na opłacenie warsztatów „Jak tworzyć szkołę promującą zdrowie”.
9. Zaopiniował projekt uchwały Rady Powiatu w sprawie zmiany uchwały, w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odroczenia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.
10. Wyraził zgodę na przekazanie na rzecz gminy Konstantynów gruntu pasa drogowego drogi powiatowej nr 1026 L Konstantynów – Gnojno w miejscowości Konstantynów na wniosek wójta tej gminy.
11. Przeznaczył środki finansowe na dofinansowanie kursu „Instruktor strzelectwa sportowego”, w związku z pismem Zespołu Szkół Ekonomicznych w Międzyrzeczu Podlaskim.
12. Rozpatrzył odmownie pismo Muzeum J.I. Kraszewskiego w Romanowie w sprawie dofinansowania bieżącej działalności dodatkową kwotą.
13. Przeznaczył środki finansowe w związku z uczestnictwem zespołu z Białorusi w Festiwalu Pieśni Patriotycznej w Tucznej.
14. Zapoznał się z pismem Pharmacon Lublin w sprawie umieszczenia w rozkładzie godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu bialskiego apteki o nazwie „Nasze Apteki” w Terespolu. Wniosek zostanie uwzględniony przy najbliższej nowelizacji uchwały Rady Powiatu w Białej Podlaskiej w sprawie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych w powiecie bialskim.
15. Po zapoznaniu z pismem wójta gm. Zalesie zdecydował o przyjęciu pomocy finansowej od gminy Zalesie stanowiącej zwrot środków finansowych z rozliczenia przebudowy dróg powiatowych w miejscowościach Kijowiec, Dereczanka, Husinka wraz z przebudową mostu przez rzekę Krznię w m. Kijowiec realizowanego przez powiat bialski w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007–2013. Zarząd odmówił zwolnienia gminy z wpłaty pozostałej kwoty rozliczenia.
16. Zdecydował o dokonaniu wpłaty korekty finansowej w związku z monitoringiem przez Urząd Marszałkowski w Lublinie projektu „Budowa zintegrowanego systemu informatycznego dla zrównoważonego rozwoju powiatu bialskiego.”
17. Zapoznał się z pismem Urzędu Gminy Sosnówka w sprawie wydania opinii o zaliczeniu dróg do kategorii dróg gminnych, co związane jest ze zmianą numeracji w dotychczas obowiązującym wykazie dróg gminnych.
18. Zapoznał się z pismem Urzędu Gminy w Terespolu w sprawie uwzględnienia w planach finansowych zadań drogowych na 2013 r. remontu odcinka drogi Pratulin – Łęgi. Odpowiedzi udzielił Zarząd Dróg Powiatowych.
19. Zapoznał się z pismem Urzędu Miasta w Terespolu w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Bialskiemu w formie dotacji celowej na Przebudowę drogi powiatowej nr 1137 L ul. Wojska Polskiego - ul. 3 Maja.

20. Zaopiniował projekty uchwał Rady Powiatu w sprawach: zmian w budżecie powiatu bialskiego na 2012 r., zmiany wieloletniej prognozy finansowej, zmiany uchwały, w sprawie tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli szkół niewymienionych w art. 42 ust. 3 ustawy Karta Nauczyciela, nauczycieli prowadzących kształcenie w formie zaocznej, nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin, pedagogów, psychologów, logopedów, doradców zawodowych prowadzących zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu w celu wspomaganie uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych oraz zasady zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w formie zaocznej, uchwalenia Programu współpracy powiatu bialskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi w sferze pożytku publicznego na rok 2013, zmiany uchwały, w sprawie uchwalenia „Wieloletniego programu współpracy powiatu bialskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2012 – 2016” oraz ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu bialskiego.
21. Podjął decyzję w sprawie wygaśnięcia prawa trwałego zarządu przysługującego Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Międzyrzeczu Podlaskim.
22. Rozpatrzył negatywnie pismo Poradni Psychologiczno Pedagogicznej w Międzyrzeczu Podlaskim w sprawie przyznania godzin nadliczbowych pedagogom w filii Poradni w Białej Podlaskiej.
23. Zatwierdził wystąpienie do wojewody lubelskiego w sprawie stwierdzenia, że powiat bialski stał się właścicielem nieruchomości położonej w obrębie Witulini Kolonia gm. Leśna Podlaska zajętej pod drogę nr 1023 L Ossówka – Leśna Podlaska.
24. Zatwierdził wystąpienie do wojewody lubelskiego w sprawie wydania decyzji o nabyciu prawa własności nieruchomości zajętych pod drogę nr 1103 L Rossosz – Brzozowy Kąt – dr.kraj 63 położonych na terenie obrębów Rossosz, Kożanówka, Mokre oraz Romaszki w gminie Rossosz.
- Zarząd Powiatu podjął uchwały w sprawach:
  1. upoważnienia dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Białej Podlaskiej, (program „Aktywny samorząd”),
  2. wynagrodzenia dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Międzyrzeczu Podlaskim,
  3. zamówienia publicznego na zakup energii elektrycznej do obiektów będących w zarządzie jednostek organizacyjnych powiatu bialskiego,
  4. przyjęcia projektu uchwały budżetowej na 2013 rok,
  5. przyjęcia projektu zmiany wieloletniej prognozy finansowej,
  6. przeprowadzenia konsultacji projektu programu współpracy powiatu bialskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi w sferze pożytku publicznego na rok 2013,
  7. zaopiniowania projektu uchwały Rady Gminy Sosnowka, w sprawie zaliczenia dróg publicznych do kategorii dróg gminnych na terenie gminy Sosnowka.

Elżbieta Onopiuk

Powiat bialski

Podsumowano Marsz Szlakiem Legionów

9 listopada br. w siedzibie Starostwa Powiatowego odbyło się uroczyste podsumowanie siedemnastego Marszu Szlakiem Legionów, który w tym roku został zorganizowany w terminie 4 – 6 czerwca, na trasie Kobylany – Małaszewicze – Kopytów – Kodeń – Tuczn – Międzyzylę – Wisznice. Wśród zaproszonych gości byli przedstawiciele instytucji i organizacji zaangażowanych w przygotowanie tej imprezy, m.in.: Wojska Polskiego, Policji, Straży Granicznej oraz wojtowie i dyrektory szkół. Podczas spotkania członek Zarządu Powiatu Marzena Andrzejuk wręczyła obecnym podziękowania i pamiątkowe książki. Uczestnicy w rozmowach nawiązali do zbliżającego się Święta Niepodległości. Uroczystość była również okazją do wymiany doświadczeń i opinii na temat marszu oraz wypracowania pomysłów na kolejną edycję imprezy. Szczególne podziękowania skierowane były do Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Terespolu, odpowiedzialnego za tegoroczną organizację imprezy oraz nauczyciela Andrzeja Korbała, komendanta tegorocznego marszu. (a)

KALENDARIUM

7 listopada

Na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej odbyło się spotkanie starostów powiatów województwa lubelskiego z rektorem i władzami UMCS w Lublinie. Wśród obecnych był również starosta Tadeusz Łazowski.

8 listopada

Starosta Tadeusz Łazowski odbył spotkanie z przedstawicielami Białkopodlaskiej Izby Gospodarczej, oraz Izby Gospodarczej w Brześciu. Tematem spotkania był rozwój kontaktów przygranicznych.

9 listopada

Starosta Tadeusz Łazowski oraz wojtowie gmin Terespol i Kodeń wzięli udział w konferencji międzynarodowej z udziałem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego, na temat małego ruchu granicznego zorganizowanej przez starostwo powiatowe w Gołdapi.

W sali konferencyjnej starostwa miało miejsce spotkanie podsumowujące XVI Marsz Szlakiem Legionów na terenie Podlasia. W ramach spotkania wręczone zostały listy gratulacyjne dla organizatorów imprezy.

W Muzeum Południowego Podlasia otwarto wystawę fotografii Olgi Bacy „Świat zaklęty”.

11 listopada

Obchodziliśmy Święto Niepodległości. Główne uroczystości w powiecie bialskim miały miejsce w Międzyrzeczu Podlaskim i Neplach. Starosta Tadeusz Łazowski uczestniczył również w uroczystościach w Białej Podlaskiej.

14 listopada

Starosta Tadeusz Łazowski brał udział w uroczystościach z okazji Święta Niepodległości w Konsulacie Generalnym RP w Brześciu.

DOK. NA STR. 6

KALENDARIUM

W MBP odbyło się podsumowanie powiatowego konkursu o tematyce regionalnej „Ocalić od zapomnienia”. Zadaniem dziesiątej, jubileuszowej edycji było zebranie opisów i fotografii przedstawiających gry i zabawy z dawnych lat swojej małej ojczyzny.

15 listopada

Starosta Tadeusz Łazowski wraz z delegacją starostwa brał udział w obchodach święta pracowników rolnictwa i przetwórstwa rolno - spożywczego w Czerni w rejonie brzeskim na Białorusi.

16 listopada

W parku Potockich w Międzyrzczu Podlaskim odbył się tradycyjny Marsz - Patrol dla upamiętnienia 94. rocznicy Krwawych Dni Międzyrzecza.

18 listopada

W sali gimnastycznej Zespołu Szkół w Tuczniej już po raz dwunasty odbył się Powiatowy Festiwal Pieśni Patriotycznej.

20 listopada

W starostwie powiatowym odbyło się spotkanie w formie konsultacji społecznych w ramach projektu systemowego „Kapitał intelektualny Lubelszczyzny 2012-2013”. Podczas spotkania zaprezentowano wnioski z dotychczas uzyskanych wyników badań dotyczących kapitału intelektualnego Lubelszczyzny w ramach projektu systemowego „Kapitał intelektualny Lubelszczyzny 2010-2013”, natomiast głównym celem spotkania była ich analiza oraz dyskusja.

21 listopada

Starosta Tadeusz Łazowski spotkał się z dyrektorem Wojewódzkiego Szpitala Zespólnego w Białej Podlaskiej Dariuszem Oleńskim. Starosta pogratulował dyrektorowi zdobycie pierwszego miejsca w rankingu dziennika Rzeczpospolita dla najlepszego szpitala w Polsce. W starostwie powiatowym odbyło się pierwsze spotkanie

Czas listopadowej zadumy

W pierwszych dniach listopada obchodziliśmy uroczystości Wszystkich Świętych i Dzień Zaduszny. Tradycyjnie odwiedziliśmy w te dni groby bliskich i znajomych. W Białej Podlaskiej najbardziej obłożonymi cmentarzami były: cmentarz parafialny przy ulicy Janowskiej, cmentarz komunalny przy ulicy Cmentarnej oraz cmentarz prawosławny przy ulicy Terebelskiej. Są to trzy największe i najbardziej znane

żony jednego z właścicieli miasta, czy Aleksandra Ludwika Radziwiłła. O roli grzebalnej terenu przykościelnego świadczy obecnie krzyż celtowski na grobie zmarłego w 1815 r. generała Ignacego Kamińskiego oraz mało czytelna tablica na murze, na tyłach kościoła.

Kolejnym cmentarzem chrześcijańskim na terenie miasta, o którego istnieniu wielu nie zdaje sobie sprawy, jest położony

nekropolie na terenie miasta. Są jednak i takie miejsca, o których wiedzą nieliczni, lub zostały po prostu zapomniane z różnych względów. Na przestrzeni wieków cmentarzy w Białej Podlaskiej było co najmniej kilka. Najstarszym z nich jest cmentarz przykościelny kościoła pw. Św. Anny. Został on założony około 1525 r., czyli wraz z wybudowaniem pierwszej świątyni. Cmentarz funkcjonował przez blisko 300 lat do początku XIX wieku, kiedy na podstawie rozporządzenia Komisji Rządowej z 1791 roku utworzono obecny cmentarz parafialny poza miastem. Przeniesienie cmentarzy poza obręb miasta podyktowane było przede wszystkim względami higienicznymi. Cmentarz przykościelny był do tego stopnia przepelniony, że ciała chowane były na głębokości kilkudziesięciu centymetrów. Trudno sobie wyobrazić, jak wielki fetor unosił się w jego pobliżu. W tym miejscu należy dodać jeszcze, iż w podziemiach kościoła Św. Anny również dokonywano pochówków, m.in. Tekli z Wollowiczów Radziwiłłowej,

u zbiegu obecnych uli Spółdzielczej i Artyleryjskiej cmentarz założony przy dawnym szpitalu Sióstr Miłosierdzia. Powstał on jako miejsce spoczynku zmarłych pacjentów szpitala. Założony został około 1720 r. i funkcjonował aż do końca wieku dziewiętnastego. Do dnia dzisiejszego zachowały się tam trzy nagrobki, a mianowicie pomnik księdza Mikołaja Dziedzickiego, rektora Akademii Białskiej i kapelana szpitala zmarłego w 1795 roku, pomnik Stanisława Domaradzkiego zmarłego w 1872 roku oraz zniszczona nieczytelna płyta z końca XIX wieku. Na cmentarzu tym spoczywają także powstańcy styczniowi polegli w walkach i zmarli w szpitalu. Trzecią nekropolią, którą mieszkańcy miasta mająć codziennie jest cmentarz unicki położony u zbiegu ulic Brzeskiej i Rolniczej. Powstał on prawdopodobnie w drugiej połowie XVI wieku, w latach 1815 - 1825 został on znacząco zdezastowany poprzez przecięcie traktem brzeskim. Pełnił on swą rolę do lat siedemdziesiątych XIX wieku, następ-

nie jego rolę przejął w 1875 roku nowy cmentarz przy ulicy Terebelskiej, obecnie będący częścią cmentarza prawosławnego.

W Białej Podlaskiej dużą rolę odgrywała ludność narodowości żydowskiej, w niektórych latach przewyższając liczebnie ludność polską. Także ona posiadała swoje własne miejsca pochówku. Najstarszy cmentarz żydowski, tzw. kirkut, powstał w połowie XVII wieku. Mieścił się on przy ulicy Brzeskiej, w miejscu, gdzie obecnie znajduje się pomnik Sybiraków i Starostwo Powiatowe. Ostatnie pochówki miały miejsce w początku XIX wieku, kiedy to tak jak cmentarz przy kościele św. Anny został zamknięty, a jego funkcję przejął kirkut przy ulicy Nowej. Do II wojny światowej znajdowały się na nim macewy, które Niemcy nakazali wyrwać i po rozkruszeniu wykorzystać do utwardzenia miejskich ulic.

Szczególnie interesujące i zarazem mało znane są cmentarze wojskowe, zarówno z okresu I jak i II wojny światowej. Cmentarzem, po którym nie ma już śladu, był położony przy zbiegu obecnych ulic Siderskiej i Alei Tysiąclecia cmentarz żołnierzy rosyjskich z okresu I wojny światowej założony w roku 1914. Znajdowało się tam 91 grobów. Znajdowała się tam też tabliczka z napisem w języku niemieckim o treści: „Pamięć poległych Austriaków i Rosjan od niemieckich kolegów - towarzyszy, kamratów”. Drugim cmentarzem z tego okresu, był cmentarz założony w ogrodach starego szpitala od strony ulicy Warszawskiej. Znajdowało się tam 114 grobów, oraz pomnik z głazów polnych. Pochowani na tym cmentarzu żołnierze niemieccy zostali w latach II wojny światowej ekshumowani i przeniesieni na cmentarz wojskowy przy ulicy Pokoju. Po tym cmentarzu pozostał jednak ślad, którym jest glaz z wyrytym napisem w języku niemieckim, obecnie stojący przy chodniku na wysokości Caritasu z przymocowaną tablicą pamiątkową 25-lecia Solidarności. Jak wiele jeszcze cmentarzy nie odkryto trudno powiedzieć. Zapalmy więc światełko na tych, po których został ślad.

Grzegorz Siemakowicz

DOK. NA STR. 7

Aktywne kobiety Lubelszczyzny

Z inicjatywy posłanki Joanny Much, eurodeputowanej Leny Kolarskiej-Bobińskiej oraz przewodniczącej Kongresu Kobiet Lubelszczyzny Henryki Strojnowskiej, 17 listopada odbył się trzeci Kongres Kobiet Lubelszczyzny. Tegoroczny kongres odbywał się pod hasłem „Aktywność kobiet”. Dla uczestniczek przygotowano pięć paneli dyskusyjnych:

1. Równość – czy potrzebna czy możliwa?
2. Biznes szczyty na równą miarę
3. Cóрка, matka, babcia, a gdzie tata?
4. Nic, co nowe nie jest mi obce?
5. Sukces jest kobietą.

Wszystkie proponowane tematy cieszyły się dużym zainteresowaniem 500 kobiet przybyłych na kongres. Obecne były przedstawicielki różnych zawodów i profesji. Obradom i dyskusjom

towarzyszyły wystawy: fotografii i rękodzieła artystycznego, a także pokazy makijażu. Koła gospodyń wiejskich oraz inne działające w województwie lubelskim organizacje zrzeszające kobiety przygotowały do degustacji dania regionalne. Obecne były również dania z powiatu

bialskiego. Gospodynie ze Stowarzyszenie Koło Aktywnych Kobiet z Łobaczewa Małego (gmina Terespol) częstowały uczestniczki pysznymi kabinami i zupą nadbużańską. W kongresie uczestniczyła liczna grupa kobiet z powiatu bialskiego. Były przedstawicielki Starostwa Powiatowego i jego jednostek, reprezentantki lokalnego biznesu oraz stowarzyszeń i organizacji pozarządowych.

B. Kaliszuk

KALENDARIUM

Komitetu Sterującego projektu Wspólnej Metody Oceny „CAF” (Common Assessment Framework).

22 listopada

W Parczewie odbyło się spotkanie starostów w sprawie Internetu szerokopasmowego.

23 listopada

W sali konferencyjnej Starostwa odbyło się podsumowanie konkursu „Czysta Ziemia”, zorganizowanego przez Starostwo Powiatowe we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska w Lublinie.

Placówka Straży Granicznej w Kodniu świętowała 15 rocznicę powołania.

24 listopada

W Worgulach w gminie Leśna Podlaska miała miejsce tradycyjne „Andrzejkowe spotkania z folklorem”.

25 listopada

Starosta Tadeusz Łazowski uczestniczył w uroczystościach obchodów sześćsetnej rocznicy powołania parafii katolickiej w Brześciu na Białorusi.

27 listopada

Starosta Tadeusz Łazowski odbył spotkanie z dyrektorami Gminnych Domów Kultury z powiatu bialskiego.

28 listopada

W Kodniu odbyła się premiera filmu na podstawie powieści J.I. Kraszewskiego „Hrabina Cosel”, nakręconego przez podopiecznych Warsztatów Terapii Zajęciowej Środowiskowego Domu Samopomocy w Kodniu.

29 listopada

W Zespole Szkół w Kodniu miała miejsce uroczystość podsumowania współzawodnictwa sportowego szkół powiatu bialskiego.

Grzegorz Siemakowicz

Odślonili pamiątkowe tablice

11 listopada obchodzono uroczyste w gminie Terespol. Rozpoczęto mszą św w kościele pw. Podwyższenia Krzyża Św. w Neplach. Po Eucharystii wiązankę

pieśni patriotycznych zaprezentował chór z Gminnego Ośrodka Kultury w Koroszczynie. Następnym punktem programu było odsłonięcie tablicy poświęconej

J. U. Niemcewiczowi. O postaci wielkiego Polaka i jego związkach z Neplami opowiedział dr Szczepan Kalinowski, regionalista i wykładowca akademicki z Białej Podlaskiej. Pamiątkową tablicę odsłonił: starosta bialski Tadeusz Łazowski, wójt gminy Terespol Krzysztof Iwanuk oraz hetman Bractwa Kurkowego Lech Orliński, zaś poświęcenia dokonał proboszcz parafii w Neplach ks. Mirosław Gorzał. Później delegacje władz samorządowych, Straży Granicznej, Bractwa Kurkowego oraz przedstawiciele społeczności złożyli wieńce pod kopcem marszałka Piłsudskiego w Neplach. W dalszej kolejności uczestnicy uroczystości udali się do Kuzawki, gdzie znajduje się kamień i tablica poświęcona Tadeuszowi Kościuszce, który według

wielu teorii historycznych rzeką Bug podążył w swej podróży do Ameryki. Uroczystą tablicę odsłonił tam: przewodniczący Rady Gminy Terespol Mieczysław Romanuk, komendant Placówki Straży Granicznej w Terespolu mjr Artur Barej oraz król Bractwa Kurkowego Szczepan Kalinowski. Poświęcenia tablicy pamiątkowej dokonał ks. proboszcz parafii Neple. Składamy podziękowania przedstawicielom Straży Granicznej, strażakom z OSP Neple pocztom sztandarowym harcerzom z ZS im Orla białego w Kobylanach oraz wszystkim, którzy wzięli udział w gminnych uroczystościach za uświetnienie obchodów święta narodowego i podtrzymywanie patriotycznej tradycji.

K. Gójski

Międzyrzec Podlaski

Hołd poległym za Ojczyznę

11 listopada mieszkańcy Miasta i Gminy Międzyrzec Podlaski spotkali się na wspólnych obchodach 94. rocznicy odzyskania niepodległości. Uroczystość rozpoczęła się mszą św.

w intencji Ojczyzny w kościele dekanalnym pw. św. Mikołaja z udziałem pocztów sztandarowych, przedstawicieli władz miejskich i gminnych, mieszkańców i zaproszonych gości. Po liturgii,

wszyscy uczestnicy uroczystości, w asyście Konnej Straży Ochrony

(a)

Gmina Rokitno

Patriotyczna lekcja historii

Gminne obchody Narodowego Święta Niepodległości w gminie Rokitno zorganizowano w dniach 9-11 listopada br. Najpierw w Gminnej Instytucji Kultury w Rokitnie odbyła się akademia patriotyczna w wykonaniu uczniów miejscowego Zespołu Szkół. W sobotę chętni mieli okazję uczestniczenia w lekcji historii, poprowadzonej przez Lecha Orlińskiego z Kresowego Bractwa Kurkowego im. Orla Białego. Po wyjątkowym spotkaniu rozegrano turniej szachowy i warcabowy o puchar wójta gminy. W zmaganiach szachistów najlepsza okazała się

Anita Bazyłuk z Pokiniani, wyprzedzając Bartosza Kozaczuka z Lipnicy i Rolanda Orzechowskiego z Rokitna. W rozgrywkach warcabowych na pierwszym miejscu uplasował się Adam Szewczuk z Rokitna Kolonii, zaś kolejne miejsca zajęli: Weronika Makarewicz z Rokitna i Piotr Jakubiuk również z Rokitna. Organizatorami turnieju byli: wójt Jacek Szewczuk i Gminna Instytucja Kultury w Rokitnie. Punktem kulminacyjnym obchodów była msza święta sprawowana w intencji Ojczyzny w kościele parafialnym w Rokitnie w niedzielę 11 listopada.

(as)

Biała Podlaska

UPAMIĘTNIONO ZMARŁYCH FUNKCJONARIUSZY

Listopad jest szczególnym miesiącem pamięci o zmarłych. 4 listopada 2012 r. w kościele garnizonowym w Białej Podlaskiej odbyło się nabożeństwo żałobne połączone z mszą świętą w intencji zmarłych funkcjonariuszy służb mundurowych oraz strażaków OSP z miasta Biała Podlaska i powiatu bialskiego. Uroczystość, upamiętniająca zmarłych funkcjonariuszy rozpoczęła się nieszpornymi żałobnymi. Na uroczystość przybyli funkcjonariusze, służb mundurowych oraz strażacy z OSP z całego powiatu. Na mszy nie zabrakło władz powiatowych i gminnych. Obecny był m.in. starosta Tadeusz Łazowski. Mszę św. koncelebrowali: ks. Roman Sawczuk, diecezjalny kapelan strażaków, ks. ppłk Mirosław Kurjaniuk, kapelan Straży Granicznej; ks. Henryk

Jakubowicz, powiatowy kapelan strażaków, ks. Jacek Owsiński, zastępca powiatowego kapelana i ojciec Jan Tyburczy, przeor i proboszcz Sanktuarium Matki Boskiej Leśniańskiej. We wstępie zostały odczytane w wypowiedziach imiona i nazwiska zmarłych funkcjonariuszy z Policji, Państwowej Straży Pożarnej oraz strażaków z Ochotniczych Straży Pożarnych z gmin powiatu bialskiego. Ks. Henryk Jakubowicz wspominał w homilii funkcjonariuszy, którzy odeszli do wieczności. Podziękował Bogu za ich życie i służbę, jednocześnie prosząc o pamięć i modlitwę w ich intencji. Po nabożeństwie, pod pomnikiem poległych lotników zostały zapalone znicze przez przedstawicieli poszczególnych jednostek.

(a)

Tegoroczne obchody Święta Niepodległości, dzięki wystawie dotyczącej historii kolei terespolskiej w miejscowej Prochowni, miały interesującą oprawę. Uroczystości rozpoczęły się mszą św. w kościele pw. Świętej Trójcy w Terespole. Po mszy kondukt złożony z zaproszonych delegacji, mieszkańców Terespoła i okolic udał się pod pomnik Nieznanego Żołnierza i 300-lecia nadania praw miejskich. Podczas uroczystości obecni byli przedstawiciele władz: miasta Terespol z burmistrzem Jackiem Danielukiem, Konsulatu RP w Brześciu w osobie wicekonsula Stanisława Szypulskiego, przedstawiciele Starostwa Powiatowego oraz członkowie Związku Kombatanów RP i Byłych Więźniów Politycznych w Terespole i delegacja AK z Brześcia. Ponadto uroczystość uświetnili przedstawiciele: Straży Granicznej, Urzędu Celnego, Straży Pożarnej, Policji oraz terespolskich szkół, jednostek samorządowych i organizacji pozarządowych.

Po złożeniu wieńców pod pomnikiem, zebrani udali się do terespolskiej Prochowni, gdzie Koło Miłośników Historii i Fortyfikacji (A. Lipowiecki, B. Lipowiecka, P. Lipowiecki, K. Niczyporuk, J. Czerniak, K. Zawistowski, P. Oleszczuk, Róża Pietraszuk z bratem, K. Michalak, T. Michalak, K. Romaniuk, D. Sobol, Z. Tyburcy, E. Wowczeniuk, B. Greczuk) przygotowało wielką makietę przedstawiającą wieniec odtworzony dworzec kolejowy w Terespole i jego okolicę w okresie 20-lecia międzywojennego od Prochowni, przez ul. Wojska Polskiego za przejazd w stronę Łobaczewa. Uroczono została, ku ucieście publiczności, tzw. kolejka. Prezes Krzysztof Badański zaprosił na referaty o tematyce kolejnictwa, które wygłosili kolejno: Dominik Sobol oraz wieloletni pracownicy PKP: Kazimierz Michalak i Jarosław Tarasiuk (przewodniczący Rady Miasta). Gościnnie głos zabrał również sędziwy rzeźbiarz Jan Buczyło, który opowiadał o swojej pracy na przeladunku kolejowym podczas niemieckiej okupacji. Na tę okoliczność wydana została pięknie opracowana

Przypomniano historię kolei

broszura, w której oprócz unikatowych zdjęć zawarta została historia budowy trasy kolejowej (jednej z najważniejszych w XIX wieku na ziemiach polskich) łączącej Warszawę z Brześciem.

Zebrani goście zostali poczęstowani bigosem i herbatą. Działania pochodzą z projektu „Kolej warszawsko-terespolska

1867-2012” w ramach programu Patriotyzm Jutra, realizowanego przez Koło Miłośników Historii i Fortyfikacji dzięki Stowarzyszeniu Rozwoju Gminy Miejskiej Terespol, które otrzymało na ten cel dofinansowanie z środków Muzeum Historii Polski. (a)

Tam delegacje władz gminy, które reprezentowali wójt gminy Sosnówka Krzysztof Bruczek, przewodniczący Rady Gminy Krzysztof Prystupa, wiceprzewodniczący Rady Gminy Jan Pilipiuk, a także Andrzej Kamiński, prezes Okręgowego Związku Kombatanów RP i Byłych Więźniów Politycznych oraz młodzież szkolna złożyli wiązanki kwiatów i odpalili znicze. Następnie wszyscy uczestnicy obchodów przemarszerowali do sali widowiskowej Gminnego

Ośrodka Kultury, gdzie okolicznościowe przemówienie wygłosił Wójt gminy. Po części oficjalnej, uczniowie Szkoły Podstawowej w Sosnowce pod kierunkiem Bożeny Wołyńczuk oraz Krystyny Pawlik przygotowali uroczystą akademię, przywołującą wydarzenia zaborów i odzyskania przez Polskę niepodległości. Uroczystość uświetnił chór męski z parafii p.w. Matki Bożej Różańcowej w Sławatyczach koncertem pieśni patriotycznych.

Jolanta Mikulska

Uczcili Święto Niepodległości

94 lata temu po 123 latach pod rządami zaborców Polska odzyskała niepodległość. Obchody Święta Niepodległości w gminie Sosnówka rozpoczęto od przemarszu uczestników uroczystości spod Gminnego

Ośrodka Kultury pod pomnik marszałka Józefa Piłsudskiego z udziałem pocztów sztandarowych: Okręgowego Związku Kombatanów RP i Byłych Więźniów Politycznych oraz Ochotniczej Straży Pożarnej.

Gmina Wisznice

Słowem i muzyką uczcili Święto Niepodległości

Obchody uroczystości Święta Niepodległości rozpoczęte zostały piątkowym wydarzeniem w Centrum Kultury Chrześcijańskiej, podczas którego wystąpiła młodzież działająca przy GOK z repertuarem arii operowych oraz etiudą ruchowo-dykcijną. Imprezę uświetnił gościnny występ członków koła teatralnego „Sylaba” działającego przy Bialskim Centrum Kultury. Niezwykłym zaskoczeniem był polski repertuar podczas koncertu białoruskiej orkiestry dętej. Niejednokrotnie w na twarzach słuchaczy było widoczne wzruszenie. Oficjalne obchody Święta

Niepodległości odbyły się w niedzielę. Delegacje uczestniczące w święcie złożyły wiązanki pod pomnikiem w centrum Wisznice. Dalsze uroczystości przebiegały w Centrum Kultury Chrześcijańskiej. Okolicznościową przemowę wygłosił do mieszkańców gminy wójt Piotr Dragan. Zgromadzeni obejrzyli część artystyczną z udziałem młodzieży z GOK. Oprawę muzyczną zapewnili chóry: Aster z Wisznice i Nadzieja z Polubicz. Dopelnieniem uroczystości była modlitwa podczas mszy św. w intencji Ojczyzny.

Jolanta Kwiatek

Koncert pieśni patriotycznych

W niedzielę 11 listopada w Piszczacu zorganizowano koncert pieśni patriotycznej pod hasłem „Naród, który przestaje śpiewać, przestaje żyć”. Wzięli w nim udział: chóry parafialne „Zorza” i „Jutrzenka” z parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Piszczacu pod kierownictwem Janusza Hołowni oraz Zespół Pieśni i Tańca Ludowego Ziemi Piszczackiej, którego instruk-

torem artystycznym jest Paweł Szyć. Koncert składał się z tradycyjnych pieśni patriotycznych związanych z okresem walk o niepodległość Polski. Między pieśniami wiersze o miłości Ojczyzny recytował Józef Melanowicz z Piszczaca. Koncert wywarł niezapomniane wrażenia i wywołał wiele wzruszeń wśród uczestników i wykonawców. Na uroczystości nie zabrakło młodzieży, przedstawicieli władz sa-

morządowych, duchownych oraz mieszkańców gminy. Przybyły delegacje szkół z pocztami sztandarowymi oraz druhowie OSP. - My młode pokolenie stajemy się spadkobiercami pamięci o tych, którzy walczyli o niepodległość naszego kraju. Czujemy się odpowiedzialni za przekazywanie tej bolesnej prawdy. Szanujemy naszych przodków i ich dokonania, bo tu nasze miejsce i to nasz kraj. Tymi słowami zakończył się koncert. Na koniec odśpiewano wspólnie odśpiewali hymn państwowy Zastępca wójta Andrzej Salamon podziękował inicjatorom, uczestnikom i wykonawcom za pamięć, obecność oraz uświetnienie Święta Niepodległości Polski w gminie Piszczac.

Aneta Alicja Buczyńska

Gmina Biała Podlaska

Obchody Dnia Niepodległości w gminie Biała Podlaska

Patriotyczna wymowa programu młodzieży

Wyjątkowo efektowny i wzruszający program przygotowała młodzież szkolna z Cicibora Dużego pod kierunkiem Beaty Wereszko. Wiersze, melodie i monolog podkreślały starania narodu o wyzwolenie spod niewoli zaborców. Po wielu okupionych krwią powstańców zrywach, naród doczekał szczęśliwej chwili w listopadzie 1918 r. Powinniśmy się cieszyć z tego faktu i dziś, zważywszy, że od 67 lat żyjemy w bezpiecznym kraju, omijamy przez wojny i niepokoję. Na podkreślenie zasługuje wyjątkowa dekoracja, oddająca charakter święta. Podziwiali ją wielu mieszkańców Cicibora.

Patriotyczną uroczystość w świetlicy wiejskiej poprzedziło

poświęcenie przez proboszczą parafii pw. Błogosławionego Honorata ks. kan. Janusza Onufryjuka dwóch krzyży, odnowionych po latach przez społeczność Cicibora. Możliwe było to dzięki składkom mieszkańców (zebrano 2,5 tys. zł) oraz staraniom strażaków z miejscowej jednostki OSP. Uroczystość zgromadziła przedstawicieli mieszkańców Cicibora Dużego oraz zaproszonych gości. Wśród nich: wójta Wiesława Panasiuka, sekretarza gminy Grażynę Majewską, inspektora ds. ochrony przeciwpożarowej Czesława Pikacza, pedagogów, duchownych i członków zespołu Zorza. Zebranych witał naczelnik jednostki Mirosław

Mielnicki. O szczególnej randze listopadowego święta mówili z powagą ks. proboszcz oraz wójt Wiesław Panasiuk, dziękujący organizatorom za pamięć i efektowną oprawę uroczystości jakże istotnej dla gminy i regionu. To święto powinno napawać rodaków dumą i radością, których

wyrazem powinny być białoczerwone symbole w Dniu Niepodległości, ustalonym po wielu latach niewoli. Organizatorzy obchodów Dnia Niepodległości w Ciciborze Dużym zadbali o strawę duchową i poczęstunek.

Istvan Grabowski
Foto autor

Marsz niepodległościowy

Uroczystości związane z 94. rocznicą odzyskania niepodległości w gminie Sławatycze rozpoczęły się 9 listopada akademią zaprezentowaną przez młodzież szkolną. Przedstawiła ona montaż słowno-muzyczny „Niepodległa, suwerenna, wolna”. Pieśni patriotyczne zaprezentował chór szkolny; zespół taneczny najmłodszych w pięknych strojach zaprezentował polskie tańce ludowe. Natomiast 11 listopada uroczystości rozpoczęły się mszą świętą w intencji ojczyzny. Przy tablicy pamiątkowej, poświęconej poległym żołnierzom Armii Krajowej honorową wartę pełnili harcerze z miejscowego gimnazjum. Po mszy wystąpiła grupa wokalna-instrumentalna z miejscowego Gminnego Ośrodka Kultury oraz męski chór parafialny Ave w repertuarze

pieśni patriotycznych. Po zakończeniu uroczystości religijnych, z pocztami sztandarowymi miejscowej jednostki OSP i Zespołu Szkół zebrał się na zbiórkę mogił legionistów z 1920 r., aby oddać cześć poległym. Na mogile złożono wiązkę kwiatów, zapalono znicze oraz odśpiewano hymn państwowy. Wieczorem z centrum Sławatycz wyruszył marsz niepodległościowy mieszkańców gminy z proboszczem Andrzejem Kanią do miejscowości Janówka. Trasa wiodła przez lasy, pod pomnik upamiętniający poległych w Powstaniu Styczniowym, w bitwie pod Sławatyczami, w Lasach Janowskich. Siedemdziesięcioosobowa grupa ze Sławatycz przyjęta została bardzo gościnnie przez mieszkańców gminy Hanna. Po uroczystym powitaniu delegację z gminy Hanna i Sławatycz na czele z wójtami Grażyną Kowalik i Dariuszem Trybuchowiczem złożyły wiązkę kwiatów ku czci poległych powstańców. Na zakończenie obchodów Święta Niepodległości 12 listopada, w sali GOK zaprezentowana została wystawa „Odnaki pamiątkowe II RP” połączona z prelekcją. W interesującej lekcji historii, którą prowadzili pracownicy Muzeum Południowego Podlasia z Białej Podlaskiej, uczestniczyła młodzież z miejscowego Zespołu Szkół i starsi pasjonaci historii nie tylko z gminy Sławatycze.

(bs)

Sprzątali polskie groby na Białorusi

27 i 28 października 11 osobowa delegacja Związku Młodzieży Wiejskiej z Białej Podlaskiej porządkowała groby polskich żołnierzy na cmentarzu katolickim przy ulicy Puszczyńskiej w Brześciu, oraz złożyła kwiaty i zapaliła znicze na cmentarzu żołnierzy polskich z wojny 1920 roku na obrzeżach Brześcia. Pomimo niedopisującej pogody udało się doprowadzić do porządku groby dwóch czołgistów polskich. Akcja w Brześciu została przeprowa-

dzona w ramach współpracy z Białoruskim Republikańskim Związkiem Młodzieży, z którym bialskie ZMW współpracuje od blisko roku. W ramach tejże współpracy dotyczącej uprzątnięcia cmentarzy jeńców radzieckich na terenie Gminy Biała Podlaska w miejscowościach Kalilów, Woskrzence Duże i Husinka. W planach są kolejne tego typu akcje po obu stronach granicy.

Grzegorz Siemakowicz
Foto autor

znaczy, wysłuchano utworu „Cisza” w wykonaniu trębacza Bronisława Augustyniaka. Dalszą część obchodów miała miejsce w siedzibie GOK, gdzie uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Rogoźnicy przedstawili okolicznościowy montaż słowno-muzyczny a dziecięcy zespół ludowy „Hreczka” z Zaścianek zaprezentował mini-recital pieśni patriotycznych. Ważnym punktem programu była prezentacja przedstawiona przez dr. Szczepana Kalinowskiego, który przybliżył rys historyczny upamiętnianych wydarzeń historycznych. Wspólny posiłek oraz konkursy zakończyły Marsz Pamięci Szlakiem Powstańców Listopadowych, którego kolejne edycje mają odbywać się rocznie. (a)

Uroczysty marsz pamięci

29 listopada br. w Maniach z udziałem władz samorządowych, pocztów sztandarowych Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej oraz Związku Sybiraków, delegacji uczniów

Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Międzyrzeczu Podlaskim. Patronat honorowy nad uroczystością objął wójt Mirosław Kaplan. Uroczystość rozpoczęła msza święta w intencji poległych,

z pocztami sztandarowymi ze wszystkich gminnych placówek oraz mieszkańców odbył się pierwszy Marsz Pamięci Szlakiem Powstańców Listopadowych. Organizatorem uroczystości był Gminny Ośrodek Kultury w Międzyrzeczu Podlaskim, Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Rogoźnicy,

odprawiona przez proboszcza parafii Manie ks. Szczepana Pawluczuka. Następnie wszyscy uczestnicy przemaszzerowali na miejsce pamięci, gdzie przy obelisku poświęconym bohaterom bitwy powstańczej pod Maniami, Rogoźnicą i Międzyrzeczem Podlaskim odbył się apel poległych. Po złożeniu wieńców i zapaleniu

Gmina Sławatycz

Oratorium na cmentarzu

Mieszkańcy Sławatycz w dniu Wszystkich Świętych upamiętniali ofiary poległe w Katyniu. W wyjątkowym wieczornym oratorium recytowano znane utwory związane z wydarzeniami sprzed kilkudziesięciu lat. W czwartek (1 listopada) w godzinach wieczornych na cmentarzu parafialnym w Sławatyczach odbyło się pełne autentycznego klimatu oratorium poświęcone tym, którzy odeszli na wieczny spoczynek. Myślą przewodnią tego widowiska było upamiętnienie ofiar poległych w Katyniu. Miejscowa młodzież przy dźwiękach gregoriańskich recy-

towała rozważania o treści żałobnej. Zgromadzeni na cmentarzu, usłyszeli również utwory L. Makowieckiego „Ostatni list z Katynia”, A. Janeczki „Lot przerywany we mgle” oraz J. Kaczmarskiego „Modlitwa o wschodzie słońca” w wykonaniu Elżbiety Gruszkowskiej, a także grupy wokalne, upamiętniające w swej treści poległych. Ukoronowaniem tej doniosłej uroczystości była wspólna modlitwa za zmarłych, której przewodniczył proboszcz tutejszej parafii ks. Andrzej Kania. Współorganizatorem tego widowiska był Gminny Ośrodek Kultury w Sławatyczach. (bs)

600 LAT PARAFII KATOLICKIEJ W BRZEŚCIU

25 listopada br. w Brześciu na Białorusi miała miejsce niezwykła uroczystość. Parafia katolicka pod wezwaniem Podwyższenia Krzyża Świętego obchodziła sześćsetną rocznicę powstania, oraz dwudziestą rocznicę rekonsekracji kościoła. W uroczystości uczestniczyło wielu gości z Białorusi i z Polski, między innymi ambasador RP w Mińsku Leszek Szerepka, konsul generalny RP w Brześciu Anna Nowakowska oraz konsul Federacji Rosyjskiej w Brześciu Nikita Matkowski. Powiat białski reprezentował starosta Tadeusz Łazowski. Uroczystą mszę świętą koncelebrowali: ks. abp Claudio Gugerotti – nuncjusz apostolski, ks. biskup Antoni Dziemiątko – ordynariusz diecezji pińskiej oraz wieloletni proboszcz parafii brzeskiej, ksiądz pralat Zbigniew Karolak.

Powstanie parafii datuje się na rok 1412. Znajdowała się ona wówczas na terenie diecezji łuckiej. Pierwsza świątynia ufundowana została przez króla polskiego Władysława Jagiełłę oraz ze środków wielkiego księcia litewskiego Witolda. Niestety, została zniszczona w 1851 r., kiedy władze carskie zniszczyły stare miasto i z uzyskanego materiału pobudowały Twierdzę Brzeską. Obecna świątynia wybudowana została w roku 1851, natomiast konsekrowana pięć lat później przez biskupa wileńskiego Wacława Zylfińskiego. Późniejsze czasy nie oszczędziły i tej świątyni, bowiem już w 1948 r.

został zamknięty przez władze sowieckie, a w 1952 r. dokonano jego gruntownej przebudowy, pozostając w tym stanie do 1990 r. Wieże były rozebrane, sklepienia i freski zniszczone, a wewnątrz wydzielone kondygnacje. Wszystkie naczynia liturgiczne oraz ozdoby kościelne zostały spalane. Nie da się ogarnąć rozumem, jak spośród 37 obrazów do dnia dzisiejszego pozostał tylko jeden.

Pierwsza Msza Święta, po ponad 40 latach, została odprawiona, jeszcze pod murami świątyni 7 stycznia 1989 r., a odprawił ją ksiądz Zbigniew Karolak. Namawiał on wówczas wiernych, aby napisali listy do Mińska i Moskwy z prośbą o zwrot kościoła. Niestety, jeszcze zbyt wielki strach ich ogarniał. Powoli dopiół swego, bowiem już po roku posługi kapłańskiej w Brześciu, ks. Zbigniew Karolak przygotował 100 dzieci do Sakramentu Pokuty i przyjęcia po raz pierwszy Komunii Świętej. Co tydzień wierni szli procesją przez całe miasto, trzymając w rękach transparent z hasłem „Domagamy się zwrotu kościoła”. Wreszcie stało się. 12 sierpnia 1990 roku, po raz pierwszy od 42 lat w kościele odbyło się nabożeństwo. Potrzebne było jeszcze kilkanaście lat, aby kościół przybrał początkowy wygląd. Droga sądowa udało się uzyskać pozwolenie na odbudowę dwóch wież oraz odeprzeć oskarżenia inspekcji podatkowej o bezprawną działalność finansową. 28 sierpnia 1992 r. odbyła się ponowna konsekracja kościoła oraz poświęcenie dwóch dzwonów „Jana Pawła” i „Zygmunta”. Dwa dni później z kaplicy w Kijówce uroczystą procesją przeniesiono obraz Matki Bożej na dawne miejsce. Długość procesji z wiernymi rozciągnęła się na 500 metrów. Uroczystościom przewodniczył kardynał Kazimierz Świątek. Dlatego radość z obchodzonej rocznicy jest niezwykle wielka i daje nadzieję na przyszłość.

Grzegorz Siemakowicz
Foto: Tadeusz Łazowski

Pamiętali o zasługach pedagogów

12 października br. w Zespole Szkół im. K. Makuszyńskiego w Małaszewiczach odbyło się gminne święto oświaty. Wzięli w nim udział pracownicy i nauczyciele wszystkich szkół z terenu gminy Terespol. Uroczystość uświetnili zaproszeni goście m.in. wójt gminy Terespol, przewodniczący Rady Gminy Terespol, radni powiatu bialskiego, proboszcz parafii Małaszewicze, proboszcz parafii Kopytów, przedstawiciele służb mundurowych, kierownictwo zakładu PLK Siedlce, honorowy obywatel gminy Genowefa Zięba, radni gminy Terespol, emerytowani nauczyciele i pracownicy szkół. Uroczystość

rozpoczęła się od otwarcia boiska do piłki nożnej, wybudowanego przy wsparciu funduszy europejskich z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Po modlitwie i poświęceniu boiska przez proboszcza ks. Krzysztofa Pawłowskiego symbolicznym przecięciem wstęgi boisko oficjalnie zostało przekazane szkole. Dalszą część uroczystości przebiegała w odświętnie udekorowanej sali gimnastycznej. Po powitaniu gości przez dyrektora szkoły w Małaszewiczach Małgorzatę Sowę, głos zabrał wójt Krzysztof Iwaniuk, który mówił o obecnej kondycji oświaty i planach rządu, złożył życzenia wszystkim pracownikom oświaty, wręczył przyznane nagrody i kwiaty. Następnie każdy z dyrektorów szkół przekazywał życzenia i podziękowania oraz wręczał nauczycielom i pracownikom szkół nagrody przyznane z okazji Dnia Edukacji Narodowej. W części artystycznej wzięły udział dzieci z zespołu Obertas, chłopcy tańczący break dance oraz zespół teatralny Koziołki w spektaklu słowno - muzycznym „Dzieci Kornela”, a wszystko odbywało się w jesiennej scenarii - autentycznej złotej jesieni na zewnątrz i w szkole udekorowanej barwanymi jesienią.

(a)

Śpiewali na patriotyczną nutę

XII Powiatowy Festiwal Pieśni Patriotycznej – Tuczna 2012, odbył się 18 listopada w sali gimnastycznej Zespołu Szkół w Tucznej. Organizatorami byli: starosta bialski, wójt gminy Tuczna oraz Gminna Biblioteka Publiczna w Tucznej. Do udziału w festiwalu zostały zaproszone osoby niepełnosprawne oraz chóry i zespoły działające w powiecie bialskim. Celem imprezy jest popularyzowanie tradycji śpiewania pieśni patriotycznej wśród dorosłych, dzieci i młodzieży, zainteresowanie dziedzictwem kulturowym, religijnym, tradycją i obyczajami, a także uświadomienie i rozumienie roli

reszkievicz, Józef Czapski, Jan Zubelewicz. Następnie odbył się pokaz umiejętności tanecznych uczniów. Dzieci zaprezentowały krakowiaka.

Część konkursową rozpoczęła grupa osób niepełnosprawnych. Repertuar prezentowanych pieśni był bardzo ambitny, były to pieśni: „Pierwsza kadrowa”, „Jak to na wojenne ładnie”, „Wędrowali trzej ulani”, „Kocham Cię Polsko”, „Mury”, „Miejcie nadzieję”, „Nasze polskie ABC”, „Stolicę Polski”, „Jak długo w sercach naszych”, „Wolność”, „Powróćisz tu”, „Modlitwa obywatela”, „Po ten kwiat czerwony”, „Gdzie są kwiaty z tamtych lat”,

wiele innych. Festiwal prowadziła Marlena Wilgocka, lubelska animatorka prowadząca imprezy dla dzieci, pikniki, festyny rodzinne oraz konferansjerka.

w Białej Podlaskiej, będący przewodniczącym komisji.

W kategorii osoby niepełnosprawne laureatami zostali: Dom Pomocy Społecznej w Kozuli

W trakcie ustalania werdyktu podsumowującego występy dzieci i młodzieży na scenie wystąpiła Natalia Marczuk, uczennica Zespołu Szkół w Tucznej.

Po występach ostatniej grupy podczas obrad komisji, dzieci wspólnie z dorosłymi bawili się, tańczyli i śpiewali. W konkursie startowało 28 zespołów, w tym 420 wykonawców w czterech kategoriach: osoby niepełnosprawne, dzieci ze szkół podstawowych, młodzież ze szkół gimnazjalnych i średnich oraz dorośli.

Wykonawców oceniali komisja w składzie: Aleksandra Dąbrowska z wydziału muzyki UMCS w Lublinie, Krzysztof Rogowski, muzyk Filharmonii Lubelskiej i nauczyciel szkoły Muzycznej I i II st. im. T. Szelińskiego w Lublinie oraz Waldemar Robak, dyrektor Zespołu Szkół Muzycznych I i II stopnia

i Złote Struny Misericordia w Białej Podlaskiej (pierwsze nagrody), Marzena Mazur ze Stowarzyszenie Prosta w Białej Podlaskiej (druga nagroda) i Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Żalutynie (trzecia).

W kategorii dzieci ze szkół podstawowych:

I – Dziecięcy Zespół Wokalny z Zespołu Szkół w Tucznej, I-Szkolne Słowiaki – Szkoła Podstawowa w Piszczacu, II- zespół Kwiatuszki z Konstantynowa, III – chór Corda Vox z Zespołu Szkół nr 1 w Terespolu.

W kategorii młodzież ze szkół gimnazjalnych i średnich:

I – chór gimnazjalny przy ZPO w Piszczacu, II - grupa wokalna – instrumentalna Nadbużańskie Słowiaki ze Sławatycz, III- chór szkolny Zespołu Szkół w Tucznej. Wyróżnienie otrzymał chór Kanon z Łomaz.

W kategorii dorośli: I – zespół Meritum z Janowa Podlaskiego, I – chór męski Ave z parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Matki Bożej Różańcowej w Sławatyczach, II – chór męski Wiarus z Międzyrzecza Podlaskiego, III – chór Nadzieja z Polubicz. Wyróżnienie zespół Macierz z Orlela Królewskiego. Za pierwsze, drugie i trzecie miejsca oraz wyróżnienia uczestnicy otrzymali puchary i dyplomy. Warto dodać, że Powiatowy Festiwal Pieśni Patriotycznej jest imprezą cykliczną i z roku na rok cieszy się coraz większym zainteresowaniem chórów i zespołów z powiatu bialskiego.

Ewa Jarosiewicz

wartości narodowo-patriotycznych w życiu człowieka oraz przełamywanie barier i integracja społeczna z osobami niepełnosprawnymi.

Uroczystość rozpoczęła się wprowadzeniem pocztu sztandarowego oraz wspólnym odśpiewaniem Roty. Część oficjalną otworzyli: starosta Tadeusz Łazowski i wójt Zygmunt Litwiniuk. Część konkursowa została poprzedzona wręczeniem medali Pro Memoria przez plk. Mirosława Demediuka z Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych. Otrzymał je: Zespół Szkół w Tucznej, Gminna Biblioteka Publiczna w Tucznej, Zygmunt Litwiniuk, Henryka Maziarz, Tadeusz Łazowski, Renata Fedorowicz, Ireneusz Te-

„Cześć polskiej ziemi”, „Hymn III Tysiąclecia”, „Przyszedł nam rozkaz”, „Modlitwa o pokój” oraz

Nowe sztandary szkoły

26 października br. w Zespole Szkół w Tuczniej miała miejsce uroczystość nadania nowego sztandaru Szkole Podstawowej oraz nadania imienia i sztandaru Gimnazjum. Aby kontynuować tradycję szkoły podstawowej i podtrzymać wartości prezentowane przez jej patrona, Rada Pedagogiczna, Rada Rodziców i Samorząd Uczniowski wybrali również imię Tadeusza Kościuszki dla gimnazjum. W pamięci wielu pokoleń mieszkańców gminy pojęcie szkoły łączy się właśnie z imieniem tego Wielkiego Polaka.

Uroczystość rozpoczęła się mszą świętą w kościele parafialnym pod wezwaniem św. Anny w Tuczniej. Ksiądz proboszcz w homilii przytoczył słowa polskich pisarzy, sławiące bohaterskie czyny Tadeusza Kościuszki. Wskazywał na jego bezgraniczne poświęcenie, umiłowanie ojczyzny, honor i odwagę. Aktu poświęcenia nowych sztandarów ufundowanych przez Radę Rodziców dokonali ks. proboszcz Henryk Szustek oraz ks. dziekan Jan Dmítruk, proboszcz parafii prawosławnej w Międzyzlesiu. Po skończonej liturgii zebrani wyruszyli do szkoły. Na czele kolumny szły poczty sztandarowe, w skład których weszli przedstawiciele Rady Rodziców: Bożena Kłoczko, Magdalena Moszkowska, Anna Kusznierek, Marzena Sępkowska, Adam Czapki oraz Jan Lipka.

Dalsza część uroczystości miała miejsce w udekorowanej hali sportowej. Po odśpiewaniu hymnu państwowego przewodniczącą Rady Gminy Kazimierz Harasimuk odczytał uchwałę o nadaniu imienia i sztandaru gimnazjum i przekazał ją dyrektorowi Zespołu Szkół. Doniosłym momentem był symboliczny akt wbijania gwoździ w drzewca sztandarów przez przewodniczącą Rady Rodziców Annę Kusznierek, dyrektora ZS Renatę Fedorowicz, wicedyrektor Izabelę Tujchert, wójta Zygmunta Litwiniuka oraz przyjaciół szkoły: Mariusza Kiczyniów, Józefa Czapkiego i Mieczysława Kukawskiego. Zgodnie z ceremoniałem, rodzice przekazali sztandary dyrektorowi szkoły. Po uroczystej prezentacji sztandarów odbyło się sformułowanie uczniów klas pierwszych szkoły podstawowej i gimnazjum. Ceremoniał nadania imienia i sztandaru zakończył się wyprowadzeniem pocztów sztandarowych.

Następnie dyrektor szkoły powitała przybyłych gości, w tym: przedstawicieli władz centralnych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych: Tadeusza Ślawickiego - wiceministra MEN, Tadeusza Łazowskiego, starostę białskiego, Mariusza Kiczyniów, radnego powiatu, Andrzeja Mironiuka, kierownika Oddziału Zamiejscowego Kuratorium Oświaty w Białej Podlaskiej i wójta Zygmunta Li-

twiniuka. Ze szczególnym wzruszeniem witała wychowanków tej szkoły: Andrzeja Czapkiego, prezydenta Białej Podlaskiej, Ryszarda Olszewskiego, generała sił powietrznych RP, Mirosława Demediuka, pułkownika z Departamentu Wojskowego Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, płk Jerzego Niedźwiedzia, zastępcę dyrektora Zarządu Spraw Wewnętrznych Komendy Głównej Straży Granicznej, którzy są jej chlubą i przynoszą zaszczyt, dzięki którym mała ojczyzna jest znana w Polsce i w świecie. Równie ciepło powitała Ryszarda Bosia oraz Kresowe Bractwo Strzelców Kurkowych im. Orła Białego, którzy zajmują się krzewieniem idei kościuszkowskich. Serdecznie powitała też przybyłych dyrektorów z sąsiednich szkół wraz z pocztami sztandarowymi: Urszulę Rzątkowską ze SP z Dąbrowicy Dużej, Zofię Jarosiewicz z ZPO w Chotyłowcu, Annę Filipiuk z ZS w Łomazach. Przywitała byłych dyrektorów, nauczycieli emerytów, obecne grono pedagogiczne, pracowników administracji i obsługi szkoły oraz wszystkich przyjaciół, sympatyków szkoły i sponsorów uroczystości. Renata Fedorowicz przybliżyła postać wielkiego Polaka Tadeusza Kościuszki. Był on człowiekiem o ogromnej sile charakteru, żelaznej woli i wielkiej osobistej odwadze, głębokim, niezachwianym poczuciu

sprawiedliwości oraz umiłowaniu wolności i ojczyzny. Te cechy zdecydowały m.in., że Kościuszko zaskarbił sobie powszechny szacunek i uznanie ludzi wybitnych, zanim jeszcze stał się legendą. Uniwersalne wartości prezentowane przez bohatera narodowego mogą stać się wzorem dla współczesnej młodzieży, od której wymaga się skuteczności i pragmatycznego działania.

Po wystąpieniu dyrektora głos zabierali zaproszeni goście. Podkreślali jak ważny jest wybór dobrego imienia dla szkoły, ponieważ ono łączy całą społeczność szkolną i jest wyrazem wartości, jakie są w niej pielęgnowane. Gratulowali pięknie przygotowanej uroczystości oraz życzyli wielu sukcesów w pracy wychowawczej i dydaktycznej. Uczniowie przedstawili część artystyczną, w której wybrzmiały w podniosły sposób utwory poetyckie i pieśni poświęcone Tadeuszowi Kościuszkę.

Wzruszającym momentem dla byłych pracowników i absolwentów szkoły była przygotowana przez nauczycieli prezentacja multimedialna: Wspomnienia odżywają w pamięci, która powstała w oparciu o wspomnienia miejscowego regionalisty Józefa Czapkiego oraz na podstawie dokumentów i kronik szkolnych. W dalszej kolejności uczennica Natalia Marczuk zaśpiewała piosenkę „Powróć się tu”, dedykowaną zgromadzonym na sali. Dzieci ze szkoły podstawowej zatańczyły krakowiaka, który był wyrazem radości z wielkiego święta. Dyrektor Renata Fedorowicz, kończąc uroczystość, dziękowała gościom za ciepłe słowa i życzenia skierowane do społeczności szkolnej i władz lokalnych oraz za przekazanie okolicznościowych upominków, książek i albumów. Gorąco podziękowała Radzie Rodziców, rodzicom, nauczycielom, pracownikom, sponsorom i uczniom za wkład w przygotowanie pięknej uroczystości.

Na pamiątkę wydarzenia wszyscy otrzymali okolicznościowe foldery. Znalezione czas na wspólne zdjęcia oraz wpisy do szkolnej księgi pamięci.

M. Fedorowicz

Inauguracja roku akademickiego i 5. rocznica UTW

24 października w Pałacu Potockich, słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku rozpoczęli nowy rok akademicki. Uroczystość, która rozpoczęła się mszą św. w kościele św. Piotra i Pawła, była także okazją do świętowania 5-lecia istnienia międzyrzeczkiej filii lubelskiego UTW. Uczestników spotkania w pałacu powitała kierownik filii Krystyna Matejek. - Cieszę się, że mogłem osobiście dołożyć niewielką cegiełkę do uniwersytetu, któremu

kibicuję od początku i staram się w miarę swoich możliwości pomagać - powiedział burmistrz Artur Grzyb. Pamiątkową tablicę, z wdzięczności za osobiste zaangażowanie w rozwój filii oraz pomoc merytoryczną i wsparcie od słuchaczy UTW otrzymała Małgorzata Stanowska, kierownik UTW w Lublinie. Nie zabrakło życzeń od Leszka Szerbickiego, dyrektora Miejskiego Ośrodka Kultury, pod którego skrzydłami działa UTW. Były upominki

i podziękowania dla ludzi i instytucji wspierających działalność uniwersytetu oraz wyróżnienia dla najaktywniejszych działaczy UTW. Z okazji jubileuszu przygotowano tort, biesiadę i tańce. Można było obejrzeć kronikę międzyrzeczkiego uniwersytetu oraz ekspozycję zdjęć z prowadzonych zajęć. Międzyrzeczki

Uniwersytet Trzeciego Wieku działalność rozpoczął jesienią 2007 r., dzięki zaangażowaniu burmistrza i niewielkiej grupy inicjatywnej. Dziś międzyrzeczka filia UTW liczy blisko 60 osób, które uczestniczą w różnego rodzaju zajęciach i wykładach oraz spotkaniach towarzyskich.

(a)

Gmina Kodeń

Jubileusz Placówki Straży Granicznej

23 listopada fetowano obchody Święta Niepodległości oraz 15-lecia istnienia Placówki Straży Granicznej w Kodniu.

W uroczystości uczestniczyli: zastępca komendanta Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Chelmie płk SG Jacek Gartman, przedstawiciele władz samorządowych ze starostą Tadeuszem Łazowskim, wójt gminy Kodeń Ryszard Zań z przewodniczącym Rady Gminy Stanisławem Kalużyńskim, wójt gminy Piszczac Jan Kurowski, proboszcz parafii rzymskokatolickiej w Kodniu o. Bernard Briks, proboszcz parafii prawosławnej w Kodniu ks. Wiesław Skiepmo, dyrektor ZPO im. kpt. Michała Fijałki w Kodniu Jacek Malarski, komendant miejski policji w Białej Podlaskiej mł. insp. Dariusz Szkodziński, komendant KP w Terespolu mł. insp. Stanisław Olsiejuk, dyrektor Banku Spółdzielczego

w Kodniu Daniel Tomczuk, komendanci sąsiednich Placówek SG: mjr SG Artur Rapa z Placówki SG w Ślawatyczach, kpt. SG Sławomir Klekotka reprezentujący PSG w Terespolu, mjr SG Andrzej Tarasiuk z PSG w Bohukałach oraz kadra i pracownicy Placówki SG w Kodniu z rodzinami. Podczas uroczystości płk SG Jacek Gartman wręczył czterem funkcjonariuszom akty mianowania na wyższe stopnie służbowe. Mł. chor. Krzysztof Haponiuk i mł. chor. SG Konrad Grzywaczewski zostali mianowani na stopień chorążego SG, sierż. SG Krzysztof Urban na stopień starszego sierżanta SG oraz plut. SG Adrian Matuszyk na stopień sierżanta SG. Ponadto z okazji Święta Niepodległości komendant Placówki SG w Kodniu kpt. SG Piotr Stupka został mianowany na stopień majora SG.

(a)

Powstaje szkoła strażaków

W gabinecie starosty Tadeusza Łazowskiego podpisane zostało porozumienie, parafowane także podpisami: Jacka Brdulaka, przewodniczącego Rady Programowej Studium Celnego oraz Tadeusza Kucharuk, prezesa Rectus - WOC, o powołaniu do życia pierwszej w Polsce szkoły policealnej, kształcącej techników pożarnictwa. Są duże szanse, że szkoła przeprowadzi nabór jeszcze w tym roku. Głównym celem porozumienia o współpracy, jakie podpisano pomiędzy Starostwem, a Podlaską Agencją Consultingu Rectus - WOC (organem prowadzącym Studium Celne), jest promowanie południowego Podlasia, między innymi poprzez wspólne działania na rzecz utworzenia pierwszej w kraju szkoły policealnej kształcącej techników pożarnictwa, przeznaczoną w pierwszej kolejności do kształcenia członków Ochotniczych Strażaków Pożarników. Porozumienie jest efektem długoletniej i owocnej współpracy pomiędzy Podlaską Agencją Consultingu Rectus - WOC a starostwem. Strażaków ochotników jest w powiecie białskim ok. 5 tysięcy, a w kraju ok. 660 tysięcy. Są kształceni tylko w systemie kursowym. 100-tysięczna armia Państwowej Straży Pożarnej dysponuje czterema szkołami na poziomie średnim i jedną uczel-

nią wyższą. Fakt coraz lepszego wyposażenia technicznego OSP oraz włączanie doborowych jednostek do krajowego systemu ratownictwa, wskazuje na potrzebę podwyższenia kwalifikacji. Nie mniej istotną kwestią, która przyświecała powołującym szkołę do życia była pilna potrzeba przygotowania kadr dla przedsiębiorstw zatrudniających powyżej 20 osób w związku z wejściem w życie, w 2013 roku, przepisów dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego firm. Ponadto wiedza z tego zakresu jest przydatna nie tylko w sytuacjach klęsk żywiołowych. Podjęta inicjatywa jest możliwa do zrealizowania tylko przy współpracy partnerów reprezentujących władze samorządowe, w tym konkretnym przypadku również władze OSP, instytucje edukacyjne, przy poparciu konstruktywnie nastawionych osób i instytucji, w tym także polityków reprezentujących nasz region. Pomysł poparli posłowie Franciszek Stefaniuk i Stanisław Żmijan. Powodzenie inicjatywy będzie doskonałą promocją regionu a także instytucji uczestniczących w realizacji i osób i instytucji wspierających. Przesłanką powodzenia jest doświadczenie i zaangażowanie instytucji i osób uczestniczących się realizacji projektu i jego wspierania. Projekt jest także okazją

do pokazania dorobku Powiatu Białskiego dla szerokiej rzeczy internautów w tym mieszkających poza granicami kraju, a emocjonalnie związanych z Podlasiem. Swoje wsparcie dla powołania szkoły do życia deklarują, oprócz wspomnianych wyżej osób także: st. bryg. Stanisław Fijałkowski, wykładowca Studium Celnego, Magdalena Winogrodowa, dyrektor Studium Celnego, Andrzej Sprycha, wicedyrektor Studium Celnego oraz Waldemar Czernicki, redaktor naczelny Kwartałnika Celnego. - Dużo dobra za sprawą działalności tu obecnych otrzymuje region, głównie jeśli chodzi o edukację. Region słabymi mundurami stoi i dobrym pomysłem jest wzmocnienie szkolnictwa służb straży pożarnej - mówi starosta Tadeusz Łazowski przed parafowaniem porozumienia. - Szkołę chcemy uruchomić w ramach świetnie działającego, z trzynastoletnim już doświadczeniem - Studium Celnego. W klasie o kierunku technik pożarnictwa zdobywać się będzie kwalifikacje aspiranta technika pożarnictwa. Szkoła posiada znakomicie wyposażone sale dydaktyczne i kadrę o wysokich specjalnościach. Pierwszy nabór jesteśmy wstanie przeprowadzić jeszcze w tym roku tak, aby rozpocząć naukę w styczniu najdalej w lutym 2013. Acz-

kolwiek drugi, bardziej realny i bezpieczny termin to rozpoczęcie nauki we wrześniu 2013 roku. Nauka odbywać się będzie w systemie zaocznym, dwuletnim. Zajęcia teoretyczne miałyby miejsce w Studium Celnym przy ul. Warszawskiej, a na zajęcia praktyczne uczniowie jeździliby do jednostek Państwowej Straży Pożarnej, bądź też do Wyższej Szkoły Pożarnictwa w Warszawie. Pierwsza klasa liczyć ma nie więcej jak trzydziestu uczniów, zaś czesne ustaliliśmy na poziomie symbolicznym, motywującym - opisuje warunki stworzone już pod kierunek pożarniczy w Studium Celnym w Białej Podlaskiej Tadeusz Kucharuk. Obecnie na terenie powiatu białskiego funkcjonują trzy jednostki zawodowe Państwowej Straży Pożarnej (Biała Podlaska, Międzyrzec Podlaski i Małaszewicz) to ponad 150 zawodowych strażaków. Funkcjonuje też 148 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w regionie z ponad 5 tys. ich członków. Utworzenie placówki kształcącej techników pożarnictwa to wzmocnienie szans ludzi z Podlasia w celu podniesienia ich kwalifikacji a przez to znalezienia pracy w służbach straży pożarnej.

Mariusz Maksymiuk - Radio Biper

Nagroda Doroty Kulickiej

„Zapachy życia - moc zapachów” 2012. Pod takim tytułem odbyła się IV edycja konkursu plastycznego organizowanego przez Dom Kultury w Rybniku - Boguszewicach. W kategorii powyżej 18 lat sześćosobowe jury przyznało pierwsze miejsce Dorocie Kulickiej z Wisznia, nauczycielowi Zespołu Szkół w Łomazach. Zwycięska praca „Z ziemi” wyłoniona została spośród 80 innych prac. 26 października br. odbył się wernisaż wystawy pokonkursowej oraz uroczyste wręczenie nagród.

(a)

Wystawa w Białskim Centrum Kultury**Gmina Konstantynów w obiektywie**

W czerwcu 2012 r. członkowie Fotoklubu Podlaskiego odwiedzili gminę Konstantynów,

Piekarska, starszy instruktor BCK do spraw fotografii. Działalność Fotoklubu znacząca jest:

lom Bugu", organizowanych od 1996 r. przez MOK w Siedlcach przy współorganizacji MOK,

a efekty ich pracy widać w katalogu i na wystawie poplenerowej. Zorganizowano ją w Galerii na Piętrze Białskiego Centrum Kultury. W wernisażu uczestniczyli m.in. starosta Tadeusz Łazowski i wójt gminy Konstantynów Romuald Murawski. Fotoklub Podlaski obecnie działa przy Białskim Centrum Kultury. Powstał w 1991 r. w Wojewódzkim Domu Kultury. Obecnie Fotoklub skupia około czterdziestu członków. Są to zarówno zawodowi fotograficy, jak i amatorzy, dla których fotografowanie sta-

wystawami, plenerami, warsztatami oraz comiesięcznymi spotkaniami dyskusyjnymi. Wystawy autorskie stanowią okazję do zaprezentowania dokonani indywidualnych. Wybór tematyki, kolorystyki i klimatu zdjęć należy do autora. W 2009 r. Fotoklub zorganizował 72. edycję ogólnopolskiej akcji fotograficznej „Galeria Bezdomna” w piwnicy pod budynkiem Urzędu Miasta.

Członkowie Fotoklubu bardzo sobie cenią plenery z kolegami z Siedlec i z innych zakątków Polski, a nawet zagra-

obecnie BCK w Białej Podlaskiej i owocuje pięknymi wystawami poplenerowymi.

Ważnym elementem działalności Fotoklubu są Międzynarodowe Jesienne Warsztaty Fotograficzne w Janowie Podlaskim. Odbývają się one od 2005 r. w listopadzie. Ich organizatorem jest Małgorzata Piekarska. Zapraszani są znani fotograficy, którzy prezentują zdjęcia, gloszą wykłady, pokazują albumy oraz wydawnictwa o fotografii. W grudniu 2005 r. Fotoklub Podlaski zaistniał w Internecie (<http://www.fotoklub.org.pl>). Pomysłodawcą oraz administratorem strony jest Andrzej Jędrzykowski (współadministratorem Wiesław Denisiuk). Na stronie można znaleźć informacje dotyczące członków Fotoklubu oraz najważniejszych wydarzeń fotoklubowych. Plenery fotograficzne odbywają się w różnych miejscach (najczęściej wiosną). Fotoklub gościł w: Neplach, Jabłecznej, Drohiczyń, Mielniku, Białce Parczewskiej, Buczacach Starych, Wisznicach, Kodniu i innych miejscowościach. Efektem tych wyjazdów były wystawy poplenerowe. (a)

nowi hobby, odskocznicy od zajęć zawodowych. Opiekunem Fotoklubu i jednocześnie jego aktywnym członkiem jest Małgorzata

nicy. Wieloletnia współpraca jest najbardziej widoczna podczas Międzynarodowych Plenerów Fotograficznych „Podlaski Prze-

Godnie uczciliśmy Rok Kraszewskiego

Rozmowa z Anną Czobodzińską-Przybysławską, dyrektorką Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego w Romanowie

* Czym zajmuje się kierowana przez Panią placówka?

– Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego zajmuje się przede wszystkim gromadzeniem, ochroną, opracowywaniem naukowym i popularyzacją pamiątek po pisarzu. Także pamiątek po innych przedstawicielach tego rodu (brat pisarza Kajetan, bratanek Bogusław) oraz innych przedstawicieli kultury regionu. Równie ważną sprawą jest popularyzacja wiedzy o pisarzu. Fakt, iż muzeum mieści się w zabytkowym zespole parkowo-dworskim, powoduje, że jednym z naszych zadań jest też ochrona i konserwacja zabytku. Gromadzimy, kupujemy i pozyskujemy zbiory. Tu trzeba po raz kolejny przypomnieć dar Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego z 2010 roku i z ostatniej wizyty. Decyzja prezydenta o przekazaniu właśnie do Romanowa bezcennych pamiątek jest dla naszego muzeum wielkim dowodem uznania. Stałe uzupełniamy ekspozycję stałą „Życie i twórczość J. I. Kraszewskiego” i przygotowujemy wystawy czasowe. Wymienię choćby ostatnie – „Na marginesie twórczości literackiej. Malarskie pasje Józefa Ignacego Kraszewskiego”, „Portrety światłem malowane” – o zasługach pisarza w historii fotografii w Polsce i tegoroczną ekspozycję „Kobiety Kraszewskiego – portret literacki i nie tylko”. Ostatnio naszym wystawom towarzyszą też katalogi. To są nasze wielkie osiągnięcia wystawiennicze i naukowe. Ważną formą jest współpraca ze szkołami. Od dawna prowadzimy stałą akcję upowszechniania wiedzy o pisarzu i jego dokonaniach wśród dzieci i młodzieży szkolnej.

* Od 1999 r. organizatorem muzeum jest powiat bialski. Czy dużo zmieniło się przez ten czas w wyglądzie muzeum i jego działalności?

– Wystarczy przyjechać do Romanowa i zobaczyć, jak dziś wygląda muzeum i jego otoczenie. Na początku XXI wieku zaczął się trzeci etap prac rewaloryzacyjnych przy zespole. Wówczas organem założycielskim stał się dla nas powiat bialski i pojawiły się możliwości pozyskiwania środków z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, także funduszy unijnych, co przy wielkim wysiłku finansowym powiatu stworzyło możliwości realizacji tego kolejnego etapu. Obejmuje on prace zarówno przy budynku muzeum, jak i przy kaplicy oraz w parku, który w tym czasie bardzo się zmienił. A w cieniu prastarych świerków stanęła laweczka, na której przysiadł stary pisarz. To dziś ulubione miejsce wycieczek szkolnych. Ważną niesłychanie sprawą jest też wykupienie obrzeży parku, pozostających przedtem w rękach prywatnych, oraz odzyskanie części pozostającej własnością Lasów Państwowych. Doprowadziło to do scalenia prawie całej zabytkowej przestrzeni parku.

Bardzo ważne prace wykonane zostały przy kaplicy dworskiej. Przede wszystkim kaplica uzyskała nowe pokrycie na dachu – blachę miedzianą i naprawiony został portyk, który groził zawaleniem. Najważniejszą część prac została wykonana w 2011 i 2012 r. Środki pozyskane z Urzędu Marszałkowskiego z dwóch programów unijnych – PROW i RPO oraz ogromne pieniądze, które włożył powiat, pozwoliły na realizację najważniejszych, od dawna zapisanych działań. Starania, zarówno ze strony Starostwa jak i muzeum, o możliwości przeprowadzenia ich były podyktowane świadomością, iż zbliża się czas nadzwyczajny – dwusetna rocznica urodzin pisarza.

Prace objęły między innymi budowę nowego ogrodzenia

wokół zespołu. Powstał nowy parking dla gości muzealnych. Wyremontowane zostały wieżyczki przy bramie wjazdowej, wymieniona nawierzchnia drogi dojazdowej do dworu. Najważniejsza praca została wykonana przy dworze. Położono na dachu gont oraz odtworzono taras widokowy na kalenicy. Dwór w Romanowie odzyskał swój historyczny wygląd z II połowy XIX wieku. Oczywiście, prowadzono także intensywną działalność merytoryczną. Uzu-

roku poddany został zabiegom podstawowy zespół z daru Bronisława Komorowskiego, co pozwoliło w Roku Kraszewskiego pokazać go publiczności. Nawiązaliśmy też owocną współpracę z muzeum w Prużanach na Białorusi. Zorganizowaliśmy w 2003 roku w „Prużańskim Pałacyku” stałą prezentację poświęconą pisarzowi i jego rodzinie – „Z Dolhego w świat. Józef Ignacy Kraszewski i jego rodzina”. W 2008 roku z inicjatywy Pana Starosty Tadeusza Łazowskiego

pełnialiśmy ekspozycję stałą. Nie sposób wymienić wszystkich prac. Wspomnę o przeniesieniu sanitariatów do piwnicy i odzyskaniu dzięki temu dodatkowej sali ekspozycyjnej, w której w 2012 roku urządziliśmy wystawę o Kajetanie Kraszewskim.

Dużo zrobiono także w dziedzinie konserwacji eksponatów. Poddano konserwacji prawie wszystkie meble z ekspozycji i najcenniejsze książki. W 2011

podpisałyśmy umowę o współpracy z tamtejszym muzeum. Najtrwalszy ślad, zainspirowany tą współpracą, to pięć książek o Kraszewskim i jego związkach z Ziemią Brzeską. Opracowuje je wielka miłośniczka pisarza, dziennikarka Rusłana Gusiciewa.

* Kto najczęściej odwiedza dworek w Romanowie i na jaką może liczyć ofertę?

– Jesteśmy jedną z „pomocy szkolnych”. I u nas najważniejsza

część gości to dzieci i młodzież szkolna. Mamy też dużo grup emeryckich. Ostatnio powiększa się też liczba indywidualnych turystów. Każdy, wędrujący po Południowym Podlasiu czy szlakiem nadbużańskim odwiedza Romanów. Nasza oferta oprócz tradycyjnego „zwiedzania” to także lekcje muzealne dla szkół. Po zwiedzeniu dworu grupa może w wyznaczonym miejscu biwakować w parku spędzić czas przy ognisku, z pieczoną kielbaską. Z tej możliwości korzysta coraz więcej wycieczek. A dla młodzieży ciągle mamy projekt „Jeden dzień w Romanowie”. Zapraszamy wtedy grupę nie na krótkie zwiedzanie – a na kilka godzin – gdzie w programie może być i lekcja, i na przykład obejrzenie filmu „Stara baśń” czy rysowanie z natury

Ostatnio nawiązaliśmy współpracę ze środowiskiem osób niepełnosprawnych. Z ośrodkami w Kodniu i w Wisznicach. To temat, który jest dużym wyzwaniem na przyszłość.

* Jak rozwija się współpraca z organizacjami i instytucjami na terenie powiatu? Które przedsięwzięcia wydają się Pani najciekawsze?

– To temat niezwykle obszerny. Dzięki temu, że władze powiatu ogłosiły rok 2012 Rokiem Józefa Ignacego Kraszewskiego w powiecie białskim, dwusetna rocznica urodzin pisarza stała się sprawą całej społeczności regionu. Ogromna ilość instytucji wzięła udział w jej obchodach. W dziele krzewienia wiedzy o pisarzu muzeum jest więc wspierane zarówno przez powiat, jak i wiele gmin, domów kultury, bibliotek, szkoły. Uroczystość związana z pięćdziesiątą rocznicą otwarcia muzeum, zorganizowana 5 października, połączona była z podsumowaniem przez Starostę tej wielkiej akcji.

A współpraca ma formy bardzo różnorodne. Przygotowaliśmy na przykład wystawę oświatową o pisarzu, która gościła w wielu miejscach, np. w Gminnym Ośrodku Kultury w Piszczanie i teraz pojechała poza nasz powiat – do Siedlec. Biblioteczki w Wisznicach pomagaliśmy w przygotowaniu uro-

czystości związanej z przyjęciem imienia Kajetana Kraszewskiego. Na propozycję zorganizowania akcji głoszonego czytania „Starej baśni” zareagowało wiele szkół – a w gminie Rokitno akcja ta ma być prowadzona cyklicznie. Warsztaty Terapii Zajęciowej dla Osób Niepełnosprawnych i Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „Jedność” w Kodniu skorzystało z naszych pięknych wnętrz, realizując film oparty na powieści „Hrabina Cośel”, w którym grają podopieczni tych instytucji. Warsztaty z Wisznice prezentowały na wernisażu wystawy „Kobiety Kraszewskiego...” postaci ze „Starej baśni” w niezwykłe pomysłowych, przygotowanych według własnych pomysłów kostiumach.

Trzeba tu też powiedzieć, że na terenie naszego powiatu mamy też kilka szkół noszących imię Kraszewskiego i z nimi współpracujemy najczęściej. Tu wielki ukłon w stronę nauczycieli i uczniów – za dotychczasową współpracę, za zaangażowanie. I wielki apel, by Kraszewski był ciągle w centrum zainteresowań. Wiele form pracy ma tradycję bardzo długą. Tutaj wymienić należy Konkurs Literacki im. J. I. Kraszewskiego, który we współpracy z Klubem Kultury „Piast” i Klubem Literackim „Maksyma” z Białej Podlaskiej organizowany jest od 28 lat. Chcę powiedzieć jeszcze o współpracy z Gminnym Kołem Gospodyń z gminy Sosnowka i tą drogą podziękować paniom za ogromną pomoc, której udzieliły nam w tym roku przy organizowaniu wernisażu wystawy poświęconej kobietom i przy organizowaniu naszego pięćdziesięciolecia. Wszystkim cudownym paniom – z Rozwadów, Dębowa, Pogorzela, Czeputki, Wygnanki, Lipinek, Żeszczynki pod wodzą nieocenionych liderek – Jadzi Szypilo i Lili Winniczuk gorąco i serdecznie dziękuję. Dołączam też podziękowania zespolowi z Borki Pańskiej.

* Jakie są plany na przyszłość w zakresie działalności muzealnej oraz prac konserwatorskich?

– W przyszłym roku będziemy realizować dalszą część programu „Restauracja zespołu

dworsko-parkowego w Romanowie, będącego siedzibą Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego”, którego częścią podstawową był ukończony właśnie remont.

Czeka nas jeszcze malowanie elewacji dworu i remont schodów bocznych. Na swoją kolej czeka dawna leśniczówka Doskonałe miejsce, by po remoncie i rozbudowie umieścić tam miejsca noclegowe i może niewielką kawiarenkę. To przedsięwzięcie będzie wymagało pozyskania dużych środków z zewnątrz.

A w dziedzinie działań merytorycznych – najważniejsze zadanie na najbliższą przyszłość to znaleźć środki na zakup dwu bezcennych pamiętek po pisarzu, których kupno nam zaproponowano ostatnio: talerza malowanego przez pisarza i nieznanego do tej pory jego obrazu olejnego. A poza tym – robić to, co zwykle – wystawy czasowe, konkursy, prowadzić intensywną współpracę ze szkołami – by tak, jak do tej pory, pamięć o pisarzu trwała.

* Kończy się rok szczególnie dla muzeum, nie tylko ze względu na 50-lecie. Jakże przedsięwzięcia udało się zrealizować w Romanowie?

– Marzenia i pierwsze plany były bardzo wielkie. Mamy jednak „rok zaciskania pasa” i nie wszystko z tych bardzo ambitnych zamierzeń udało się zrealizować. Ale udało się zrobić bardzo wiele. Właściwie to te najważniejsze przedsięwzięcia już wymieniałam. W dziedzinie merytorycznych działań to dwie wystawy rocznicowe – o kobietach w twórczości Kraszewskiego i o Kajetanie. Przy realizacji ekspozycji „Kobiety Kraszewskiego” – portret literacki i nie tylko otrzymaliśmy dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego i bardzo ofiarnie wsparli nas sponsorzy. Z powodu ograniczeń finansowych my zaplanowaliśmy dużo działań, które nie wymagały nakładów – a wiele wysiłku załogi. Bez środków przygotowaliśmy dwie wystawy objazdowe – i gościły one w całej Polsce. Były w bibliotekach w Białymostku i Tarnobrzegu, w szkołach i ośrodkach kultury, w Parczewie, w Siedlcach. Udzieliliśmy pomocy wielu przedsięwzięciom

rocznicowym – między innymi Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, Bibliotece Archiwum Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, naszym służbom dyplomatycznym we Włoszech – przy organizowaniu imprezy w San Remo. Nasi pracownicy ogłosili wiele odczytów, w tym na uroczystościach w Centralnej Bibliotece Związku Ociemniałych w Warszawie, w siedzibie Związku Polaków na Białorusi w Brześciu i na Zaoziu w Czechach – dla uczniów szkół polonijnych. Bardzo ważną formą działalności są sesje naukowe. W tym roku wzięliśmy udział w konferencji „Pamięć Pisarza – pamięć o Pisarzu”, której głównym organizatorem było Muzeum Lubelskie i UMCS, w międzynarodowej sesji w Łucku na Ukrainie, której głównym organizatorem był KUL. Także w sesji, która odbyła się w muzeum Prużański Pałac w Prużanach na Białorusi. 16 listopada odbył się w Romanowie ostatni, trzeci etap wielkiej międzynarodowej sesji „Józef Ignacy Kraszewski 1812 – 2012. Pisarz – Myśliciel – Autor” – w której prócz polskich literaturoznawców brali udział także naukowcy z Białorusi, Niemiec, Szwajcarii. Organizatorami byli między innymi Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, Uniwersytet w Białymostku, Instytut Filologii Polskiej Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. My wystąpiliśmy także jako skromni współorganizatorzy.

Pomniejszych działań wymienić nie będę. Tak wiele instytucji środowisk włączyło się w obchody, że o wszystkich powiedzieć nie sposób. Ale wymienić trzeba jeszcze wiele wspólnych imprez organizowanych przez władze i instytucje miasta Biała Podlaska, między innymi przez Koło Białczan. Choćby tylko wielką imprezę – rajd rowerowy szlakiem Kraszewskiego z Białej Podlaskiej do Romanowa, w którym wzięło udział przeszło 150 osób. Podobną przegrodę rowerową mieli także mieszkańcy naszej gminy. Mogę stwierdzić, że Rok Kraszewskiego na Ziemi Białskiej uczciliśmy godnie.

Rozmawiał

Grzegorz Siemakowicz

Gmina Rossosz

Bogaty program uroczystości rocznicowych

11 listopada mieliśmy piękną pogodę. W jesiennym słońcu pięknie prezentował się przemarsz pocztów sztandarowych; Szkoły Podstawowej, Publicznego Gimnazjum, Polskiego Stronnictwa Ludowego oraz Ochotniczej Straży Pożarnej. W kościele parafialnym ksiądz wikariusz Mateusz Gomółka odprawił mszę świętą w intencji Ojczyzny. Dla tych, którzy znają historię, to był bardzo wzruszający moment, gdy na koniec rozbrzmiała pieśń „Boże coś Polskę”. Dalsze uroczystości miały miejsce w Gminnym Ośrodku Kultury, które zainaugurowała orkiestra dęta. Dzieci i młodzież ze Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum przedstawiły słowno-muzyczne montaż o tematyce patriotycznej. Przybyli mogli posłuchać pięknej poezji pełnej rozpacz, ale również wiary i nadziei. Dzieci ze Szkoły Podstawowej przygotowały Danuta Szaniawską i Urszula Tomczak, zaś młodzież Publicznego Gimnazjum Jadwiga Kuśmierzak. Dziś możemy być dumni z tego, że nasze dzieci wychowywane są w duchu patriotyzmu, że potrafią odzwierciedlić atmosferę minionych lat, pomimo, że wiele ich

dzieli pokoleń. Uroczystości uświetnił występ Patrycjusza Sokolowskiego, śpiewaka operowego, solisty Teatru Muzycznego w Lublinie. Wielu mieszkańców Rossosza po raz pierwszy słyszało taki śpiew na żywo. Wspólnie wykonał on kilka utworów, a niezwykle piękny utwór kończący jego występ „Ave Maryja” zadedykował obecnej na sali babci Irenie Ulanowicz. Wzruszający był moment, gdy po odśpiewaniu go zszedł ze sceny, ucałował babcię oraz siedzącą obok niej matkę chrześną Feliksę Krać. Przy okazji wyraził wdzięczność nieżyjącemu dziadkowi Franciszkowi Ulanowiczowi za to, że wprowadził go w piękny świat muzyki. Dekoracje sceny przygotowała plastyk Anna Majczyzna, a uroczystość obchodów Święta Niepodległości zorganizował i dyrektor GOK Tomasz Kopcewicz. Obchodom Święta Niepodległości w kraju towarzyszyły różne emocje. Mieszkańcy Rossosza, jednej z najmniejszych gmin w Polsce, potrafią zgodnie i z wielką powagą, na miarę naszych możliwości, świętować ten dzień. Niech to będzie wdzięcznością dla tych, którzy za wolność Ojczyzny oddali życie.

UT

Okazja do wymiany doświadczeń

Szpitaly będą współpracować

28 listopada br. w sali konferencyjnej Białskich Wodociągów i Kanalizacji „Wod-Kan” Sp. z o.o. miało miejsce uroczyste podpisanie umowy partnerskiej o wzajemnej współpracy pomiędzy Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym w Białej Podlaskiej a Szpitalem Obwodowym w Brześciu, połączone z prezentacją dotyczącą realizowanego przez WSzS projektu „Rozwój pomocy kardiologicznej dla ludności Polski i Białorusi w ramach programu współpracy transgranicznej Polska - Białoruś - Ukraina 2007-2013”. Wartość całkowita projektu wynosi ponad 4 mln euro, zaś wartość zadań, które będą zrealizowane na rzecz białskiego Szpitala to suma ok. 2 mln euro. Projekt swoim zakresem obejmuje wyposażenie i zmodernizowanie pracowni hemodynamicznych w WSzS oraz w brzeskim Szpitalu Obwodowym.

Dzięki wyposażeniu w najnowocześniejszy, wysokospecjalistyczny sprzęt przeprowadzenie m.in. zabiegu ablacji, przynoszącego znakomite

rezultaty w zakresie leczenia zaburzeń rytmu serca. Dotychczas w WSzS nie wykonywano takich zabiegów. W ramach projektu będą organizowane wspólne szkolenia i konferencje, stwarzając osobom biorącym w nich udział okazję do wymiany doświadczeń oraz zapoznania się z najnowszymi metodami leczenia. Podpisy pod umową złożyli dyrektor Szpitala Obwodowego w Brześciu Aleksander Karpiński oraz dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Białej Podlaskiej Dariusz Oleński. W spotkaniu wzięli udział m.in. wiceprezydent miasta Waldemar Godlewski, konsul Republiki Białoruś Aleksander Łozicki, prof. dr hab. Siergiej Panko, zastępca kierownika Zarządu Ochrony Zdrowia obwodu brzeskiego Andrzej Szejda i pracownicy brzeskiego Szpitala Obwodowego. Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Białej Podlaskiej reprezentowała dyrektorka oraz pracownicy bezpośrednio zaangażowani w realizację tego projektu.

(a)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Nowe perspektywy młodzieży

Europejskie Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Roskoszy rozpoczęło 7 listopada br. realizację ogólnopolskiego projektu systemowego „Nowe perspektywy” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Wsparciem zostaną objęte dwie dziesięcioosobowe grupy (B1 i B2) młodzieży w wieku 18-25 lat nieuczącej się i niepracującej – w tym absolwentów OHP, wymagającej wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej w obszarze rynku pracy i integracji społecznej oraz jedna dziesięcioosobowa grupa (A) młodzieży w wieku 15-17 lat zaniedbującej obowiązki szkolne,

zagrożonej wykluczeniem społecznym i wypadnięciem z systemu oświaty. Grupy rozpoczęły realizację projektu od zajęć warsztatowych z doradcą zawodowym, które obejmują zagadnienia rynku pracy, metody aktywnego poszukiwania pracy, przygotowanie dokumentów aplikacyjnych, autoprezentację, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej, poznanie instytucji, instrumentów i usług rynku pracy oraz aktualną sytuację kobiet i mężczyzn na lokalnym rynku pracy. W ramach projektu, poza dokonaniem grupowych zajęć z doradcą zawodowym, uczestnicy będą brać udział w indywidualnych zajęciach z doradcą zawodowym,

grupowym i indywidualnym wsparciu psychologicznym, kursie językowym, warsztatach wyrównawczych z przedmiotów szkolnych, warsztatach informacyjnych, kursie przedsiębiorczości, kursie ECDL START, kursie zawodowym, kursie prawa jazdy kat. B i praktykach zawodowych u pracodawców.

Na czas projektu młodzież ma zapewnione wyżywienie oraz zwrot kosztów dojazdu na zajęcia.

Koordinatorem projektu jest Małgorzata Zająć, a wychowawcami: grupy A Jerzy Horbowiec, grupy B1 Mariola Mironska, grupy B2 Grażyna Wróblewska.

MZ

Gmina Terespol

Ślubowanie pierwszaków

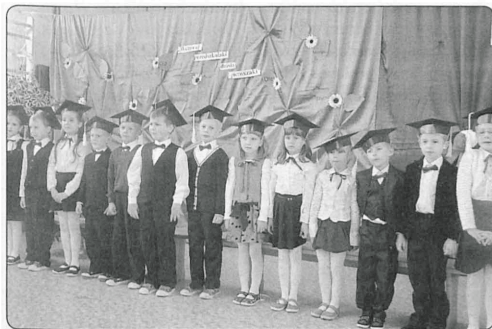
W Małaszewiczach

„Wczoraj przedszkolaki, dzisiaj pierwszaki” – to motto uroczystego pasowania i ślubowania klasy I Szkoły Podstawowej w Małaszewiczach. Pierwszoklasiści swoją uroczystość rozpoczęli przedstawieniem z udziałem Pani Jesieni i Koziołka Matołka. Potem uroczyście i z powagą złożyli ślubowanie, a dyrektor Małgorzata Sowa dokonała pasowania na ucznia 26 pierwszoklasistów. Miłym punktem programu były życzenia i prezenty wręczone przez sekretarza Urzędu Gminy Bogdana Daniluka, dyrektora szkoły, samorząd uczniowski i uczniów klasy II i III. Wspólne posadzenie drzewka w alejce na placu szkolnym zakończyło uroczystość, którą przygotowała wychowawczyni Elżbieta Kijuk i rodzice klasy pierwszej.

W Neplach

15 października był dla uczniów klas I Szkoły Podstawowej w Neplach prawdziwym świętem. Odbywało się uroczyste ślubowanie i pasowanie na ucznia. Klasa I liczy 11 uczniów, ich wychowawcą jest Agata Zajko. Przy wprowadzonym standardzie szkoły, uczniowie złożyli uroczyste ślubowanie, po czym dyrektor szkoły Mariola Borodziuk dokonała symbolicznego przyjęcia każdego dziecka w poczet uczniów. Ze strony starszych kolegów i koleżanek popłynęły życzenia i zapewnienia o pomocy. Wręczono także upominki. Życzenia złożył i prezenty dzieciom przekazał obecny na uroczystości wójt Krzysztof Iwaniuk. W słowach skierowanych do zebranych odniósł się między innymi do obchodów Dnia Nauczyciela, złożył podziękowania i życzenia nauczycielom, emerytom przybyłym na tę uroczystość i wszystkim pracownikom szkoły.

(a)

Pamiętają o patronie

Wisznickie liceum od dwudziestu lat nosi imię Władysława Zawadzkiego. 27 listopada br. odbyły się uroczyste obchody nadania szkole imienia. Władysław Zawadzki był założycielem i długoletnim dyrektorem Liceum Ogólnokształcącego w Wisznicach. Dwudziesta rocznica nadania imienia była świętem nie tylko szkoły, jej uczniów i pracowników, ale także osób zaprzyjaźnionych z liceum w Wisznicach. Swoją obecnością szkołę zaszczytili m.in. posłowie Adam Abramowicz i Jerzy Rębek, przedstawiciele władz powiatu ze starostą Tadeuszem Łazow-

skim, wójt gminy Wisznice, radni powiatu bialskiego i gminy Wisznice, dyrektorzy wisznickich szkół, biblioteki, Gminnego Ośrodka Kultury, poradni psychologiczno-pedagogicznej, stowarzyszeń, emerytowani dyrektorzy i pracownicy liceum, a także komendant miejskiej policji w Białej Podlaskiej mł. insp. Dariusz Szkodziński, komendant komisariatu policji w Wisznicach – komisarz Jerzy Czebreszuk, komendant Placówki Straży Granicznej w Sławatyczach – major SG Artur Rapa oraz przedstawiciele uczelni wyższych: UMCS w Lublinie i PSW w Białej

Podlaskiej, z którymi współpracuje wisznickie liceum. Na tak ważnej uroczystości nie mogło zabraknąć najbliższych Władysława Zawadzkiego. Rodzinę patrona szkoły reprezentowała córka Maria Steckiewicz wraz z prawniczką założyciela szkoły Karoliną Denisiuk.

Po złożeniu kwiatów na grobie patrona i mszy świętej w kościele parafialnym zaproszeni goście wzięli udział w przygotowanej przez młodzież części

artystycznej. Dyrektor Monika Władczuk – Pakuła zachęcała gości do zwiedzania muzeum szkolnego, wystaw i ekspozycji okolicznościowych oraz wpisów do książki pamiątkowej. Motywem przewodnim spotkania były wspomnienia – nie tylko o patronie, również o absolwentach i historii liceum, ponieważ: „Przeszło zachowana w pamięci staje się częścią teraźniejszości”

(a)

Bialski szpital najlepszy w kraju

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Białej Podlaskiej zwyciężył w prestiżowym rankingu „Bezpieczny szpital 2012”, przygotowywanym corocznie przez Presspublica Sp. z o.o., wydawcę ogólnopolskiego dziennika „Rzeczpospolita” oraz Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia w Krakowie. Bialski szpital zajął pierwsze miejsce w „Złotej setce szpitali publicznych”, czyli zestawieniu najlepszych w Polsce zabiegowych szpitali publicznych wielospecjalistycznych i onkologicznych, zdobywając 905 punktów na 1000 możliwych. Tegoroczne zestawienie powstało po analizie ankiet nadesłanych przez 254 placówki. 8 listopada br. w redakcji „Rzeczpospolitej” w Warszawie z rąk wiceministra zdrowia Sławomira Neumanna oraz dyrektora CMJ Jerzego Henniga, po raz kolejny dyrektorzy najlepszych polskich szpitali, w tym dyrektor Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego Dariusz Oleński, odebrali pamiątkowe dyplomy. To już nie pierwszy sukces naszej placówki. Warto wspomnieć, że w 2011 roku znalazła się ona również w ścisłej czołówce ogólnopolskiego rankingu, zajmując czwarte miejsce. Bialska placówka pokonała ubiegłorocznego zwycięzcę – Samodzielny Publiczny Szpital im. Jana Pawła II w Zamościu, który w tegorocznym rankingu zajął 2 miejsce. Wśród szpitali województwa lubelskiego przystępujących do rankingu, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny w Białej Podlaskiej zajął 1 miejsce, uzyskując tytuł „Najlepszego szpitala publicznego w województwie lubelskim”, zaś w kategorii „Najlepsze szpitale pod względem jakości medycznej” uplasował się na równie wysokim, 3 miejscu.

Ranking „Bezpieczny szpital” tworzy listę placówek medycznych w Polsce, w których pacjent, może czuć się komfortowo i bezpiecznie. Celem rankingu jest dokonanie oceny całego szpitala jako jednej instytucji oraz wzmocnienie jego wizerunku. W ocenie szpitali główny nacisk położony jest na zagwarantowanie bezpieczeństwa pacjentom poprzez zapewnienie im odpowiednich warunków pobytu, dostępu do diagnostyki, jakości opieki ocenianej na podstawie otrzymanych certyfikatów oraz ocenę infrastruktury szpitala. Przyjęta koncepcja nawiguje do wdrażanych obecnie na świecie, szczególnie w krajach Unii Europejskiej, systemów opartych na połączeniu sprawnego zarządzania z bezpieczeństwem i zapobieganiem zdarzeniom niepożądanym. Sukces bialskiego szpitala to efekt intensywnej pracy całego personelu, pod kierunkiem dyrektora Dariusza Oleńskiego, który dokłada starań, aby jakość leczenia była coraz wyższa.

(a)

Poszukiwanie rynku pracy dla podopiecznych OHP

8 i 9 listopada br. w Europejskim Centrum Kształcenia i Wychowania OHP w Roskoszy

odbyła się narada szkoleniowa „Planowanie i organizacja usług rynku pracy oraz monitorowa-

Gmina Tuczn

0 finansach w bibliotece

Gminna Biblioteka Publiczna w Tuczn zakończyła realizację ogólnopolskiego programu „O finansach w bibliotece”, który był prowadzony w 55 bibliotekach publicznych z 5 województw. W województwie lubelskim do programu zakwalifikowało się 11 bibliotek, w tym 2 z powiatu bialskiego. Projekt zrealizowano dzięki dotacji Narodowego Banku Polskiego. Szkolenia dla seniorów 50+ w gminie Tuczn odbyły się we wrześniu w trzech kilku osobowych grupach w: Wólce Zablockiej, Żukach i Tuczn. Wzięło w nich udział 21 mieszkańców.

Tematy modułów były następujące: Jak racjonalnie gospodarować domowym budżetem?, Bank przez Internet – jak założyć e-konto i robić przelewy przez Internet?, Kredyty, lokaty i karty

– jak wybrać najkorzystniejszą ofertę bankową?, Jak wybrać polisę ubezpieczeniową? Bank centralny a inne banki – czy stopy procentowe mają wpływ na nasz budżet domowy?

Po zakończeniu szkoleń odbyło się uroczyste wręczenie certyfikatów uczestnikom spotkań. 15 listopada w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie odbyła się konferencja „Podsumujmy!”, zorganizowana na zakończenie edycji edycji projektu „O finansach w bibliotece”, na której Gminna Biblioteka Publiczna w Tuczn otrzymała wyróżnienie w konkursie. Zadaniem było podzielenie się relacjami ze zorganizowanych szkoleń. Praca wykonana została w formie prezentacji. W nagrodę placówka otrzymała drukarkę i dwa zestawy tuszy.

Ewa Jarosiewicz

nie działalności w tym zakresie”. Uczestniczyli w niej dyrektorzy CEiPM, koordynatorzy wojewódzcy projektu „OHP jako

z realizacji wydatków środków na FP na realizację refundacji, podsumowania analiz przesyłanych przez WK OHP oraz CEiPM,

realizator usług rynku pracy” oraz przedstawiciele Komendy Głównej OHP. Podczas narady podsumowano działalność WK OHP i CEiPM w III kwartałach 2012 r. w zakresie rynku pracy, przekazano uwagi i zalecenia wynikające z przeprowadzonych kontroli, przedstawiono zadania dla OHP w projekcie „Zielona linia” oraz omówiono wytyczne do realizacji w 2013 r. Wiele uwagi poświęcono przeanalizowaniu organizacji zagranicznego pośrednictwa pracy z uwzględnieniem specyfiki pracy w OHP. Omówiono aspekty prawne dotyczące międzynarodowego pośrednictwa pracy, sposoby pozyskiwania ofert pracy i ich weryfikację, procedury kierowania osób poszukujących zatrudnienia do pracy za granicą, sposoby interwencji w przypadku nieprawidłowości podczas odbywania zatrudnienia oraz planowane zmiany w funkcjonowaniu EURESU. Przedstawiono stan realizacji refundacji pracodawcom wynagrodzeń młodocianych pracowników pod kątem: wydatkowania środków Funduszu Pracy za 10 miesięcy 2012 roku, miesięcznej sprawozdawczości

zmian w przepisach i ich konsekwencji pod kątem refundacji, omówienia najważniejszych zadań i wytycznych do realizacji refundacji do końca 2012 roku oraz zmian w oprogramowaniu Delfin.

Omówiono także stan realizacji wraz z planowaną realizacją do końca trwania projektu „OHP, jako realizator usług rynku pracy” z uwzględnieniem realizacji wskaźników i planu beneficjentów, zmian we wniosku o dofinansowanie projektu, w tym tworzenie ECAM oraz przedstawiono wytyczne do realizacji projektu. Ponadto omówiono zmiany w drukach planistycznych i sprawozdawczych w zakresie działalności na rzecz rynku pracy, zasady wydatkowania środków Funduszu Pracy oraz kryteria ocen działalności CEiPM za rok 2012. Podczas szkolenia odbyło się także spotkanie kadry z komendantem głównym OHP Marianem Najdychorem. Na zakończenie narady zaprezentowano wytyczne organizacyjne i merytoryczne do dalszej działalności na rzecz rynku pracy na IV kwartał br. i rok 2013.

Małgorzata Zajac

Historyczno-kulturowe stowarzyszenie „Biereście”

Stowarzyszenie stawia na rozwój transgranicznych i białorusko – polskich stosunków. Uświadamia potrzeby dbania o historię, kulturę i wielopokoleniowe tradycje Polski. Pobudza swoich członków do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Wzmacnia świadomość społeczną i obywatelską poprzez konkretne działania na rzecz wspólnot, w których żyją. Integracja społeczna oraz prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie. Integruje mieszkańców pogranicza. Stowarzyszenie „Biereście” posiada w swym gronie dziesiątki osób z wyższym wykształceniem i kilka osób ze stopniem naukowym. Proponuje swoim członkom doskonalenie znajomości języka polskiego i historii. Ocala od zapomnienia polskie losy. Angażuje do uprawiania sportu i turystyki. Przeprowadza klub polskich filmów, dyskusje poetycko-literackie, pogadanki medyczne i religijne. Skupia twórców ludowych, teatr ognia i zespół śpiewaczy „Biereście”. Uświadczenie potrzeby dbania o kulturę i poprawność językową zachęca członków stowarzyszenia do nauki języka ojczystego i podtrzymywania tożsamości narodowej. Stowarzyszenie przyczyniło się do upamiętnienia śladów polskiego patriotyzmu, uporządkowania polskich grobów, odsłonięcia tablic pamiątkowych. Członkowie stowarzyszenia mają bardzo ciekawe zbiory. W latach trzydziestych minionego wieku opiekun koni Konstanty Wiszniewski był zdolnym rzeźbiarzem. Wykonał na desce dębowej portret marszałka Piłsudskiego. Został on potem sfotografowany na potrzeby wystaw okolicznościowych. Zdolności rzeźbiarskie zostały docenione. Został on studentem Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Biegi dokoła Polski stanowiły przykład uświadczenia potrzeby dbania o wielopokoleniowe sportowe tradycje. W 1930 r. Jan Wachowicz otrzymał wyróżnienie

za uczestnictwo w biegach. Podobnych dokumentów, zdjęć i t.d. u rodzin brzeskich Polaków jest mnóstwo, a skanowanie starych dokumentów wymaga dużego nakładu finansowego. Każda polska rodzina czeka i marzy o ujawnieniu rodzinnych tajemnic i pamiątek. Przy skromnych możliwościach, robimy, co możemy.

Stowarzyszenie prowadzi turystykę pieszą starymi ulicami Brześcia. Zapraszają też na nie uczniowie, by przy okazji opowiedzieć o historii miasta. Na uwagę zwiedzających zasługuje cały Brześć. Istotną rolę w prezentacji odgrywają pokazy filmów polskich. Ze względu na brak sprzętu do projekcji, stowarzyszenie jest zależne od potencjalnych sponsorów. Wielką aktywność przejawia 86-letnia Ludmiła Żewłakowa, która ma wielkie uznanie wśród młodszego pokolenia. Część osób zajmuje się ochroną polskiego dziedzictwa językowego i rozpowszechnianiem polskiej poezji i prozy. Mistrzowie twórczości ludowej reprezentują mieszkańców mniejszych miejscowości. Ich działalność obejmuje różnorodne dziedziny twórczości.

Serdecznie zapraszamy do teatru. Piotr, Larisa, Wioleta, Wiesław, Tatiana i Anton, pod kierownictwem Eleny demonstrują czarujący show ognia. Jego efekty najlepiej widać wieczorem. Zespół śpiewaczy „Biereście” jest jednym z najbardziej aktywnych w okolicy Brześcia. Szczególną wagę przykładają do dbałości o autentyczność i wierność przekazu folkloru. Członkinie zespołu gromadzą i wykonują pieśni ludowe po: polsku, ukraińsku i rosyjsku. Zespół posiada bogaty repertuar, złożony z pieśni miłosnych, żałobnych, rodzinnych i okolicznościowych. W ten sposób chcą ocalić od zapomnienia pieśń ludową i pielęgnować jej nieprzemijającą wartość.

Tereny Brześcia związane są z klimatami pogranicza i jego wielokulturowością. W małych formach architektury sakralnej zapisane jest bogactwo kultury duchowej tej ziemi historię. Religiję chrześcijańską reprezentują kilka wyznań: katolickie, prawosławne, żydowskie, unickie. Na-

sza grupa reprezentuje wyznanie katolickie. Pragniemy zapoznać się ze klubami lub stowarzyszeniami, które działają w podobnych kierunkach i rozwijają pracę stowarzyszenia na korzyść Polaków na Białorusi.

Nadzieja

Spotkanie z literatem patriotą

Szczęśliwym spłotem okoliczności udało mi się spotkać wybitnego pisarza Jerzego Misiewicza, synem Stefana. Wydał on książkę „Naród, który żył wśród nas”. Ojciec Stefan Misiewicz ukończył przed pierwszą wojną światową Seminarium Nauczycielskie w Białej Podlaskiej. Pracował jako nauczyciel muzyki i języka niemieckiego. Podczas spotkania autorskiego 82-letni Jerzy Misiewicz opowiadał o historii jego „Dużej Ojczyzny”, kraju przodków Kamieńcu i żyjących na tej ziemi rodaków. Autor zebrął obszerny materiał dotyczący przeszłości narodu i w ciekawy sposób przedstawił go czytelnikom.

*Janina Grigorowicz
Kolo „Żywe słowo” z Brześcia*

Dzień Zmarłych

To święto tych, którzy odeszli na wieczną wartę. Ich dusze z wysoka spoglądają na nas. W ten dzień my modlimy się za nich, idziemy na cmentarze, palimy świece, dekorujemy mogiły. Księżą odprawiają nabożeństwa żałobne. Tak było do II wojny w moich Telechanach. Uczniowie szli na cmentarz, by zadbać o groby żołnierzy z czasów I wojny. Pamiętam nasz cmentarz z mnóstwem zabytkowych nagrobków. W pamięci utkwił mi biały aniołek na mogile dziewczynki, która utopiła się w kanale Ogińskiego. Po wojnie, w latach 1945-1946 r. część rodaków wyjechała do Polski, opuściła domostwa i pozostawiła dawne mogiły. Serce mi krwawiło, kiedy w latach 1970-1980 grupa bezbożnych barbarzyńców niszczyła stare groby, przekuwając żelazne krzyże na narzędzia rolnicze.

W poszukiwaniu kosztowności nie wahał się rozkoprywać groby.

Teraz polscy katolicy, którzy pozostali na Białorusi, grzebią bliskich na cmentarzu prawosławnym. Ksiądz przyjeżdża aż z Łogiszyna. Odprowadza nabożeństwo na prawosławnym i katolickim cmentarzu. W Telechanach garstka katolików modli się w prywatnym domu. Kościół zbudowany kiedyś przez rodzinę Ogińskich zamienił się w ruinę. Za rządów sowieńskich urządzono w nim skład soli, później kinoteatr. Teraz nikomu nie jest potrzebny. Wokół kościoła było dużo grobów z pamiątkowymi nagrobkami. Niestety, uległy niemal całkowitemu zdewastowaniu. Wiekowy klon pochylił się nad kościołem i upadł na dach. Wielka to strata

*Ludmiła Żewłakowa
Kolo „Żywe słowo” z Brześcia*

94 rocznica odzyskania Niepodległości

20 lutego 1919 r. Józef Piłsudski otrzymał od Sejmu stanowisko naczelnika państwa polskiego. Odtąd ciemiężony przez 123 lata kraj stał się wolny i niepodległy.

11 listopada naczelnik Piłsudski przyjmuje władzę i ratuje Polskę przed wojną domową i kolejnym upadkiem. Trwa odbudowa państwa zniszczonego na Kresach wschodnich i zachodnich. Pamiętam przedwojenne obchody święta 11 listopada, jak ładnie szła defilada po ulicami naszego miasteczka. Szli strzelcy, legionści, rekruci i my uczniowie szkoły powszechnej z własnoręcznie wykonanymi chorągiewkami. Orkiestra grała marsze. Ludzie ochoczo śpiewali. Cieszyli się z wolnej Polski. Po defiladzie szliśmy do kościoła, cerkwi albo bożnicy. Modlitwy zanoszone Bogu miały chronić naszą Ojczyznę. Każdego roku młodzież organizowała okolicznościowy koncert. Świętowano też w domach. Z tamtych czasów pozostały tylko mgliste wspomnienia, które powracają w listopadowy dzień.

*Ludmiła Żewłakowa
Kolo „Żywe słowo” z Brześcia*

KONKURS „CZYSTA ZIEMIA” V edycja - 2012

Terespol

Nieple

Gm. Rossosz

Święto Niepodległości w Powiecie Białskim

11 listopada 2012 r.

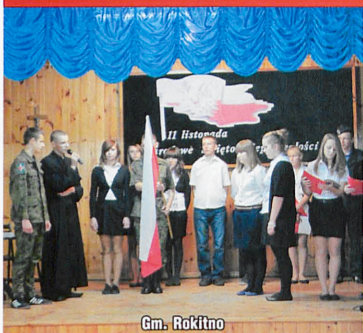
Gm. Piszczac

Gm. Piszczac

Gm. Sosnówka

Gm. Rokitno

Międzyrzec Podlaski

Międzyrzec Podlaski

Biała Podlaska

Biała Podlaska

Biała Podlaska

XII Powiatowy Festiwal Pieśni Patriotycznej – Tuczna 2012

ZNANE I NIEZNANE CMENTARZE BIALSKIE

Marsz-Patrol Szlakiem Krwawych Dni

Uczniowie miejskich szkół uczestniczyli w siedemnastym Marszu-Patrolu Szlakiem Krwawych Dni Międzyrzecza, który odbył się 16 listopada br. Organizatorzy: Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Miejski Ośrodek Kultury i międzyrzeczkie szkoły zgodnie z kilkunastoletnią tradycją przygotowali trasę marszu. Pod Pałacem Potockich zebrali się poczty sztandarowe szkół międzyrzeczskich i gminnych. Konna Straż Ochrony Przyrody

i Tradycji pod dowództwem komendanta Andrzeja Nowaka wystawiła patrol kawalerii, a OSP Stolpno poczet flagowy. Słowo wiążące historię walk, budowy i odbudowy Pomnika przygotował i przedstawił pomysłodawca i koordynator marszu Roman Sidorowicz. Przybyli: przewodniczący Rady i burmistrz, radni, nadleśniczy z delegacją, dyrektorzy szkół, przedstawiciele organizacji działających w mieście i strażacy. Zgromadzeni

wysłuchali krótkiego koncertu w wykonaniu chóru „Wiarus” i obejrzeni film rekonstruujący przebieg walk 16 listopada 1918 r. w naszym mieście. W dalszej części uroczystości zebrani przeszli z pochodniami i zapalonymi zniczami, ulicą Lubelską na Plac Jana Pawła II pod Pomnik Bohaterów Miasta. Poczty sztandarowe w asyście kawalerii ustawiły się przed Pomnikiem, pozostali widzowie wypełnili zachodnią część płyty rynku. Patrole złożone

z uczniów klas pierwszych trzech międzyrzeczskich gimnazjów, które wyruszyły z 7 miejsc, gdzie przed 94. laty toczyły się walki, złożyły meldunek. W nastrój zadumy wprowadziły słuchaczy werble, a głos trąbki wezwał do wysłuchania Apelu Poległych. Nazwiska bohaterów i przypadkowych ofiar niemieckiego pogromu rozległy się pod Pomnikiem Bohaterów Miasta. Delegacje złożyły wiązanki kwiatów, a młodzież zapaliła znicze. (a)

Województwo lubelskie

Kapitał intelektualny Lubelszczyzny

„Tu mieszkam, studiuje, pracuję” – to tytuł projektu systemowego realizowanego przez Urząd Marszałkowski województwa lubelskiego. Celem projektu jest zbadanie kapitału intelektualnego województwa lubelskiego i stworzenie podstaw do podjęcia kluczowych decyzji dotyczących regionu i jego mieszkańców. Nadzędną rolą projektu jest odnalezienie cech charakteryzujących nasz region. Świadomością posiadanych zalet i wad pozwoli na wsparcie lokalnych obszarów wzrostu ekonomicznego i kulturowego, które w przyszłości mogą się stać głównym źródłem przewagi konkurencyjnej regionu. Wyniki badań i wnioski dotyczące kapitału intelektualnego Lubelszczyzny dostarczą wiedzy o regionie.

Badaniem zostały objęte reprezentatywne zbiorowości mieszkańców województwa lu-

belskiego, przedsiębiorców, studentów, maturzystów, a także jednostki B+R i jednostki samorządu terytorialnego. 20 listopada br. w Starostwie Powiatowym w Białej Podlaskiej odbyły się konsultacje społeczne wyników badań dotyczących kapitału intelektualnego Lubelszczyzny uzyskanych w ramach wymienionego projektu. Po zaprezentowaniu wyników badań i wniosków przez dr Wojciecha Misztalę, koordynatora ds. procesów badawczo-analitycznych odbyła się ich analiza i dyskusja mająca na celu wyrażenie opinii o informacjach dotyczących regionu i powiatu, poszukiwanie wspólnych rozwiązań w zakresie polityki rozwoju województwa lubelskiego. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele władz lokalnych, instytucji otoczenia biznesu oraz samorządów lokalnych.

Elżbieta Chwałczuk

Podsumowanie kampanii antynikotynowej „Powiat bialski wolny od dymu tytoniowego”

Wydział spraw społecznych Starostwa Powiatowego w Białej Podlaskiej rozpoczął działania w ramach kampanii od ogłoszenia konkursów na materiały

promujące. Kampania w formie konkursów skierowana została do różnych grup wiekowych i zawodowych: przedszkolaki, uczniowie szkół podstawowych

w podziale na kategorie – klasy I-III i klasy IV-VI, gimnazjaliści, uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, nauczycieli oraz osoby pełnoletnie zamieszkałe na terenie powiatu bialskiego.

W konkursie na plakat o tematyce antynikotynowej w kategorii przedszkolaków wpłynęło 107 prac plastycznych, spośród których komisja zwracając szczególną uwagę na samodzielność wykonywanej pracy plastycznej, postanowiła przyznać: I miejsce – Gabrys Koszolk, tytuł pracy „Nie pal, bo będziesz chory”, wiek 5 lat Punkt Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Ciciborze Dużym; II miejsce – Laura Grzeszuk, tytuł pracy „Nie palcie papierosów”, wiek 7 lat, Samorządowe Przedszkole nr 2 w Międzyrzeczu Podlaskim; III miejsce – Hiacynta Hryniewicz, tytuł pracy „Cheemy oddychać czystym powietrzem”, wiek 5 lat, Punkt Przedszkolny w Zespole Szkół w Łomazach, wyróżnienie – Paulinka Płażuk, tytuł pracy „Mamusiu nie pal”, wiek 4 lata, Punkt Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Ciciborze Dużym.

W kategorii szkoły podstawowe (klasy I-III) wpłynęło 128 prac plastycznych, a komisja konkursowa postanowiła przyznać: I miejsce – Mateusz Celiński, tytuł pracy „Bardzo chory człowiek – bardzo zdrowy człowiek”, klasa II - Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Wólce Dobryńskiej; II miejsce – Adrianna Kolańska, tytuł pracy „Nie pal!”, klasa III - Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Piszczacu; III miejsce – Paulina Koczkojad, tytuł pracy „Nie pal papierosów”, klasa II - Szkoła Podstawowa im. 1000-lecia Państwa Polskiego w Sworach; wyróżnienie – Maja Dymitrowicz, tytuł pracy „Marny żywot palacza”, klasa I - Szkoła Podstawowa im. 1000-lecia Państwa Pol-

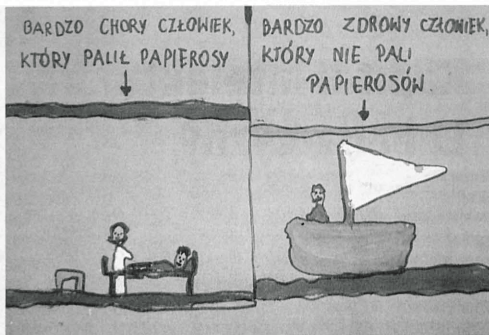
skiego w Sworach; wyróżnienie – Mateusz Wasyluk, tytuł pracy „Powiat bialski przyrodę kocha z papierosem wynocha”, klasa III - Szkoła Podstawowa im. Juliana Niemcewicza w Neplach.

W kategorii szkoły podstawowe (klasy IV-VI) wpłynęło 146 prac plastycznych, a komisja konkursowa postanowiła przyznać: I miejsce – Marta Karwowska, tytuł pracy „Uciekaj przed nałogiem, nałóg twoim wrogiem”, klasa IV - Szkoła Podstawowa w Tulilowie; II miejsce – Anita Kurowska, tytuł pracy „Palacz 1,2,3 ... umrzesz TY”, klasa IV - Szkoła Podstawowa w Tulilowie; III miejsce – Aleksandra Sowa, tytuł pracy „Pomyśl, którą drogę wybierasz”, klasa V - Szkoła Podstawowa w Małaszewiczach; wyróżnienie – Kinga Kaplan, tytuł pracy „Na papierosach daleko nie dojdiesz”, klasa V - Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza w Konstantynowie; wyróżnienie – Anna Domańska, tytuł pracy „Walcz z nałogiem”, klasa IV - Szkoła Podstawowa w Tulilowie; wyróżnienie – Dominik Kaciuczyk, tytuł pracy „Nie szpanuj - nie pal!”, klasa VI - Szkoła Podstawowa w Kodniu. Prace plastyczne laureatów konkursu na plakat antynikotynowy były udostępnione od lipca do września 2012 r. do wglądu publiczności i wyeksponowane poprzez wywieszenie na tablicy informacyjnej w budynku Starostwa Powiatowego i spotkały się z dużym zainteresowaniem zarówno „małych” jak i „dużych” odbiorców.

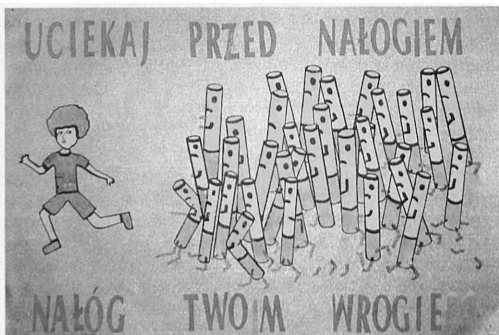
Konkurs na prezentację multimedialną „Powiat bialski wolny od dymu tytoniowego” adresowany został do gimnazjalistów i uczniów szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu bialskiego. W konkursie wzięły udział 22 osoby (zespoły szkolne) a komisja konkursowa postanowiła przyznać: I miejsce – Anicie Dostaw i Martynie Jakubiuk z Publicznego Gimnazjum Nr 1 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Wisznicach za prezentację multimedialną pt; „Tylko nie pal!”, II miejsce – Konradowi Taruc z Zespołu Szkół Publiczne Gimnazjum w Zalesiu; III miejsce – Adrianowi Matejkowi z Publicznego Gimnazjum Nr 1 w Jelny.

I miejsce – przedszkole

I miejsce – klasy I-III

I miejsce klasy IV-VI

W kategorii szkoły gimnazjalne – wyróżnienie otrzymała Paulina Linkiewicz i Natalia Skurska z Liceum Ogólnokształcącego im. Wł. Zawadzkiego w Wisznicach.

Konkurs dla nauczycieli na opracowanie scenariusza lekcji wychowawczej poświęconej problematyce zapobiegania i zwalczania przejawów patologii społecznej a konkretnie nikotynizmu wśród uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Honorowy patronat nad konkursem objął lubelski kurator oświaty. Po analizie prac – scenariuszy lekcji komisja konkursowa postanowiła przyznać I miejsce Ewie Soszyńskiej z Publicznego Gimnazjum nr 1 w Jelnicy.

Konkurs na najciekawszą ulotkę o tematyce antynikotynowej, którego głównym celem było propagowanie wśród osób dorosłych zamieszkałych na terenie powiatu bialskiego (ziemskiego) idei życia wolnego od dymu tytoniowego oraz opracowanie ulotki promującej kampanię antynikotynową „Powiat bialski wolny od dymu tytoniowego” został rozstrzygnięty w dniu 12 listopada br. Wyróżniono ulotkę Wiesławy Sudewicz z miejscowości Olszyn w gminie Rokitno „Palisz a potem...”. Podsumowanie kampanii antynikotynowej „Powiat bialski wolny od dymu tytoniowego” oraz uroczyste wręczenie nagród laureatom poszczególnych konkursów miało miejsce w dniu 23 listopada br. w sali konferencyjnej przy ul. Brzeskiej 41 w Białej Podlaskiej. Wszystkim uczestnikom i laureatom dziękujemy i gratulujemy rodzicom – uzdolnionych dzieci a szkołom – zaangażowanej kadry nauczycielskiej.

Apel o niepalenie

Zwracamy się do nauczycieli i pracowników służby zdrowia – rzućcie palenie. Zwracamy się do wszystkich, których dzieci i młodzież uważa za autorytety, a wśród nich jest wielu dziadków, rodziców, starsze rodzeństwo, ale także artystów, naukowców, dziennikarzy, polityków – wprowadzajcie modę na niepalenie. Zwracamy się do wszystkich uczniów – wprowadzajcie w swoich środowiskach

modę na niepalenie. Jeżeli macie pomysły jak wprowadzać modę na niepalenie – skontaktujcie się z nami- wydział spraw społecznych Starostwa - zdrowie@powiatbialski.pl.

Anna Jureczek

Gmina Wisznice

Nowy kompleks edukacyjno-sportowy

Otwarcie kompleksu edukacyjno-sportowego, znajdującego się przy Szkole Podstawowej oraz Gimnazjum w Wisznicach nastąpiło 29 października. Podczas uroczystości poświęcono i oddano do użytku nowe obiekty sportowe. Po symbolicznym przecięciu wstęgi odbyło się seminarium podsumowujące projekt, podczas którego wójt Piotr Dragan oraz zaproszeni goście mówili o zrealizowanej inwestycji. Słowa podziękowania w kierunku wszystkich, którzy przyczynili się do realizacji projektu skierował Andrzej Nuszczyk, dyrektor Szkoły Podstawowej w Wisznicach. Imprezę

uświetnił występ uczniów z podstawówki, którzy wcieliili się w role słynnych sportowców, piosenkarzy oraz redaktorów sportowych. W ramach inwestycji „Rozbudowa infrastruktury edukacyjno-sportowej w Wisznicach” wybudowano obiekty: budynek szatni i siłowni, budynek dydaktyczny z kuchnią i stołówką, cztery boiska do piłki: nożnej, ręcznej, koszykówki, siatkówki i tenisa. Ponadto wykonano skatepark i plac zabaw. Inwestycja służy wszystkim mieszkańcom gminy jako miejsce poprawy sprawności fizycznej i rozwoju sportowego.

Jolanta Kwiatek

Powiat bialski

Rozpoczęcie realizacji projektu CAF

Rozpoczęła się realizacja projektu „Wdrażanie uprawnień zarządczych w powiecie bialskim oraz w gminach Janów Podlaski, Konstantynów, Leśna Podlaska, Międzyrzec Podlaski i Sosnowka na podstawie wyników samooceny CAF”. 21 listopada w Starostwie Powiatowym miało miejsce pierwsze posiedzenie komitetu sterującego CAF, złożonego z przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego. Do zadań komitetu należeć będzie monitorowanie wdrażania projektu oraz analizowania wyników na kwartalnych posiedzeniach. Wspólna Metoda Oceny – CAF (Common Assessment Framework) jest narzędziem zarządzania jakością, zainspirowanym przez Model Doskonałości Europejskiej Fundacji Zarządzania Jakością (EFQM) i model Niemieckiego Uniwersytetu Nauk o Administracji w Speyer. Wspólna Metoda Oceny została oparta na założeniu, że doskonałe wyniki organizacji osiągane są poprzez przywództwo ukierunkowane na strategię i planowanie, pracowników, partnerstwo, zasoby i procesy. CAF, jako całościowe i wszechstronne podejście do analizy działalności organizacji, jest sposobem spojrzenia na nią pod różnymi kątami w tym samym czasie.

Grzegorz Siemakowicz

23 listopada w Starostwie Powiatowym nastąpiło rozstrzygnięcie piątej edycji konkursu „Czysta Ziemia”. Konkurs wspólnie ze Starostwem organizują Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Komunalnik z Białej Podlaskiej oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie. Tegoroczna edycja okazała się rekordowa. Wzięło w niej udział 40 szkół. Wszystkie otrzymały cenne nagrody, a także grupa dzieci, które także doceniono specjalnymi wyróżnieniami i przyznaną nagrodę. 27 uczniów wyróżniających się w wykonywaniu zadań konkursu „Czysta Ziemia” nagrodzono zestawami elektronicznymi Mediacenter Free Agent plus pendrive 8 GB. Byli nimi: Paweł Buczyński - Gimnazjum im. Cypriana Norwida w Konstancynie, Daniel Bujalski - Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Sitniku, Amelia Denis - Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Cieciborze Dużym, Patrycja Derlukiewicz - Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Łomazach, Szymon Domański - Szkoła Podstawowa Nr 1 z Oddziałami Integracyjnymi i Sportowymi im. Henryka Sienkiewicza w Międzyrzeczu Podlaskim, Piotr Fedoruk - Publiczne Gimnazjum

Nr 1 im. Papieża Jana Pawła II w Piszczacu, Michał Filipiuk - Szkoła Podstawowa im. 1000-lecia Państwa Polskiego w Sworach, Karolina Galamaga - Publiczne Gimnazjum im. Orła Białego w Sworach, Paulina Iwaniuk - Szkoła Podstawowa im. Bł. Męczenników Podlaskich w Hrudzie, Kamila Jasieńczyk - Publiczne Gimnazjum im. Władysława Stanisława Reymonta w Cieciborze Dużym, Michał Jasieńczyk - Szkoła Podstawowa

Rozstrzygnięty konkurs „Czysta Ziemia”

Pomnik 1000-lecia nr 1235 im. Bohaterów II Wojny Światowej w Woskrzencicach Dużych, Kamila Jurkowska - Publiczna Szkoła Podstawowa w Rogoźnicy, Julia Kobylńska - Szkoła Podstawowa w Huszycz, Marcelli Korneluk - Szkoła Podstawowa im. Czesława Tańskiego w Janowie Podlaskim, Angelika Kuchnio - Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Wólce Dobryńskiej, Mikołaj Kulikowski - Zespół Szkół w Tucznę, Igor Lesiuk - Szkoła Podstawowa w Dobryniu Dużym, Agata Lewczuk - Szkoła Podstawowa w Sosnowcu, Mateusz Miazio - Szkoła Podstawowa w Połoskach, Patryk Olszewski - Szkoła Podstawowa im. Janiny Porazińskiej w Styrczynie, Dominika Ostapowicz - Publiczna Szkoła Podstawowa w Tulilowie, Emilia Rożnowicz - Szkoła Podstawowa im. Ks. Jana Twardowskiego w Horodyszczu, Angelika Różanowska - Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Ślawacinku Starym, Angelika Stańko - Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przedzszkolanymi im. J.I. Kraszewskiego

w Wisznicach, Magdalena Wawryniuk - Szkoła Podstawowa im. 30 Poleskiej Dywizji Piechoty AK w Grabanowie, Kamila Wróblewska - Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Terespolu oraz Igor Żuk - Szkoła Podstawowa w Dąbrowicy Dużej.

Laureaci wśród szkół:

1. Szkoła Podstawowa im. 1000-lecia Państwa Polskiego w Sworach nagroda wizualizer AVER

2. Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Ślawacinku Starym nagroda HP Pavilion
3. Gimnazjum Publiczne Zespół Szkół im. Wł. St. Reymonta w Małaszewiczach nagroda projektor Benq
4. Publiczna Szkoła Podstawowa w Tulilowie nagroda kamera cyfrowa JVC
5. Publiczna Szkoła Podstawowa w Rogoźnicy nagroda projektor Benq

Nagrodami dla szkół były tablety, za piąte miejsce drukarka. Otrzymały je:

1. Publiczne Gimnazjum im. Orła Białego w Sworach
2. Gimnazjum im. Cypriana Norwida w Konstancynie
3. Szkoła Podstawowa im. Kajetana Sawczuka w Komarnie Kolonii
4. Szkoła Podstawowa im. 30 Poleskiej Dywizji Piechoty AK w Grabanowie
5. Szkoła Podstawowa w Huszycz

Nagrody za uczestnictwo w postaci nawigacja GoClever Navio otrzymały:

1. Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Cieciborze Dużym
2. Szkoła Podstawowa w Dąbrowicy Dużej
3. Szkoła Podstawowa w Dobryniu Dużym
4. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Halasach
5. Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Horodyszczu
6. Szkoła Podstawowa im. Bł. Męczenników Podlaskich w Hrudzie
7. Szkoła Podstawowa im. Czesława Tańskiego w Janowie Podlaskim
8. Szkoła Podstawowa im. kpt. Michała Fijałki w Kodniu
9. Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Łomazach
10. Szkoła Podstawowa nr 1 z Oddziałami Integracyj-

nymi i Sportowymi im. H. Sienkiewicza w Międzyrzeczu Podlaskim

11. Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Piszczacu
12. Szkoła Podstawowa w Połoskach
13. Szkoła Podstawowa im. ppłk Stefana Skoczylasa w Rossoszu
14. Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Sitniku
15. Szkoła Podstawowa w Sosnowcu
16. Szkoła Podstawowa im. Janiny Porazińskiej w Styrczynie
17. Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przedszkolanymi im. J.I. Kraszewskiego w Wisznicach
18. Szkoła Podstawowa Pomnik 1000-lecia nr 1235 im. Bohaterów II Wojny Światowej w Woskrzencicach Dużych
19. Szkoła Podstawowa w Wólce Dobryńskiej
20. Szkoła Podstawowa w Zalesiu
21. Zespół Szkół w Tucznę
22. Publiczne Gimnazjum im. Wł. St. Reymonta w Cieciborze Dużym
23. Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Janowie Podlaskim
24. Gimnazjum im. Unitów Podlaskich w Łomazach
25. Publiczne Gimnazjum Nr 1 im. Papieża Jana Pawła II w Piszczacu
26. Publiczne Gimnazjum im. J.I. Kraszewskiego w Sosnowcu
27. Liceum Ogólnokształcące im. Gen. Wł. Sikorskiego w Międzyrzeczu Podlaskim
28. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych im. Unitów Podlaskich w Międzyrzeczu Podlaskim
29. Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Terespolu
30. Liceum Ogólnokształcące im. Wł. Zawadzkiego w Wisznicach.

(a)

Andrzejki z tradycją

Nieco wcześniej niż w poprzednich latach, bo już 24 listopada br. w filii Gminnego Ośrodka Kultury w Worgulach odbyło się „Andrzejkowe spotkanie z folklorem”. Uczestniczyli w nim przedstawiciele władz samorządu lokalnego z wójtem gminy Leśna Podlaska Marianem Tomkowiczem, Marzena Andrzejuk, członek Zarządu Powiatu, Marianna Tumiłowicz, dyrektor wydziału spraw społecznych, radny powiatu Jan Stasiuk oraz wicedyrektor Józef Obroślak i Andrzej Sar z Wojewódzkiego Ośrodka Kultury. Z okolicznościowym programem zaprezentowały się zespoły

ludowe z powiatu białskiego: „Podlasianki” z Rokitna, „Leśne Echo” z Zaścianka, „Sitniczanki” z Sitnika, „Leśnianki” z Leśnej Podlaskiej, „Leśniańskie nutki” z Leśnej Podlaskiej, „Psotki” z Worgul oraz gospodarze uroczystości, czyli „Worgulanki”.

„Na świętego Andrzeja blyska pannom nadzieja” jak mówi starodawne polskie przysłowie. W tym dniu każdy nie koniecznie stanu wolnego chce powrócić i dowiedzieć się, co go czeka w przyszłości. Podczas spotkania w Worgulach nie zabrakło chętnych osób do wróżb i udziału we wspólnej zabawie. Uczestnicy w swych wystąpieniach nawiązali

do tradycji związanej z dniem św. Andrzeja. Nie tylko wróżono, ale także pokazane zostały obrzędy związane z Andrzejkami. Były również clementy współczesne. Uczestnicy mieli, więc możliwość porównania, jakie zmiany zaszyły

na przestrzeni lat. Cieszy to, że takie spotkania są organizowane na terenie gminy, i że są chętni do kultywowania tradycji. To dzięki nim jest nadzieja, że dziedzictwo ojców zostanie przekazane młodszemu pokoleniom. (a)

Powiat bialski

Wyróżnienie białskich działaczy PTSM

Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych jest stowarzyszeniem turystycznym, które prowadzi działalność turystyczną, edukacyjną i wychowawczą dzieci i młodzieży, a przede wszystkim zajmuje się upowszechnianiem turystyki młodzieżowej. Z okazji Światowego Dnia Turystyki 23 listopada br. w Schronisku Młodzieżowym PTSM

„Oleandry” w Krakowie odbyła się uroczystość uhonorowania osób najbardziej zasłużonych dla towarzystwa. Z rąk prezesa PTSM Henryka Gołębiowskiego godność honorowego członka PTSM odebrali między innymi działacze białskiego oddziału: Waldemar Gnatowicz, Zbigniew Hryciuk i dr Dariusz Sikora. (a)

Dobry start przedszkolaków

Punkt przedszkolny funkcjonujący przy Szkole Podstawowej w Komarnie Kolonii został utworzony w 2010 r. w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Projekt „Dobry start – lepsza przyszłość dzieci z gminy Konstantynów” realizowany jest w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Realizacja założeń programowych została przewidziana na lata 2010-2013. Jak każda placówka przedszkolna ma on na względzie wielostronny rozwój dziecka. Monitorowanie oraz stymulowanie jego rozwoju psychicznego, emocjonalnego, społecznego jak również umysłowego. Kształcenie uniwersalnych umiejętności odpowiednio do fazy rozwoju dziecka oraz konstruktywną współpracę między przedszkolem a rodziną. Przede wszystkim ma na celu nauczyć tego, że istnieją inne dzieci i ich potrzeby. Ponadto dziecko ma możliwość nabycia wielu innych umiejętności i wiadomości o otaczającym go świecie, bliższych i dalszych znajomych. Nabycia umiejętności funkcjonowania w grupie rówieśniczej, kształtowania swojej osobowości, zrozumienia i akceptacji uczuć innych. Profesjonalnie przygotowana kadra pedagogiczna czuwa nad rozwojem dziecka, jego indywidualizacją, uznaniem jego podmiotowości, kształtując poczucie więzi społecznej i odpowiedzialności.

Elementy przedszkolnej kultury pedagogicznej i jej oddziaływanie będzie miało wpływ na wychowanie w rodzinie. Rodzice zawsze mogą zasięgnąć obiektywnej rady oraz opinii dotyczącej rozwoju ich dziecka, aby pomóc mu w jak najlepszy sposób.

Aktualnie projektem objęto 40 dzieci (16 dziewczynek i 24 chłopców). Dostosowano pomieszczenia szkolne do warunków przedszkolnych. Zakupiono meble, szereg pomocy dydaktycznych, wyprawki przedszkolaka, komplety podręczników oraz stroje sportowe. Dzieciom za-

pewniono wyżywienie w postaci drugiego śniadania i dwudaniowego obiadu. Całkowita wartość projektu wynosi 646 tys. 45 zł.

W roku szkolnym 2010/2011 – 2011/2012 odbyły się łącznie 4192 godziny zajęć. W tym zajęcia plastyczne, umysłowe, gimnastyczne oraz opiekuńcze – wychowawcze. Ponadto dzieci uczestniczyły w zajęciach z rytmiki i języka angielskiego. Dodatkowo korzystały z opieki logopedycznej. Dziewczynki i chłopcy punktu przedszkolnego uczestniczyły/li w uroczystościach grupowych oraz środowiskowych. Swoje zdolności artystyczne – wokalne dzieci prezentowały podczas spotkań wigilijnych z jasełkami, zabawach choinkowych, dniach babci i dziadka, festynach rodzinnych oraz dniach dziecka. Wszystkie przedsięwzięcia organizowane w punkcie przedszkolnym, odbywały się przy współpracy z rodzicami, aby uświadomić im jak ważny jest ich udział w codziennym wychowaniu dziecka. Gdyż właśnie rodzina jest źródłem pierwszych więzi emocjonalnych dziecka z rodzicami oraz z rodzeństwem oraz jest początkiem jego kontaktów międzyludzkich.

Poprzez udział w wyjazdach edukacyjnych do Białej Podlaskiej, Lublina oraz Białowieży dzieci miały możliwość poznania regionu, zabytków, dóbr kultury. Poszerzyły wiedzę z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego oraz kulturowego. Upowszechniały zasady ochrony środowiska naturalnego oraz umiejętności korzystania z zasobów przyrody. Podczas różnorodnych przedsięwzięć miały możliwość przyswojenia zasad prawidłowego postępowania i zachowywania się w grupie. Podporządkowywały się przyjętym zasadom. Nawiązywały kontakty rówieśnicze. Potrafiły współdziałać i współpracować w zespole. To tu właśnie dzieci uczą się dobrych manier, rozwijają swoją osobowość oraz wrodzone talenty.

Anna Kuchalska

Pouczające warsztaty i koncerty

Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Miejskiej Terespol po raz trzeci w tym roku zorganizowało (27 i 28 października) wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Kultury akcję pod nazwą AlterOFFka. Składała się ona z warsztatów filmowych (praca z kamerą) i muzycznych (gitara, bas, perkusja, pianino oraz beatbox i breakdance), pokazu filmów pochodzących z renomowanego, międzynarodowego festiwalu Watch Docs, a także koncertów zespołów rockowych (The Same, Snatch i Videoslave) i hip hopowych (DTM, MuzaMan), a także bboingowego spontanu (Lebson, East Border Crew).

Warsztaty muzyczne prowadzili: Paweł „Gunsess” Oziabło (gitara, bas), Piotr „Rosess” Oziabło i Karol Toczko (perkusja, klawisz), Przemysław „MuzaMan” Fryc (beatbox) i Mateusz Lebek (breakdance). Warsztaty skupiły miłośników rockowego grania i hip hopowego bujania. Zajęcia filmowe prowadził Radosław Dąbrowski, który zajmuje się aktorstwem i dziennikarstwem. W ciągu dwóch dni Dom Kultury tętnił życiem.

W niedzielę wieczorem w restauracji „Galeria Smaków” rozpoczął się przegląd filmów dokumentalnych o prawach człowieka „Human Rights”. Pochodziły one z Międzynarodowego Festiwalu Filmów Dokumentalnych Watch Docs – Prawa człowieka w filmie. Zaprezentowano kilka bardzo interesujących obrazów: „Białoruski sen” – film o sytuacji po wyborach na Białorusi, „Czarna córka” – wspomnienia Cyganki, „Jestem dziewczynką” – opowieść o chłopcu, który czuje się dziewczyną, „Sześć tygodni” – opowiadający o adopcji niemowląt i „Wagah” – konflikt indyjsko-pakistański widziany okiem dzieci. Poza festiwalem Watch Docs: „Marzenie o dzi kim zachodzie”, w którym pokazano osoby niepełnosprawne, które realizowały własne marzenia.

Po filmach przyszła pora na występy muzyczne. Na początku zaprezentował się zespół The Same, dla którego był to pierwszy publiczny występ. Młodzież zaprezentowała utwór „Czarny chleb i czarna kawa” we własnej aranżacji. Poszło świetnie. Następnie na scenie pojawił się dobrze już znany lokalnej publiczności zespół Snatch, dając popis dobrego rockowego grania. Na uwagę zasługuje charyzmatyczna wokalistka Olka. Tuż po bardzo udanym występie pod sceną znaleźli się B-boye, dając energetyczny pokaz breakdance. Niesamowite triki, wspólnie z członkami lokalnej grupy tanecznej East Border Crew, pokazywał Lebson, wielokrotny zwycięzca konkursów breakdance. Potem scena należała do zespołu Videoslave, niekwestionowanej gwiazdy wieczoru. Zespół, reprezentujący „stronę białoruską” gra covery zespołu Rage Against the Machine, amerykańskiej, zaangażowanej społecznie, prezentującej ostrą odmianę rocka z elementami hip hopu i funka. Takie przeboje, jak „Killing in the Name” czy „Freedom” po raz pierwszy zabrzmiały w Terespolu. Już od pierwszych dźwięków panowie pokazali, że całkiem niewiele brakuje im do oryginału. Koncert był niesamowity. Publiczność zebrana w lokalu miała okazję naprawdę nieźle poszaleć. Następnie na scenę wkroczyli ziomale z lokalnego hip hopowego składu Dzieci Trzeciego Milenium. Chłopaki zaprezentowali kilka ciekawych utworów własnej twórczości, które nagradzane były gromkimi brawami. Na koniec pokaz beatboxu zaprezentował MuzaMan – jeden z najbardziej znanych w kraju beatboxerów. Swoim pokazem oczarował zgromadzonych ludzi. W ten oto sposób zakończył się projekt AlterOFFka. Wydarzenie – przegląd filmów dokumentalnych „Human Rights” jest trzecim etapem zadania „AlterOFFka” w Terespolu. Projekt realizowany

był przez Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Miejskiej Terespol dzięki dofinansowaniu z Urzędu

Marszałkowskiego w Lublinie. Współorganizatorzy – MOK Terespol. (a)

Podczas listopadowej sesji Rady Miasta Biała Podlaska, dwóch białczan: Dariusz Chorąży i Mariusz Maksymiuk zaprezentowali radnym projekt pod nazwą „Zamieszkać u nas”. Inicjatywa związana jest z zachęceniem i ułatwieniem migracji mieszkańców dużych polskich aglomeracji na przykład Warszawy czy Śląska do Białej Podla-

skiej, Międzyrzecza Podlaskiego, Terespoła oraz gmin ościennych. Oficjalnie projekt rusza 1 stycznia 2013 roku. Nieoficjalnie już działa strona internetowa (uzupełniana i dopracowywana) a także cały czas trwają spotkania z samorządowcami, przedsiębiorcami, firmami usługowymi.

Na początku była... promocja

„Projekt Zamieszkać u Nas ma na celu promocję powiatu białskiego jako wspaniałego miejsca do zamieszkania.” - przeczytać można na stronie internetowej projektu.

„Miasta i gminy: Biała Podlaska, Międzyrzec Podlaski, Terespol stanowią bardzo ciekawą alternatywę dla osób, które chcą mieszkać komfortowo i nowoczesnie za cenę nieporównywalnie mniejszą niż w Warszawie, Poznaniu, Krakowie czy na Śląsku. Niezaprzeczalne atuty geograficzne, ekologiczne i społeczne naszego regionu w połączeniu z nowatorskim programem socjalnym obejmującym uczestników projektu są dodatkowym argumentem. Zwiększenie liczby mieszkańców w regionie przyczyni się do jego szybszego rozwoju, wymusi powstanie nowych miejsc pracy. W szczególności dla ludzi młodych.” - piszą autorzy projektu Zamieszkać u Nas.

- Zamieszkać u Nas to projekt społeczny wynikający z wnikliwej obserwacji otaczającej rzeczywistości. To projekt adresowany do osób już myślących o spokojnym, komfortowym życiu na emeryturze z dala od wielkomiejskiego zgiełku, spalin

Pomysł na rozwój Białej Podlaskiej i powiatu białskiego

ZAMIESZKAJ U NAS

czy pośpiechu. To też projekt dla osób, które w swoim życiu kierują się zasadami ekonomii, szanują swoją pracę i ciężko zarobione pieniądze - mówi Dariusz Chorąży, współtwórca projektu.

Pakiet usług i ułatwień

Wszyscy Ci, którzy zamieszkają w proponowanych w projekcie lokalizacjach i zechcą uczestniczyć w programie mogą liczyć m.in. na: korzystną ofertę usług medycznych i opieki zdrowotnej, pomoc w załatwianiu spraw notarialnych i prawnych, tanie usługi związane z zamieszkaniami w nowych lokalizacjach obejmujące: remonty i adaptacje pomieszczeń, sprzątnięcie oraz zaopatrzenie w artykuły codziennej potrzeby. Nowi mieszkańcy otrzymają też zniżki na przejazdy środkami komunikacji, upusty w sklepach i restauracjach, pomoc wolontariuszy oraz szeroką ofertę kulturalną, rozrywkową i sportowo-rekreacyjną. Aby zostać członkiem projektu wystarczy kupić mieszkanie, dom lub grunt pod budowę w polecanych i promowanych przez organizatorów lokalizacjach.

Samonapędzanie się gospodarki regionu

- Nie wymyślił się niczego nowego. Złożyliśmy tylko na calość to, co widzimy dookoła. Mamy miasta i gminy, w których firmy deweloperskie budują nowoczesne, tanie i wygodnie mieszkania i domy. Zaproponujemy je warszawiakom i ślązakom na początek. Oni już się w naszym regionie pojawiają. Zaczęło się od wykupu dach nad Bugiem kilkanaście lat temu. To byli pierwsi osadnicy. A dziś, spotkać się można byłych mieszkańców Warszawy, Krakowa, Bytomia a nawet Kraśnika, którzy są obecnie mieszkańcami Białej Podlaskiej, Międzyrzecza Podlaskiego, Terespoła. To na razie kilka osób rocznie. A co

jeśli uda się nam przekonać do Zielonego Podlasia i Mikroklimatycznej Lubelszczyzny sto albo dwieście osób. I to rok w rok. Przecież to system naczyń połączonych. Potrzebne będą kolejne mieszkania i domy, sklepy, firmy usługowe, całe otoczenie kulturalno-socjalno-bytowe osiedli. To nowe miejsca pracy dla młodych ludzi z naszego terenu - opowiada o projekcie Mariusz Maksymiuk.

Zamieszkać u Nas nie będziesz sam

To jedno z kilku podhasel, jakie promować będą projekt. Nowy mieszkaniec liczyć będzie mógł na pomoc indywidualnego konsultanta, odwieziny lekarza, pielęgniarki, wolontariuszy, specjalne zniżki na liczne usługi związane z codziennym życiem.

Szkoły wyższe, szpitale i zakłady opieki zdrowotnej z Białej Podlaskiej i Międzyrzecza Podlaskiego, banki, firmy ubezpieczeniowe, notariusze i prawnicy, firmy usługowe i handlowe, tak-sówki i komunikacja mają szansę na uzyskanie nowego klienta. Jest to wymagający klient, który w lokalną gospodarkę może dać nowy zasób gotówki. - Dla młodych ludzi nie mamy tu szerokiej oferty zatrudnienia. Dlatego też naszą grupą docelową są emeryci lub osoby wkrótce przechodzące na emeryturę - informuje Maksymiuk a Chorąży dodaje. - Chcielibyśmy nauczyć emeryta liczyć. Pokażemy przykłady, że można sprzedać 39 metrowe mieszkanie w Warszawie i za uzyskaną cenę kupić 70 metrowe w Białej, Międzyrzeczu czy Terespolu w dodatku z garażem na samochód. Im więcej nowych mieszkańców we stałym źródle dochodu tym pośrednio więcej nowych miejsc pracy dla młodych mieszkańców powiatu.

Samorządowcy dają zielone światło

- To ciekawy pomysł, ale może być trudny do realizacji.

Bazować można na sentymencie do Ziemi Białskiej i miast regionu. Wielu Podlasiaków wyjechało do pracy dziś są już emerytami. Można zaproponować im powrót - mówi prezydent Białej Podlaskiej Andrzej Czapalski.

- Nie pierwszy to projekt związany z promocją miasta, ale pierwszy nakierowany bezpośrednio na nowych mieszkańców. Mamy tereny pod inwestorów, ale mamy też mieszkania budowane przez deweloperów. Jesteśmy gotowi na przyjęcie nowych osadników - stwierdza burmistrz Międzyrzecza Podlaskiego, Artur Grzyb.

- Rozumowanie jest słuszne, projekt ciekawy. Na naszym przykładzie wiem, że gdyby w krótkim czasie znaleźli się klienci na mieszkania w pierwszym od wielu lat oddanym w Terespolu nowym bloku mieszkalnym, to deweloper przystąpi do budowy kolejnego. A to zarówno nowe miejsca pracy jak i nowi mieszkańcy i nowe źródła zasilające skromny miejski budżet - mówi o projekcie i jego założeniach burmistrz Terespoła, Jacek Danieluk.

W podobnym tonie wypowiadają się wójtowie Wiesław Panasiuk i Krzysztof Iwaniuk z gmin Biała Podlaska i Terespol.

Budowanie lobby dla regionu

- Jesteśmy jednym z pierwszych, o ile nie pierwszym regionem, który zajmuje się opracowaniem kompleksowego projektu związanego z przyciągnięciem do siebie nowych mieszkańców. Nie bardzo jest od kogo się uczyć dobrych wzorców, sami je wypracowujemy podczas rozmów i konsultacji. Już zdolałobyś zbudować wokół siebie grono ludzi życzliwych i widzących duży potencjał drżący w projekcie. - mówi Dariusz Chorąży.

Ale to może być dopiero początek

- Mamy obecnie kilkanaście lokalizacji na terenie miasta Biała Podlaska, Międzyrzec Podlaski, Terespol oraz gmin Biała Podlaska i Terespol. To kilkaset mieszkań i domów. Istnieje też rynek wtórny. To dodatkowo kilkadziesiąt mieszkań rocznie. Jeśli

projekt dopięty zostanie do ostatniego guzika i znacznie funkcjonować, zamierzamy eksportować pomysły na inne preferencyjne regiony Polski. Także nie chcielibyśmy się zamykać na mieszkańcach Warszawy czy Śląska. Jest kilka dużych miast w Polsce, z których to, wielu emerytów chciałoby wyjechać i zamieszkać w spokojnej i taniej okolicy a w dodatku z oferowaną opieką i pomocą - stwierdza Mariusz Maksymiuk.

Zresztą, podczas rozmów z deweloperami padł nawet pomysł, aby ofertę skierować do Polonii w Europie Zachodniej: Niemcy, Francja, Hiszpania, Anglia, Irlandia czy nawet Kanada i USA. Wszędzie mieszkają emeryci, którzy chętnie spróbowaliby czegoś innego. To wiąże się już z kolejnymi etapami projektu. - Być może znaleźliśmy właśnie świetną możliwość, z której Podlasie może a nawet powinno skorzystać. Zaprosimy do siebie innych. Sami też nauczymy się nowych rzeczy, rozróżniamy naszą gospodarkę, pojawiają się nowe firmy, nowe potrzeby usługowe. To szansa dla naszych studentów i ludzi młodych, aby tu zostali - dorzuca Chorąży

Specjalna Strefa Dobra Dla Mieszkańca

- Mamy niepowtarzalne atuty. Spróbujmy je sprzedać innym. Mamy pomysł. Zapraszamy do współpracy - podsumowuje Dariusz Chorąży, a Mariusz Maksymiuk dodaje: - Głośno było w Europie o pewnej gminie w Skandynawii, która za darmo rozdawała działki budowlane, aby tylko przyciągnąć do siebie nowych mieszkańców. My dysponujemy nieco innymi możliwościami. Wcale nie jest jednak powiedziane, że radni miast i gmin nie mogą wprowadzić ulg i preferencji podatkowych dla nowo osiadających tutaj mieszkańców innych regionów Polski. Skoro stosuje się ulgi dla inwestorów, a nawet tworzy specjalne strefy ekonomiczne dla ułatwienia i zachęcenia inwestowania to i pod ten projekt jesteśmy w stanie wypracować dodatkowe zachęty i nad tym też już pracujemy.

(a)

Gmina Wisznice

Dolina Zielawy z czystą energią

Partnerstwo „Dolina Zielawy” było organizatorem seminarium podsumowującego realizację projektu „Czysta energia w Dolinie Zielawy”. Odbyło się ono 22 listopada. Tradycyjnego przecięcia wstęgi dokonano przy posesji Marii Romanowicz w Rossoszu, nato-

miast seminarium poprowadzono w Łomazach (Ranczo Felix). W uroczystej atmosferze, przemawiali wykonawcy inwestycji oraz zaproszeni goście. Realizacja przedsięwzięcia „Czysta energia w Dolinie Zielawy” wynikała z konieczności zadbania o stan środowiska przyrodniczego oraz

potrzeby uniezależnienia systemów grzewczych od jednego źródła ciepła wykorzystującego tradycyjne źródła energii. Inwestycja polegała na montażu 925 kolektorów słonecznych na budynkach użyteczności publicznej oraz domach prywatnych zlokalizowanych na terenie pięciu gmin z dwóch powiatów: bialskiego i parczewskiego: Wisznice, Rossosz, Sosnówka oraz Podedwórze i Jabłoni.

Jolanta Kwiatek

Gmina Biała Podlaska

Pomóż dzieciom przetrwać zimę po raz piąty

Piąta zbiórka darów organizowana przez Sztab Akcji przy Gminnym Ośrodku Kultury w Białej Podlaskiej w ramach XX Ogólnopolskiej Akcji Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę ruszyła 23 listopada br. Wolontariusze, czyli członkowie Młodzieżowej Grupy Tanczej Macierzanka, Związku Młodzieży Wiejskiej, dyrektor i instruktorzy GOK zbierali pierwsze dary serca w marketach Biedronka i w sklepie Ela przy ul. Okopowej w Białej Podlaskiej. W sobotni wieczór 24 listopada do Klubu Kultury w Hrudzie na koncert charytatywny przybyli ludzie o wielkich sercach wśród nich dyrektor Szkoły Podstawowej w Hrudzie Jacek Kisiel, dyrektor GOK Bożena Pawlina

Maksymiuk, radny gminy Biała Podlaska Sławomir Paluch. Wielka ludowa skrzynia zapelniła się darami, obok słodczych, produktów spożywczych znalazły

się maskotki zebrane wcześniej w Szkole Podstawowej w Hrudzie, która również włączyła się do akcji. W koncercie udział wzięli: MGT Macierzanka, zespół Zorza z Cicibora, Zespół z Hrudu, Paulina Pilipiuk i Patrycja a Paluch z Hrudu. Podobny koncert charytatywny zorganizowano też w Sitniku.

Mariusz Maksymiuk

Konferencja międzynarodowa w Kazimierzu**Partnerstwo ponad podziałami**

„The art of cooperation”, czyli „Sztuka współpracy”, taki tytuł nosiła konferencja zorganizowana przez Wspólny Sekretariat Techniczny Programu Współpracy Transgranicznej Polska - Białoruś - Ukraina 2007 - 2013. Odbyla się ona 15 listopada w hotelu „Król Kazimierz” w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą. Do udziału w konferencji zaproszono szerokie grono słuchaczy z Polski, Białorusi i Ukrainy. Celem konferencji było przedstawienie aktualnego stanu prac w programie, koncentrując się na bieżących wynikach zakontraktowanych projektów oraz określenie przyszłej perspektywy współpracy transgranicznej w regionie. Konferencja była również okazją do wymiany doświadczeń pomiędzy beneficjentami. Uczestników powitali reprezentanci Ministerstwa Rozwoju Regionalnego oraz osoby związane z administracją programem z Polski, Białorusi oraz Ukrainy. Na wstępie poruszono kwestię bardzo dużego zainteresowania, jakie towarzyszyło pierwszym dwóm naborom wniosków, które, przekraczało nawet dziesięciokrotnie przewidzianą alokację środków finansowych w danym naborze. Pierwszy konkurs ogłoszony na przełomie 2009 i 2010 roku przewidywał budżet - 16,1 mln euro, przy czym wartość złożonych wniosków opiewała na kwotę - 211,3 mln euro, kolejny nabór to maj-wrzesień 2011 roku, alokacja środków wynosiła - 88 mln euro, natomiast zainteresowanie beneficjentów przekroczyło ją przeszło 10-krotnie (896,8 mln euro). Trzeci nabór o mniejszym budżecie, okres luty-czerwiec 2012 i kwoty odpowiednio - 6,6 mln euro alokacji oraz - 11,7 wartość złożonych wniosków, przy czym należy nadmienić, iż nabór ten obejmował „projekty parasolowe” - wdrażane poprzez mikroprojekty oraz obejmujące partnerstwo transgraniczne ponad granicami UE. Każdy projekt parasolowy składa się z określonej ilości mi-

kroprojektów (co najmniej 5, a maksymalnie 20), które są realizowane przez partnerów wiodących mikroprojektu. Każdy mikroprojekt musi zdecydowanie przyczyniać się do osiągnięcia ogólnego celu projektu parasolowego. Przedstawiono stopień zaawansowania programu. Budżet programu to 186,2 mln euro (+ 10% środków krajowych). Podano wartości odnośnie sumy wszystkich przedłożonych projektów (835 projektów) oraz liczbę partnerów w nich zaangażowanych (3102 partnerów). Postęp zakontraktowania projektów przedstawia się w następujący sposób:

- całkowita wartość dotacji podpisanych umów to 66,4 mln euro co stanowi 39% łącznego budżetu dla projektów,

- na etapie kontraktowania jest 40 projektów z 2 naboru 49,9 mln euro, 2 duże projekty 4,9 mln euro, 26 projektów zatwierdzonych 13-14 listopada 2012 roku 40,1 mln euro.

- całkowita wartość dotacji dla projektów na etapie kontraktowania to 94,9 mln euro. Następnie przedstawiono w sposób szczegółowy wybrane zakontraktowane już projekty w ramach trzech programowych priorytetów. Rozwinięciem tej części konferencji były „Przy-

kłady najlepszych praktyk”, czyli czas na przedstawianie swoich doświadczeń z projektami już zrealizowanymi bądź będącymi w trakcie realizacji w ramach przedmiotowego Programu przez beneficjentów z Polski, Białorusi oraz Ukrainy. Na koniec omówiono kwestie związane z przyszłością Programu, mianowicie

perspektywę 2014-2020 oraz wymieniono się doświadczeniami na temat trudności, jakie rozpoznawano w czasie wdrażania Programu i znajdowania rozwiązań przyczyniających się do poprawy oraz ułatwienia dostępu do aplikowania aktualnych oraz nowych beneficjentów.

Michał Krusa

Terespolanie na jubileuszu w Racocie

19 listopada do Racotu przyjechało wielu znakomitych gości, założycieli i członków SKS na przestrzeni minionych 30 lat. Wśród nich był również Klub Olimpijczyka z Terespolu. Jubilatowi wręczyliśmy obraz wykonany w ołówku przez uczennicę LO w Terespolu Alicję Marchlewską. Nawiązywał do logo klubu i przedstawiał konia w galopie. Drugi prezent przekazany przez nas wykonany został techniką batik przez Łukasza Popławskiego i nawiązywał do olimpizmu. Oba prezenty wywołały duży podziw i zainteresowanie.

Dorobek SKS „Jantar” jest bardzo bogaty: biwaki, obozy zimowe, wyjazdy zagraniczne na imprezy sportowe, w tym 10 wyjazdów na Igrzyska Olimpijskie, Mistrzostwa Świata i Europy. Za swoją nieprzeciętną działalność klub otrzymał wiele wyróżnień i nagród, wśród nich tę najcenniejszą: Fair Play. Od 1994 roku klub organizuje we wrześniu

bieg olimpijski. W 2009 roku razem z trzema uczennicami miałyśmy okazję i przyjemność ukończyć ten bieg wspólnie z ponad 3 tysiącami uczestników. To właśnie wtedy poznałam śp. Piotra Nurowskiego. Dzięki przeprowadzonym tam rozmowom Międzynarodowy Bieg Przyjaźni Terespol - Brześć otrzymał patronat Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Nic więc dziwnego, że do Racotu czujemy sentyment. Wzięliśmy udział w uroczystej akademii i mszy świętej. Podczas spotkania pokoleń przy muzyce o SKS „Jantar” wspomnieniom nie było końca. Miło było spotkać „starych” znajomych, min. z Inowrocławia, Puszczkowa, czy Kalisza. Równie miłe okazały się nowe znajomości. Wymiana doświadczeń, wzajemne deklaracje mam nadzieję zaowocują i zdopingują do podejmowania nowych wyzwań i przedsięwzięć.

Krystyna Pucer

Gmina Łomazy**Popołudnie seniora w Studziance**

17 listopada br. w świetlicy w Studziance rozpoczęło się spotkanie drugie popołudnie seniora. Pomyślnie inicjatorką spotkań jest Mirosława Brodacka, którą wspiera sołtys i inni mieszkańcy Studzianki. To właśnie sołtys otworzyła uroczyste spotkanie. Podziękowała gościom za liczne przybycie. Wyraziła zadowolenie z możliwości spotkania z seniorami i wskazała, że w Studziance zaczyna rodzić się tradycja spotkań z najstarszymi mieszkańcami. Wśród gości byli wicestarosta Jan Bajkowski z małżonką, wójt gminy Łomazy Waldemar Drożdżuk oraz przewodniczący Rady Gminy Łomazy Wiesław Bańkowski. Po uroczystym obiedzie na scenie wystąpił zespół Studzianczanie. Potem zaprezentował się kabaret Zielawa z programem dla seniorów. Następnie na scenie pojawił się zespół Tęcza z Dąbrowicy Dużej. Umiejętności zaprezentowali też

młodzi wokaliści ze Studzianki: Mateusz Olichwirowicz, Sandra Fuk, Wojciech, Maciej i Dominika Golba. W dobrych humorach mieszkańcy Studzianki wspominali dawne czasy i byli pod wrażeniem organizacji spotkania. Nie zabrakło tortu. Były wiersze, liczne konkursy, piosenki śpiewane i recytowane wspólnie oraz indywidualnie. Spotkanie ponad 100 osób w rytmie tanecznym trwało do późnych godzin nocnych. Podziękowania za wsparcie finansowe, organizatorzy spotkania kierują do wójty Waldemara Drożdżuka, radnego Studzianki Marka Wilbika i jego żony Agnieszki. Słowa uznania i podziękowania należą się mieszkańcom Studzianki zaangażowanym w prace organizacyjne. Szczególne wyrazy wdzięczności należą się także Ryszardowi Bieleckiemu z GOK w Łomazach za nagłośnienie spotkania.

Lukasz Węda

Podziękowania za aktywność

28 października br. w Starostwie Powiatowym w Białej Podlaskiej miało miejsce spotkanie dyrektorów miejskich, gminnych ośrodków kultury lub przedstawicieli zajmujących się kulturą w gminach. Starosta Tadeusz Łazowski podziękował za dobrą współpracę. Docenił pracę zgromadzonych, wskazał potrzeby i nakreślił wspólne plany na kolejne lata. Marianna Tumilowicz, dyrektor wydziału spraw społecznych Starostwa Powiatowego podziękowała za współpracę w zakresie przeprowadzenia Roku Józefa Ignacego Kraszewskiego w powiecie białskim oraz zaprosiła do współpracy w przyszłym roku, który będzie się odbywał od znaku Powstania Styczniowego. Dalszy przebieg spotkania

miał charakter roboczy: dyskusyjno-informacyjny. Poruszano problematykę związaną z działalnością kulturalną, dziedzictwem kulturowym, a w szczególności tematykę imprez powiatowych, dożynek, kwestie prawne. Przedstawiono propozycję na przyszły rok i ofertę współpracy z organizacjami działającymi w zakresie kultury, też poza naszymi granicami. Spotkanie było okazją do wyboru imprez kulturalnych do kalendarza województwa lubelskiego. Obecni stwierdzili, że takie spotkania są konieczne, potrzebne do wymiany doświadczeń i wzajemnego wsparcia w przedsięwzięciach i inicjatywach. Kolejne zaplanowane zostało na styczeń przyszłego roku.

(a)

Dzień Seniora w Kodniu

Z okazji obchodzonego 14 listopada Dnia Seniora, uczniowie Gimnazjum Publicznego w Kodniu odwiedzili pensjonariuszki Domu Pogodnej Starości Towarzystwa im. Św. Brata Alberta w Kodniu. Spotkanie miało miejsce 21 listopada. Uczniowie złożyli życzenia pensjonariuszkom i przekazali im upominki wykonane przez świetlicę szkolną. Dzieci i młodzież pod opieką Teresy Filipiek przygotowały inscenizację „Bajkowy las”. Umiejętności aktorskie zaprezentowali, m. in.: Bartek Kupryś (Shrek), Renata Mierczewska (Wiedźma), Kacper Kłosowski (Spiderman), Jczy Dawid Jakimowicz (Smok).

Nie była to akcja jednorazowa. W każdy poniedziałek grupa wolontariuszy „Pomoćna dłoń” odwiedza pensjonariuszki Domu Pogodnej Starości. Na spotkaniach z paniami rozmawiają, czytają książki oraz śpiewają swoje ulubione piosenki. Pensjonariuszki chętnie opowiadają o dawnych czasach. - Czasami dostajemy od nich drobne upominki, wykonane przez nie własnoręcznie z włókny lub z bibuły. Z przy-

jemością uczestniczymy w tej akcji, ponieważ daje ona wiele satysfakcji i możliwość dzielenia się dobrem z innymi – mówi

Gmina Tuchna

Miś odwiedził przedszkolaki

25 listopada przypada Świątów Dzień Pluszowego Misia, z tej okazji małych przyjaciół z zerówki odwiedził Kubuś Puchatek (trzeba przyznać, że nieźle się trzyma). Dzieci przywitały ulubieńca gromkim „Sto lat”. Zadowolony amator miodku w zamian opowiedział o swoich kolegach misiach m.in. o Uszkatku, Niutusi, Coralgotu, Paddingtonie, Yogim. Dzieci

Sylwia Hasiewicz, jedna z wolontariuszek.

Największą grupę wolontariuszy stanowią uczniowie klasy 5 a i 5 b ze szkoły podstawowej w Kodniu. Tak wielkie zaangażowanie uczniów jest zasługą wychowawczyń tych klas Reginy

Hasiewicz i Anny Parchomiuk, które na godzinach wychowawczych angażują uczniów w dyskusje na temat osób starszych i ich potrzeb, dzięki czemu uważliwiają młode pokolenie na problemy innych ludzi.

TF

przedstawiły ulubione misie maskotki, które przyniosły na spotkanie z ulubieńcem. Największą frajdą dla przedszkolaków były jednak wspólne zabawy z Puchatkiem. Nie zabrakło również degustacji miodku. Posilone przymakiem przedszkolaki z uwagą słuchały czytanej przez Kubusia opowieści o misiu Niutusi. Na zakończenie spotkania Miś o bardzo małym rozumku

poczęstował dzieci pysznymi cukierkami. Zabawa była nierzeczywiście bajką. Spotkanie odbyło się w ramach współpracy z biblioteką szkolną, zajęcia były prowadzone przez Agnieszkę Wysocką-Kukawską i Kubusia. Oprócz wizyty u przedszkolaków Kubuś Puchatek odwiedził również dzieci z klasy I i II, które pamiętając o Święcie Pluszowego Misia zaśpiewały mu „Sto lat”, a on w nagrodę poczęstował je małym co nie co. (a)

Finał konkursu „Ocalić od zapomnienia”

14 listopada br. w bialskiej Miejskiej Bibliotece Publicznej już po raz dziesiąty odbyło się podsumowanie powiatowego konkursu o tematyce regionalnej „Ocalić od zapomnienia”, który od 2002 r. odbywa się pod patronatem starosty Tadeusza Łazowskiego. Jubileuszowy finał był okazją do podsumowania dwunastoletniej pracy mającej na celu podniesienie gminnych i miejskich bibliotek powiatu do rangi placówek zbierających, gromadzących i upowszechniających różnorodne materiały regionalne. W trakcie trwania dziesięciu edycji, od 2001 r. do 2012, biblioteki wzbogaciły się o liczne wspomnienia mieszkańców, opisy ciekawych i znanych miejsc, kroniki, słowniki biograficzne, foldery o miejscowościach, zbiory dokumentów życia społecznego, fotografie, różne przedmioty świadczące o historii i kulturze lokalnej. Zadaniem w tegorocznej edycji „Podwórkowe wspomnienia”, było zebranie opisów i fotografii przedstawiających gry i zabawy z dawnych lat swojej małej ojczyzny. I miejsce zdobyła GBP w Drelowie za pracę „Kieszonkowy podręcznik podwórkowy”, II miejsce otrzymała GBP im. K. Sawczuka w Konstantynowie za pracę „Gry i

zabawy podwórkowe – kilka odsłon”, III miejsce zajęła FGBP w Dokudowie (gm. Biała Podlaska) za pracę „W cieniu dawnego podwórka – zapomniane gry i zabawy dawnego Dokudowa”. Nagrody – talony na zakup książek – ufundowało Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej. Uzupełnieniem jubileuszowego spotkania bibliotekarzy była prelekcja Anieli Halczuk, pomysłodawcy i twórcy zespołów ludowych, teatrów obrzędowych odtwarzających lokalne obrzędy i zwyczaje oraz wizyta w Muzeum Południowego Podlasia.

Wiele ciepłych słów do uczestników i organizatorów powiatowego konkursu regionalnego skierowała Marzena Andrzejuk, członek Zarządu Powiatu, gratulując dotychczasowych osiągnięć, życzyła wytrwałości w kontynuowaniu prac zgłębiających i promujących nasze kulturowe dziedzictwo.

Anna Chwedoruk

Fajna Kaczuszką

Była sobie raz kaczuszką, której wyrosły dwa uszka Zosia – tak się nazywała. Była zgrabna urodziwa, lecz przez uszy nieszczęśliwa. Śmiała się zagroda cała z kaczki, która uszy miała. Kaczka z losem pogodzona, była zła i nafcuzona.

Więc chodziła po zagrodzie i nasłuchiwała co dzieje. Co zjadły małe świnki, jakie przy tym miały minki. Jaki humor dziś u krowy, o czym w lesie huczą sowy. Podglądała nawet kotki – i co z tego? – same plotki. A że kicia ma trzy laty, że dla konia sterczą gnaty, Owcy welna wyliniała, świnią w błocie się taplała. Pani gaska to, aż zbladła, jak na swojej grzędzie siadła Kaczor smutny, baran stary, kogut Paweł jest bez pary.

Żle się działo w tej zagrodzie, pokłócona była co dzień. Wszystko wina jednej kaczki, złośliwej podsluchiawczki. Popatrzyła na to sowa, co siedziała przy kominie – oj nie dobrze, oj nie dobrze. W takiej kłótni farma zginie. I gospodarz zasmucony, bo inwentarz mu marnieje, a on nie wie co się dzieje. Trzeba temu coś zaradzić i kaczuszcę przytrzeć dzioba, Zaproсила więc Edmunda, kaczor mena z Kopytowa.

Kaczor zaczął obserwację by zrozumieć sytuację. Raz na kaczkę raz w zagrodę, muszę obserwować trzodę. Ale co to, tam zza drzewa piękny kaczor na nią zerka, i nadziwić się nie może, na to wszystko co się dzieje, i na kaczkę co złośliwie znów się śmieje. – Witam Panią, pani kaczko. Jakież było w nim zdziwienie, jak zobaczył wielkie uszy, no i kaczki zawstydzenie. – Jestem Edmund z Kopytowa – a ja Zosia z Chotyłowa, rozplakała się kaczuszką i wskazała na swe uszka. Wiem, że pani jest złośnica, podsłuchuje, wszystkich skłóci, a to sowę Ełę smuci.

To przez uszy taka jestem, i wskazała na nie gestem

pełnym smutku i rozpacz. – Wali mi się świat mój kaczko – Wiem to smutne, jestem winna, lecz dlatego żem jest inna. Jestem ciągle wyśmiewana, odpychana, wyganiana, to jest powód mojej złości, Mówię tylko to waszmości. Chciałam uszy swoje schować, żeby innym się podobać – Pragnę być normalną kaczką, nie chcę taką być dziwaczką. – To nie wyglądam tak zmienia, ale sposób ułożenia i kultury i oglądaj do dobrego serca rady. Żal mi było tej kaczuszkę, bo choć miał dziwne uszka, była dobra, urodziwa, no i bardzo nieszczęśliwa.

Niech już Zosia nie rozpacza, ja pomogę, coś zaradzę, mądrzej sowy się poradzę. W kaczkę radość znów wstąpiła i nadzieja powróciła. Poszedł Edmund do zagrody, by przełamać wszystkie lody, Porozmawiał, wytłumaczył skąd się wziął megaloman kaczko. Zawstydziły się zwierząt, wpadły więc na pomysł taki: że przeproszą kaczkę Zosię. Jak mówili tak zrobili i kaczuszkę przeprosiły, Wnet się wszystko odmieniło, słonko jaśniej zaświeciło, bo nie ważne jest w przyjaźni czy jest brzydki, czy jest ładny, w życiu o tym decydujesz komu serce ofiarujesz. A choć Zosia inna była, znowu wszystkich polubiła, i kompania cała w zgodzie, Integracja dzisiaj w modzie,

Trzeba wszystkich akceptować, z ulomności nie żartować, bo kto kiedy z was odgadnie co natura skrywa na dnie. I niech was przysłowie wiedzie, że przyjaciół poznasz w biedzie. Niech historia kaczki Zosi, co z Edmundem gniazdko mości, uczu wszystkich akceptacji – dla inności – nie sensacji. Zaglądać w głąb serduszek, które zawsze podpowiedzą, że gdzie miłość, dobroć, zgoda tam jest radość i swoboda.

Wszyscy znowu żyją w zgodzie, obok lasu w swej zagrodzie. Co z Edmundem z Kopytowa, został z Zosią z Chotyłowa, i wykłudy im się kaczki – mają uszy nieboraczki

Aneta Alicja Buczyńska

Dokończenie z poprzedniego numeru

Józef Ignacy Kraszewski

W DZIAŁALNOŚCI KOŁA BIALCZAN (1922-2012)

V Zjazd Koleżeński Wychowanków Szkół Bialskich zorganizowano z udziałem 850 osób, w dniach 16-18 IX 1978 r., w 350 rocznicę Akademii Bialskiej oraz 60. Rocznicę powstania LO im. E. Plater. W programie Zjazdu znalazły się m.in. dwie ciekawe wystawy: w Muzeum Okręgowym w Białej Podlaskiej. „Historia Filii Akademickich Uniwersytetu Jagiellońskiego ze szczególnym uwzględnieniem historii Akademii Bialskiej” oraz w Muzeum J.I. Kraszewskiego w Romano-
wie „Kraszewski jako rysownik”. U schyłku życia z nostalgią pisarz wspominał „kraj lat dziecińczych”: „Każdy szum drzew przypomina mi Romanowskie jodły, każdy klekocący bocian tamtejszych bocianów i myślę patrząc na leżącego – i może on rodem stamtąd? – każda cicha olcha przywodzi na myśl stare nad kanałami rosnące. Mój Boże, wszystko minęło.... I nie powróci, jam postarzał...” Uczestnicy i goście Zjazdu otrzymali broszkę z wizerunkiem pomnika J. I. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej. Mennica Państwowa w Warszawie dla upamiętnienia 350 rocznicy utworzenia Akademii Bialskiej 1628-1978 wybiła okolicznościowy medal z wizerunkiem gmachu szkoły na awersie i portretem na rozłożonej księdze J. I. Kraszewskiego. Mecenat Józef Huczek, aktywny działacz Koła Bialczan z Warszawy, ofiarował swojej byłej szkole 6 portretów wybitnych wychowanków, w tym J. I. Kraszewskiego.

W 1988 roku zorganizowano VI Zjazd Koleżeński z udziałem ponad 1000 wychowanków. Odślonięto dwie tablice, na gmachu Liceum E. Plater, upamiętniając 70 rocznicę powstania szkoły oraz umieszczoną na fasadzie LO im. J. I. Kraszewskiego – w setną rocznicę śmierci Patrona szkoły. Młodzież „Kraszaka” zaprezentowała uczestnikom Zjazdu spektakl „Panie Kochanku”. Trwałą pamiątką uroczystości był

medal z wizerunkiem E. Plater i J.I. Kraszewskiego. Wydano broszurę J. Flisińskiego „Akademia Bialska 1628-1773 (zarys dziejów)”.

Na Walnym Zebraniu 19 VI 1996 r. na prezesa Zarządu wybrano Waldemara Godlewskiego. Za sprawę priorytetową nowy

taryzację i pomoc przy renowacji starych mogił osób zasłużonych na cmentarzu katolickim, uatrakcyjnienie Dni Białej, imprezę „Wiosna z Panem Białczaninem”, I Plener Malarstwa „Podlasie”, Bal Charytatywny i in. Na czele nowego Zarządu stanął prezes Marek Światłowski. Reaktywo-

prezes uznał organizację VII Zjazdu Koleżeńskiego w 1998 r. Kolejny Zjazd w roku 370 rocznicy LO im. J. I. Kraszewskiego i 80 rocznicy istnienia II LO im. E. Plater, odbył się 11-12 IX 1998 r., a program spotkania wzbogaciły imprezy „Dni Białej Podlaskiej”. Wydano rozprawę naukową J. Flisińskiego „Szkoly Bialskie w XVII-XX wieku. Monografia I Liceum Ogólnokształcącego im. J. I. Kraszewskiego”.

Walne Zgromadzenie w 2005 zaproponowało nowe formy aktywności Stowarzyszenia: propozycję fundacji dla prymusów, opracowanie biografii nauczycieli i animatorów życia społeczno-kulturalnego, inwen-

wano 5 XI 2005 r. filię Koła Bialczan w Warszawie z prezesem Ewą Pięścionecką, a 28 III 2006 w Lublinie z prezesem Danutą Powilańską.

Agnieszka Szolucha i Jacek Martyniuk byli inicjatorami spotkań w kawiarni „Oranżeria” ze znanymi białczanami. W 2005 r. odbyły się spotkania ze Szczepanem Kalinowskim nt. „Walory krajoznawcze Podlasia jako atrakcja turystyczna” (m.in. prelegent przedstawił podlaski fragment „Szlaku J. I. Kraszewskiego”), innym razem dyrektorem Muzeum w Romanowie A. Czobodzińską-Przybylską wygłosiła prelekcję „Bialskie lata J.I. Kraszewskiego”.

Dnia 23 II 2005 r. odbyła się z inicjatywy A. Szoluchy konferencja popularno-naukowa w ZSZ im. Komisji Edukacji Narodowej: „Kresy Wschodnie jako obszar mityczny”. Licznie zgromadzonej w auli młodzieży i gościom przedstawiono następujące referaty: Sz. Kalinowski – „Szlakiem Adama Mickiewicza”, wykładowca przygotował wystawę ze swoich zbiorów „Śladami Wieszczki na Kresach Rzeczypospolitej”, A. Szolucha – „Kresy Wschodnie jako obszar mityczny”, A. Trochimiuk-Struk

– „Stan zachowania zabytków na Ukrainie”.

W 15 III 2006 roku w gościnnych progach ZSZ im. KEN odbyła się kolejna konferencja: „Biała i białczanie w historii i kulturze polskiej”. Jeden z wykładów A. Czobodzińskiej-Przebysławskiej był poświęcony J. I. Kraszewskiemu: „Z Romanowa i Białej ku wyżynom polskiej kultury” Program Dni Białej Podlaskiej 23-24 VI 2007 został wzbogacony przez Koło Bialczan. Stowarzyszenie jako współorganizator przygotowało uroczysty pochód w strojach historycznych poświęcony J. I. Kraszewskiemu i jego epoce oraz upowszechniono inicjatywę budowy pomnika-laweczki pisarza,

przeprowadzając akcję „Złotoweczka na ławeczkę”. Pomysłodawcą akcji był prof. Krzysztof Stępnik, prorektor UMCS, absolwent „Kraszaka”. Z inicjatywy Koła Białczan powstał Społeczny Komitet Budowy Pomnika pod przewodnictwem prezydenta miasta Andrzeja Czapskiego.

VIII Zjazd Wychowanków i Absolwentów Szkół Białskich odbył się 12-14 IX 2008 r. w okresie jubileuszu 380 rocznicy założenia Akademii Białskiej i 80 rocznicy funkcjonowania LO im. E. Plater. Podczas Zjazdu odbyło się uroczyste odsłonięcie pomnika – Ławeczki Kraszewskiego na Placu Wolności w Białej Podlaskiej. Aktu symbolicznego odsłonięcia dokonali: A. Czapski, M. Światłowski i L. Kowalcuk z Koła Białczan oraz uczeń I LO Mateusz Barandziak. Autorem rzeźby pisarza był białczanin dr Grzegorz Maslewski z Wydziału Artystycznego UMK w Toruniu. Pomnik został odlany przez Piotra Piszczkiewicza w pracowni w Podguzu koło Niepolomice.

Autorowi „Starej Baśni” poświęcono imprezę pt. „Cztery pory roku z Kraszewskim – Wiosna”, która odbyła się 20 III 2009 r. na Placu Wolności w Białej Podlaskiej. Imprezę zorganizowano z I LO im. J. I. Kraszewskiego i Osiedlowym Domem Kultury. W programie był m.in. żart sceniczny „Dziad i baba” w wykonaniu uczniów I LO, wspólny przemarsz z Podlaską Kapelę Ludową i widmami pod pomnik pisarza i złożenie kwiatów. Koncert muzyczny oraz inscenizacja Starej Baśni zainicjowały 17 marca 2011 r. imprezę Cztery Pory Roku z Józefem Kraszewskim. Prezentacja zorganizowana na Placu Wolności w Białej Podlaskiej przez Osiedlowy Dom Kultury przybliżyła białczanom postać tego jednego z największych pisarzy polskich.

Z okazji rocznicy 200-lecia śmierci pisarza Koło Białczan było inicjatorem specjalnej uchwały parlamentu. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podjął 16 września 2011 r. uchwałę i ogłosił rok 2012 Rokiem Józefa Ignacego Kraszewskiego. W ten sposób postanowiono oddać hołd jednemu z najwybitniejszych polskich

twórców, który na trwale wpisał się w dzieje światowej literatury. Oficjalnie uroczystości w Białej Podlaskiej rozpoczęły się 19 III 2012 r. Miejskiej inauguracji Roku Józefa Ignacego Kraszewskiego 19 III 2012 r. towarzyszyły przedsięwzięcia kulturalne, zorganizowane w ramach cyklicznych „Czterech Pór Roku z Kraszewskim”. Impreza plenerowa, odbyła się na Placu Wolności i stała się okazją do prapremiery spektaklu „Ulana” w wykonaniu uczniów ze szkolnego koła teatralnego „Escargot”. Sztuka jest adaptacją ludowej powieści J. I. Kraszewskiego. Członkowie Koła Białczan czytali fragmenty utworu „Na bialskim zamku”. W UM odbyła się promocja książki, absolwenta „Kraszaka”, profesora K. Stępnika „Setna rocznica urodzin J. I. Kraszewskiego w prasie warszawskiej”. Uroczystość ubarwili członkowie Kresowego Bractwa Strzelców Kurkowych im. Orła Białego na czele z hetmanem Lechem Orlińskim. Dla uczestników Uniwersytetu III Wieku przy AWF w Białej Podlaskiej. Szeptyan Kalinowski 4 VI 2012 r. wygłosił wykład „Związki Kraszewskiego z Białą Podlaską i Podlasiem”. Autor przygotował z tej okazji ekspozycję poświęconą pisarzowi. Wystawa będzie pre-

zentowana we wrześniu w MBP w Białej, a w grudniu w Muzeum UMCS w Lublinie.

Koło Białczan wspiera różne działania upamiętniające patrona w I LO, które nosi chlubne im. autora „Starej Baśni”. W 2001 r. odbyło się odsłonięcie tablicy poświęconej założycielowi w 1992 r. Fundacji im. J. I. Kraszewskiego Bolesławowi Jedliczce, maturzyście z 1939 r., a okresie II wojny światowej pilotowi RAF-u. Po raz pierwszy w historii I LO 18 III 1983 r. zorganizowano „Dzień Patrona”. Uroczystość w kolejnych latach ma podobny scenariusz: referaty zaproszonych gości lub uczniów, konkursy, okolicznościowe inscenizacje, np. w 1986 r. „Pod rodzinnym niebem”, w 1997 r. uczniowie pod kierunkiem Z. Burzyńskiej i A. Chomicz przygotowali sztukę w 5 aktach, przedstawiającą Kraszewskiego zesłanego z nieba na ziemię. We wcześniejszych latach Koło teatralne „Kraszaka” wystawiło sztuki m.in. oparte na utworach patrona szkoły: „Ostatnie chwile księcia wojewody”, „Panie Kochanku” i „Na bialskim zamku”. Aby uświetnić obchody 200. rocznicy urodzin J. I. Kraszewskiego przygotowane zostało wydanie specjalne gazетки szkolnej „The Kraszak Times”

poświęcone życiu i twórczości Patrona roku 2012.

Chlubą i dumą Aten Podlasia jest jej uczeń Józef Ignacy Kraszewski, człowiek o niespotykanej pracowitości, ogromnej erudycji i wszechstronnych zainteresowaniach. Czteroltni pobyt Józia w Białej odegrał w jego życiu dużą rolę. Tu młode pachole wyrosło na młodzieńca, tu zaczęły się kształtować jego upodobania, tu spędził wiele radosnych chwil z kolegami i wychowawcami, tu wreszcie po raz pierwszy potrzebę tworzenia. Toteż pozostał wierny miastu i stronom lat dziecinnych, nawiązując potem w swej twórczości literackiej do Białej i Podlasia. Dlatego Kraszewski jest i będzie szczególnie bliski Podlasianom.

Głównym założeniem dotychczasowej działalności Koła Białczan było łączenie przeszłości z przyszłością, kultywowanie wszystkiego, co związane jest z historią regionu podlaskiego i miasta Białej, utrzymywanie i pogłębianie więzi ze szkołami, jej absolwentami i uczniami. Nigdy nie zapomniano o najwybitniejszym uczniu Józefie Ignacym Kraszewskim, autorze 346 dzieł w 600 tomach i łącznie 115525 stronach!

Szczepan Kalinowski

Struna poruszona w sercu z Ewą Urygą rozmawia Istvan Grabowski

*Czy muzyka była Pani przeznaczeniem?

– Wszystkie wskazuje na to, że tak. Trudno powiedzieć, co się jeszcze wydarzy. Życie jest pełne niespodzianek. Pracuję w swoim zawodzie, ale w tych czasach kończąc określony kierunek nie ma pewności, że człowiek może realizować swoje powołanie, ponieważ zbyt łatwo osiąga się pewne pozycje, niekoniecznie poparte talentem i umiejętnością.

*Który z amerykańskich wykonawców zrobił na Pani wrażenie, które zdopinguwało do pracy nad poznawaniem sekretów muzyki?

– Niewątpliwie pierwszą taką osobą była Mahalia Jackson. Zaczynałam od śpiewu klasycznego, więc zupełnie nie znałam gatunku muzyki, który wykonywała. Kiedy jednak po raz pierwszy jej słuchałam, w jednej sekundzie, gdzieś głęboko w sercu, poruszyła się jakaś struna i usłyszałam w duszy „Boże, to jest mi tak bliskie”. Po latach dopiero zrozumiałam głębię usłyszanych słów i sens moich odczuć. Potem moja droga muzyczna poszła w zupełnie innym kierunku.

*Po uzyskaniu dyplomu nie wybrała Pani łatwej w odbiorze muzyki pop, ale jazz, soul i gospel, wymagających dobrego głosu, wrażliwości i uczucia. Są to jednak formy niszowe w rodzimej rozrywe. Czy to nigdy Panią nie stresowało?

– Bodziec, był tak silny, że zupełnie nie zastanawiałam się nad czymś takim jak popularność i kariera. Nie ukrywam, że zawsze dobrze czułam się w programach radiowych czy telewizyjnych, ale nie mogłem powiedzieć, że żałuję swojego wyboru, bo jest zgodny z moim przekonaniem wewnętrznym. Natomiast, z całą pewnością szkoda, że popularność nie zawsze jest dziś odzwierciedleniem talentu i umiejętności. No cóż, trudno pewnie wymagać, aby niszowa muzyka była zwana popularną. Tak jest od lat. Wielki wpływ

mają media i to one powinny kształtować gusty.

*Nie wszyscy czytelnicy zapewne wiedzą, że nagrała Pani dwie płyty w Nowym Jorku. Jak zostały one przyjęte?

– Rzeczywiście, miałam to szczęście pracować nie tylko z polskimi, ale także z amerykańskimi muzykami jazzowymi i uważam, że to świetne płyty. Niestety, nie zostały odpowied-

nie wszystko pozostaje Pani wiernym wybranym stylem muzyki?

– Tu się zgadzam absolutnie. To bardzo przykre, ale ciągle tak jest. Wcześniej już wspominałam, w końcu skądś bierze się określenie niszowa? Dlaczego niszowa nie jest inna? To trudne pytanie. Ale jestem przekonana, że wytworzyła się opinia, że jazz to trudny rodzaj muzyki – nie dla wszystkich. A przecież nie do końca tak jest. Wiele osób nie wie nawet, że słucha i uwielbia jazz. Trzeba ludziom to uświadomić.

A ja mam nadzieję, że nastąpi taki moment, kiedy znów pojawią się poszukiwania czegoś wartos-

tyka głębiej, przynosi pokój i harmonię, co dodaje siły i rozjaśnia wnętrze.

*Jedną ze swych płyt zadedykowała Pani genialnej Elli Fitzgerald. Czy to Pani faworytka?

– Ella Fitzgerald jest jedną z moich faworytek. Myśl o dedykowaniu płyty pojawiła się w pociągu, kiedy czytałam książkę o niej. Niewątpliwie, pierwszą wokalistką, która kompletnie odmieniła moje zainteresowania muzyczne była Mahalia Jackson, ale później, w miarę poznawania gatunku, zaczęłam dostrzegać oczywiście inne i bogactwo walorów wokalnych oraz przekazu. Te wszystkie wpływy miały wyraźne odbicie w moich interpretacjach piosenek, wskazując na fascynację twórczością różnych wykonawców. U Elli, a właściwie w jej śpiewie wyraźnie daje się słyszeć niezwykłą lekkość i radość życia, zresztą ona taka podobno była w życiu ... rzeczywiście każdy śpiewać może, ale nie każdy, kto śpiewa to osobowość, artysta. Z trwogą obserwuję jak zabiegani ludzie nie są w stanie rozróżnić, co jest tak naprawdę dobre, a co jest tylko papką i to nie zawsze strawną... Nawet do głowy ludziom nie przychodzi, że często źródłem złego samopoczucia jest zgiełk, nazywany muzyką.

*Często śpiewa Pani utwory gospel związane z wyrażaniem głębokich uczuć religijnych. Czy Pani fascynacja muzyczna przenosi się też na sferę życia prywatnego? Czy chętnie mówi Pani o swej religijności?

– Poruszanie kwestii religijności jest dotykaniem delikatnej sfery i myślę, że wiara nie powinna być narzucana w nachalny sposób. Śpiewając utwory z gatunku gospel jest tym samym, co śpiewanie jakiegokolwiek innej piosenki. Mam tu na myśli wyrażanie uczuć na jakiegokolwiek temat dotyczący życia człowieka. Jestem zdania, że jeśli cokolwiek śpiewam, to powinienem coś wiedzieć na dany temat. W przeciwnym razie nie jestem wiarygodna. Odbiorcy doskonale wyczuwają prawdę. Niestety albo „stety”, na scenie nie da się oszukiwać. Czy chętnie o tym mówię? Nie narzucam tematu religii, bo nie każdy chce na ten temat rozma-

nie rozreklamowane. Z przyjemnością stwierdzam, że wykonania tych ballad na koncertach są fantastycznie przyjmowane przez publiczność. Do pierwszej płyty mam szczególnie sentyment. Ballady są po prostu piękne, ale i ... trudne do śpiewania. „Ballads for Ella” została wydana wraz z czasopismem Jazz Forum i była bardzo dobrze przyjęta, ale to było dawno... Druga płyta to już zupełnie inny nastrój, ale z pewnością można jej słuchać nadal – są to utwory, nie poddające się typowemu czasowi.

*Promocja wykonawców jazzowych wygląda u nas raczej marnie. Co sprawia, że mimo

ciowego i wtedy z pewnością jazz stanie się bardziej popularny, bo to piękna muzyka.

*Co sprawia Pani satysfakcję?

– Jednoznacznie stwierdzam, że największą satysfakcję dają mi koncerty – to uśmiech na twarzach ludzi a i często parę ciepłych słów potwierdzających sens tego, co robię. To bardzo uskrzydla, człowiek czuje się potrzebny i ma zapal do dalszego tworzenia. Na co dzień, to ludzkie przyjazne uśmiechy czy rozmowy, niezależnie od trudnych czasów. Wiem, że muzyka bardzo wpływa na nasze życie, tym bardziej staram się, aby dać innym to, co przynosi ulgę, do-

wiać. Jeśli rozmowa dąży w tym kierunku, lubię raczej dzielić się swoimi doświadczeniami, bo cenię w każdym człowieku wolność wyznaniową. Chętnie słucham poglądów ludzi, którzy po prostu idą inną drogą, a jakże często przekazują wiele piękna i okazuje się, że mamy wiele wspólnych spostrzeżeń.

*Miałam okazję słuchać Pani na różnych koncertach i czulem się oczarowany wrażliwością i wszechstronnością muzyczną. Z wielką gracją występowała Pani na festiwalach jazzowych i w musicalach „Chicago” czy „Zorba”. Czy przygotowanie się do takich zadań wymaga wiele pracy?

– Zawód ten, jak każdy, traktowany poważnie wymaga nakładu pracy. Na pewno poruszając się w różnych gatunkach, np. udział w spektaklach teatralnych, wymaga ogromnego wysiłku. Nawet, jeśli ma się talent, to nie poparty pracą zniknie. W tym zawodzie nie ma ograniczeń czasowych. Powinna działać dyscyplina wewnętrzna. Ponięważ mam za sobą 8 lat wyzownego sportu, wiem, co to znaczy. Wtedy było o tyle łatwiej, że za mną stał trener i wymagał. Teraz muszę wymagać sama od siebie, co nie zawsze jest łatwe. Opanowanie treści utworów, sztuka posługiwania się głosem, jako instrumentem, to tylko technika, a przecież człowiek to nie tylko ciało. Artysta to jego wnętrze, emocje, które towarzyszą niestannie, to wszystko trzeba ogarnąć i co najważniejsze, trzeba to kochać! Każda praca staje się wtedy łatwiejsza, więc nie mam powodu narzekać.

*Doczekała się Pani dwudziestu płyt, w tym siedmiu autorskich. Która z nich wydaje się Pani szczególnie bliska emocjonalnie?

– Spośród płyt, które dotychczas wydałam szczególnie bliskie są Ballads for Ella – to pierwsza. Płyta została przez mnie nagrana w Nowym Yorku i związanych z nią wiele wyjątkowych, zawodowych doświadczeń i przeżyć. Następna to płyta Jezu ufam Tobie, która była odpowiedzią na moje osobiste spotkanie z niesamowitą postacią – Błogosławionym Janem Paw-

łem II. Chciałam dać wyraz ekumenicznemu charakterowi posługi Naszego Papieża, zapraszając do współpracy Ruth Lynch, od lat prowadzącą w Polsce chóry gospelowe. No i jeszcze jedna – Mesjasz prawdziwy – gdzie w miarę tradycyjnie przedstawiłam nasze piękne polskie koledy. Bardzo szczegółowo pracowałam nad tą płytą, bo przecież koledy to czas Świąt, czas specjalny dla każdego, a więc i wynik pracy musi być wyjątkowy.

*Najnowsze wydawnictwo „Jedno spojrzenie” zadedykowane potęgę miłości, uwzględnia różne style, w tym także pop. Kto przygotował Pani taki repertuar?

– „Jedno spojrzenie” to szczególna płyta, ponieważ opisuje prawdziwą historię dwojga ludzi, którzy przeszli próbę czasu 4 lat i dziś są bardzo szczęśliwym małżeństwem. Repertuar wybrałam sama. Chciałam pokazać, że muzyka rozrywkowa lub tzw. popularna może i powinna mieć wysoki poziom. Udział orkiestry symfonicznej i wspaniałych gości – Zbyszka Wodeckiego, Janusza Szroma i Andrzeja Lamperta dodają wielu muzycznych barw i pokazują niepowtarzalny klimat, który może towarzyszyć człowiekowi, na co dzień. Pięć utworów skomponowała sama, choć nadal nie uważam się za kompozytora, na szczęście talent moich kochanych kolegów muzyków wzbogacił te piosenki poprzez aranże.

*Opowiesci o miłości zawsze miały licznych zwolenników. Czy zdaniem Pani czas skutecznie weryfikuje nasze uczucia?

– To mądre powiedzenie „Czas jest sędzią naszych uczuć” jest tak bardzo prawdziwe. Czas jest w ogóle genialnym weryfikatorem naszego życia. Skutki decyzji, które podejmujemy, podlegają niewątpliwie ocenie. Ale tak naprawdę, czas po prostu płynie, a z jego upływem nadchodzą zmiany i my się zmieniamy. Niektórzy do tych przemian dostosowują się lepiej, inni gorzej. Albo może nie ocenając – inaczej. To powoduje, że mówimy, że jakaś decyzja była dobra lub nie. To nie czas, tylko różne okoliczności mające wpływ na nas, pomagają nam lub nie i okazuje

się, czy dokonywaliśmy właściwych wyborów.

*Uczestniczyła Pani w realizacji kilku oratoriów, śpiewała w kościołach, teatrach i filharmoniach. Czego dotąd nie udało się jeszcze zrealizować?

– Owszem, nie tylko śpiewałam w kościołach, teatrach, filharmoniach, ale grałam też główne role w dwóch musicalach: „Zorba” i „Chicago”. Myślę, że jeszcze wiele przede mną. Nie grałam w filmie, ale może uda się kiedyś zagrać w noweli ??? Marzę o paru koncertach, ale nie mogę przecież głośno tych marzeń wypowiadać! Mam kilka ukrytych talentów i kilka pomysłów w zanadrzu, zatem nie tracę nadziei, że uda się doprowadzić do ich realizacji. Niedawno, znalazłam zupełnie nieoczekiwane w komputerze notatkę z wypowiedzi pewnego widza, po obejrzeniu premiery musicalu Chicago – „znałem Ewę, jako wokalistkę, ale nie miałem pojęcia, że jest całkiem niezłą aktorką”.

*Co dopinguje Panią do pracy?

– Poza dopingiem farmakologicznym, którego nie używam, jest wiele czynników, które mogą dopinguować. Dla mnie jest to z pewnością reakcja publiczności, która pozwala trwać mimo różnych przeszkód i nadal pracować w przekonaniu, że to, co robię ma sens. Na pewno dobre opinie, ale i konstruktywna krytyka, która tak naprawdę pomaga mi rozwijać się artystycznie.

*Pani 20-letnia córka Oliwia też wybrała muzykę i studiuje na akademii. Czy jest Pani z tego zadowolona?

– Co do mojej córki, to mam takie podejście, że jeśli Oliwia jest szczęśliwa, to ja także jestem. Wiem, że bardzo kocha muzykę. Któregoś dnia, kiedy miała może 16 lat powiedziała, że muzyk to piękny zawód, bo nie dość, że uwarliwa, to pozwala na wyrażanie swoich uczuć poprzez muzykę. Zaskoczyła mnie tą wypowiedzią i wtedy widziałam, że jest na dobrej drodze ...

*Sprawia pani wrażenie osoby pogodnej i spontanicznej. Czy czuje się Pani szczęśliwa?

– Powiem tak: Cieszę się, że sprawiam takie wrażenie. Jestem

szczęśliwa, bo żyję.... I wiem, choć nie potrafię tego wytłumaczyć, że żyje się na zawsze. To, co jest po drodze i czasem sobie z tym nie radzę, nie powoduje zmiany mojego charakteru. Staram się nie okazywać lub też, jeśli już mi się zdarzy, to marudzić z pewnym dystansem do siebie i z uśmiechem na twarzy. Najgorzej mają najbliżsi, ale chyba nie jest tak źle. Mam nadzieję. Poza tym, niezależnie od życiowych spraw, szczęście powinno się odczuwać wewnątrz siebie. Czasem, aby to zrozumieć, trzeba długo czekać, ale warto... Kiedy człowiek zaczyna zauważać, że mimo jego wysiłków życie toczy się swoim torem i nie idzie w parze z naszymi oczekiwaniami, zaczyna nabierać dystansu przede wszystkim do siebie i tu się zaczyna lekcja wewnętrznej wolności. A przecież taka wolność, to szczęście!

*Muzyka towarzyszy Pani niestannie w pracy, a jak P ani wypoczywa?

– Wypoczywam na pewno w ciszy – w domu, medytując, rozmyślając. Bardzo lubię być sama – wtedy przenoszę się w inną przestrzeń. Kiedy łapię dystans, zaczynam czuć tę wolność, o której mówiłam, a wtedy fruham... z dala od zgiełku i waśni ... Wtedy spotykam samego Boga, dzięki któremu jestem tu, na ziemi i wtedy jestem w niebie.

*Czy śpiewając jazz, bluesa, soul i gospel można zapewnić sobie dostatnie życie?

– Hmm. Jak by to powiedzieć, to zależy, jakie ktoś ma wymagania i co rozumie przez dostatnie życie. Jeśli pyta Pan czy można z tego żyć – to raczej bardzo trudno. Chociaż jazzowych koncertów wcale nie jest tak mało, to głośno mówi się o nich zdecydowanie za mało. Ja na szczęście mam jeszcze inne projekty.

*Za co jest Pani wdzięczna Bogu?

– Kochanemu Bogu jestem wdzięczna za życie, bo jest to wyraz Jego Miłości. Thomas Merton, słynny duchowny pisał, że każde życie jest wyrazem Miłości Boga. Gdyby Go nie było, to wszystko, co nas otacza natychmiast przestałoby istnieć...

Śpiewali poezję

25 listopada br. odbył się w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Terespole czternasty Powiatowy Przegląd Poezji Śpiewanej, zwieńczony recitalem Piotra Selima, członka Lubelskiej Federacji Bardów. Terespolska Grupa Literacka, zaprezentowała swój trzeci tomik „Pejzaże słów”. W przeglądzie wystąpiło 13 wykonawców z powiatu bialskiego. Zaprezentowali po dwa utwory. Nie zabrakło standardów: Agnieszki Osieckiej, Wojciecha Młynarskiego, Bułata Okudźawy, Kazimierza Przerwy-Tetmajera,

Edyty Geppert, Ewy Demarczyk i wierszy Zbigniewa Herberta. Mimo wysokiego poziomu młodych wykonawców, jury (Janina Wasil, Jarosław i Wojtek Andrzejuk), nagrodziło pierwszym miejscem dwie osoby: Magdalenę Bohonko z Kwasówki (wykonała utwory: „Dobranoc panowie” - Maryli Rodowicz, „Grand valse brillante” Ewy Demarczyk i „Poeści nie zjawiają się przypadkiem” Edyty Geppert) oraz Karolinę Pilipiuk. Drugie miejsce zajęła Marta Olesiejuk, również z Białej Podlaskiej (wykonała: „Czułość” Zbigniewa

Herberta i „Opuszczone kobiety” Irki Szawińskiej), zaś trzecie Martyna Gruszkowska ze Sławatycz („Czy pamiętasz jak to było” Bogdana Olewicz i „To nie, że to sen” Jacka Burasa). Na uwagę zasłużyli wyróżnieni: Old Wives' Tale (Aleksandra Tychmanowicz z bratem Grzegorzem) z Terespolu i Paweł Czyżewski z Podlaskiej Grupy Poetyckiej „Skafander”, którzy zaprezentowali własne kompozycje, a także Beata Wawryniuk z Białej Podlaskiej i Piotr Badalski z Terespolu za aranżację muzyczną i akompaniament. Nagrodę specjalną za „charyzmę sceniczną” (pakiet 26 filmów „oskarowych” plus książki opisujące biografie wszystkich

reżyserów) ufundował Wojtek Andrzejuk i osobiście wręczył Magdalenie Bahonko. Tuż po rozdaniu nagród konferansjerka zaprosiła na scenę barda, muzyka, pianistę, kompozytora i aranżera Piotra Selima. Artysta zaprezentował program złożony z własnych aranżacji muzycznych do tekstów m.in. Karola Wojtyły i Edwarda Stachury. Można było też posłuchać paru utworów z najnowszego albumu - „W rytmie bolera”, gdzie autorką słów jest Hanna Lewandowska. Wyjątkowy mocny i czysty głos, świetne teksty, wspaniałe aranżacje na pianinie, i ciepłe usposobienie artysty sprawiły, że koncert jego autorstwa zostanie na długo w pamięci terespolskiej publiczności. Koncert gwiazdy Piotra Selima, odbył się dzięki wsparciu: PKP Centrum Logistyczne Małaszewice i Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Terespole, którym organizatorzy, czyli: MOK Terespol, ZSO nr 1 w Terespole serdecznie dziękują. Dodatkowym wydarzeniem była prezentacja III tomu poezji Terespolskiej Grupy Literackiej „Pejzaże Słów” (www.literaci.terespol.org.pl), którym bardzo dziękujemy za współpracę i uświetnienie tegorocznego Przeglądu Poezji.

(a)

Wyjątkowa noc z baśniami

9 listopada br. klasa III ze SP nr 2 nocowała w szkole. Była to wyjątkowa noc z baśniami. Uczniowie zebrali się ok. godz. 19.30. Rodzice pomogli wynieść z klasy ławki i porozkładać materace i śpiwory. Potem były wspaniałe zabawy: zwiedzanie czarodziejskiego zamku, zdobywanie sprawności rycerskich, zabawy z magiczną laską i atlasowym pantofelkiem Kopciuszka. Sprawdzano również znajomość baśni, dobierając odpowiednie ilustracje do tytułów baśni oraz uczestnicząc w baśniowym konkursie wiedzy. Nie brakowało logicznych układanek literowych i zgadywanek z wykorzystaniem baśniowych rekwizytów. Kulminacyjnym punktem zabawy

była wizyta Skrzata (wielbiciela cukierków i słodczy), mieszkającego w szafie w gabinecie dyrektora. Jego wesołe opowieści wprawiły dzieci w doskonały humor. Wraz z nim dzieci udali się na poszukiwanie skarbu ukrytego w szkole. Drogę pokazywały rozłożone na podłodze strzałki. Wychowawczyni zgasiła światło, więc poruszano się z latarkami. Napicie podsycał Skrzacik, który był dziwnie bojaźliwy. W końcu uczestnicy dotarli do szkatułki, w której był list od Szkolnego Duszka i niespodzianka - pyszne zdrowe jabłko i pasta do zębów. Szkolny duszek przypomniał, aby po udanej zabawie i małej przekąsce nie zapomnieć o umyciu

zębów przed snem. Tak też uczyniono. Późnym wieczorem dzieci obejrzały filmową wer-

sję „Śpiącej królowny” To był najfajniejszy dzień w szkole, a właściwie noc.

(a)

Spotkanie autorskie w bibliotece nr 6

Pierwsza, ale nie ostatnia

Wielce interesujące okazało się spotkanie autorskie białczanki Edyty Tyszkiewicz w filii nr 6 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Białej Podlaskiej. Młoda literatka ma za sobą udane próby poetyckie, docenione wyróżnieniami na kilku konkursach oraz debiut książkowy. Niedawno ukazała się jej powieść w stylu thrilleru „3 Anny w kapeluszach”. Tyszkiewicz podzieliła się z zebranymi informacjami dotyczącymi powstawania tej powieści (rodziła się w bólach kilka lat), poszukiwaniem wydawcy oraz przymiarkami do następnych prób literackich, które niejmy nadzieję szybciej zostaną zmaterializowane. Fabuła książki „3 Anny w kapeluszach” związana jest z zainteresowaniami autorki, pasjonującej się parapsychologią, fantastyką i kryminałem. Czytelnicy, którzy poznali wcześniej treść twierdził podczas spotkania, że spo-

sób prowadzenia narracji oraz intrygujące zakończenie sprawiły im przyjemność. Powieść jest już dostępna w księgarniach w wszystkich filiach MBP w Białej Podlaskiej.

- Mam już pomysł na drugą książkę, która powstaje etapami. Chcę w niej skupić się na sekretach magii, co wymaga bliższego poznania zagadnienia. Niewątpliwie pomaga mi intuicja i ciekawe sny, które staram się zapisywać. Myślę, że może to być interesująca lektura - opowiadała E. Tyszkiewicz. Autorka chętnie odpowiadała na pytania czytelników i podpisywała chętnym egzemplarze swej książki. Do tej pory objawiały się w Białej Podlaskiej talenty poetyckie. Teraz przybyła prozatką, która nabiera apetytu na pisanie. Może to mieć ciekaw skutki dla miłośników literatury.

Istvan Grabowski
Fot. autor

Terespol

Andrzejkowe popołudnie

29 listopada, po zakończeniu zajęć lekcyjnych dzieci oraz młodzież terespolskiej jedynki rozpoczęły coroczną zabawę andrzejkową. W klimatyczne

brzeg szklanki. Poza tym szkolne cyganki włożyły z kuli, kart i kości, a za swoje przepowiednie prosiły zaledwie o kilka groszy. Na sali sportowej odbywała się dysko-

przystrojonej sali zasiadły wróżki i czarodzieje, którzy przez cały wieczór przepowiadali przyszłość kolegom, koleżankom oraz nauczycielom. Imię przyszłego męża poznać można było przebijając szpilką serce, zaś przybliżony czas weseliska uderzając obrączką o

teka w rytmie najpopularniejszych przebojów. Dodatkową atrakcję przygotował nauczyciel muzyki Tomasz Jezuit. Zainstalował kamerę, której obraz pojawił się na tablicy. Bawiący się i tańczący mogli obejrzeć zarówno siebie, jak i podpatrzyć swoich przyja-

ciół. Ci, których zmęczył taniec, mogli odpocząć i zaopatrzyć się w

swoim straszny kolegom i koleżankom. Andrzejkowe popołud-

coś do picia i jedzenia w specjalnie zorganizowanych bufetach.

Szkolna zabawa trwała nieprzerwanie od godziny 15 do 20. Andrzejki rozpoczęli najmłodsi uczniowie, którzy tuż po 16.30 ustąpili miejsca

dnie przygotowały samorządy uczniowskie szkoły podstawowej i gimnazjum, pod okiem opiekunów samorządów Anny Roguskiej, Ewy Kral i Tomasza Jezuita.

Kamila Korneluk

SPROSTOWANIE

W październikowym numerze „Gościńca Białskiego” w tekście Hubertus czyli pogoń za symbolicznym lisem, pojawiły się dwa błędy. Hubertus, podobnie jak obchody 600-lecia powstania wsi, a nie jak zostało napisane 300-lecia, odbył się 30 września. Za obie pomyłki bardzo przepraszam.

Kamila Korneluk

Prezentacje Literatury

PODLASKIEGO KWARTALNIKA KULTURALNEGO

Nr 43 (redakcja migm; regionalia@mbp.org.pl)

Radosław Plandowski
(Biała Podlaska)

debiut

tak jakoś sam do siebie [niestety]

chyba wypieprzę tą komórkę czy tę
za drzwi wystawię jak można
tak długo czekać i nie się do nędzy
dowiedzieć od jakiejś ciebie

to przecież jawna niejasność
tak milczeć
żeby jeszcze do wszystkiego
coś spadło na głowę
albo przejechało
ale to i tak wychodzi w to samo

że niby ty sama albo ja sam
tylko że w mojej samotności
to inaczej
bo mi nie starcza cisza bez ciszy
potrzeba jeszcze sztuki

ciebie mi za mało

mówisz balsamicznie
śpiewasz przecież dobrze słyszę
jak falujesz niczym pościel
jak nią grzejesz w ten poranek
gdy dotykam twojej szyi
przez rozpuszczone włosy

opadają też w policzek i pachną
choć to nie zapach
ty po prostu mnie zachłannie
wciążasz uzależniając i naprawiasz
może nie otwieraj oczu
ja tak właśnie robię
kiedy chciałbym wchłaniać
tylko skórą

ciebie mi za mało
tobą mi za dużo

między bogiem a wierszem

w imię ojca
syna i matki swojej
nasze grzechy
splewają jak po masle

dotykam czegoś
świnia
truję prawdę

szlakiem nocnego transu
dotarłem do winy
odłożyłem na później

spaleń do dzisiaj
otwierałem oczy tylko
wieczorem

zdarza się pisać złe wiersze
podobnie jak
kochać

monet realista

na początku było słowo
potem mnie wysmiałś
stawiając odpowiednio
w szeregu
za twoją prośbą przestałem
odpowiadać wyzwaniom
pisałem romans
z rolą główną złudzenia
dostarczała wystarczająco
a kiedy chciałem cię rozebrać
poprawiałaś guziki
przy sukience

dzisiaj szkicuję impresję
zachodzącego słońca

na zdjęciu

rodzę się gdy patrzysz i umieram
każdym następnym
oczekiwaniem
między wszystkim uczę się
że nie można liczyć na innych
raczej samemu określić cel
i mierzyć się z huraganem

ale tym wszystkim oglądasz
i nie widzisz że jest coś obok
bo przecież staram się rozkładać
na różne pierwiastki patrzenia
a wtedy chyba znaczą więcej

nie chodzi o dobre światło
czy w klatce po klatce kąta padania
ciała do trumny
ale o życie które można zakleić
pod folią

chciałbym pamiętać
że bywałem mało konkretny
lubilem dłużej niż krócej
szczęść lustrem i poprawiać
chęci natchnienia przyczyny

pamiętać pierwszy kopniak
w dupę
i wojnę na szczyty
albo bezbronne
tylko z wyszczerzonym
sumieniem

dlatego coraz częściej myślę
że pewne rzeczy
mogłyby już zniknąć
gdyby ich wcześniej
nie sfotografowano

wieć na niebo zasłużył każdy z nas lub żaden

mamo
jestem złym człowiekiem
niestosownym do normalności

powiedzieli mi że muszę umrzeć
przestać symulować
i odwiedzać te miejsca (ich słowa)
jakbym miał się tam zarazić

chyba że to prawda
więc pewnie jestem nosicielem
wrodzonej inwersji
skazanym na wczesny sen

uczę mnie
jak się oddawać dobrowolnie
by zmieścić kończyny
w uniwersalnych obrzeżach

słyszałem że Bóg brzydzi się
widząc taki bolesny błąd w sztuce

może nie jestem jednym z nich
gdy obce mi wszystko co ludzkie
ale nadal mam prawo odejść
z własną orientacją prawdy

tak jak wszystko
jedynie podobne do oryginału

z dziennika I

znalazłem chwilę milczenia
przyjemnie jest nieopisywać
hustać się swobodnie pomiędzy

takim szeptem parkietu
i szmerem galezi na parapecie
znajduję ciebie

nie myślę wtedy
o tym że słyszysz ustami
językiem i ciałem

przypominam sobie że jesteś
dla mnie konieczna do bycia
lepszym

z dziennika II

miłość gdy była
zeszła na samo zło odczarowała
księżyc i gwiazdy wina
rozlała się na obie połowki stołu
miłość gdy nie jest

wstydy się przyznać że wszystko
wyszło i próżno nalewać
od nowa
skoro serce wciąż przepełnione
wczorajszą mżawką

spada na dwoje kropla za kroplą
niepogoda z góry
rozpoznaje koniec

z dziennika III

jeżeli można streścić godzinę
w minutach sekundach
mgnięniach oka
tak samo jak życie
w starości dorosłości
dzieciłości zmieścić
to brak sposobu by uciąć
sens miłości która jako jedyna
najpiękniejsza tylko w pełni
swej treści

fryzjerka

pani wybaczyć że głowę zawracam
niewychasaną gadką
wiem dobrze tutaj strzyż się
strzeż tylko wystrzegaj siebie

może skrócić postrzępić
Cieniować mój pogląd
ale stępić nigdy
riposta cięta podcięta wycięta
czuć się należy jeźdźcem bez

a takie patrzeć
jeszcze wpatrzeć
czy ja niby uraczony
panią mną albo
raczej tylko kublek zimnej wody
tak upalnym odciętym od reszty
południem

połączeń

chciałbym wrócić
nietuzinkowo odkryć się
nie powtarzać
sporo wątpliwości
przy tym jakiś ból
coś z przeszłości
bo wszystko było
tyle że gdzieś obok
a teraz już też u mnie

albo chciałbym usłyszeć
to samo ale i sprzeciw

po drugiej stronie lustra
staje się tylko raz
a ja zawsze próbuję odwrócić
wracać od nowa

Nowości wydawnicze z powiatu

Warto przeczytać

Ciężko jest recenzować czyjaś wrażliwość na świat, ludzi, wydarzenia i przeżycia. Jeszcze trudniej, kiedy się poznało tego, który dzieli się swoimi wrażeniami z życia z nieznanymi czytelnikami. Taki właśnie mam dylemat, zapoznając się z twórczością Beaty Kupryś. „Dotyk materii istnienia Blask Perel Życia” to ciekawa pozycja książkowa. Z jednej strony poznajemy wrażliwość autorki w jej wierszach, a z drugiej przez wiersze, artykuły czy zdjęcia poznajemy jej codzienną pełną pasji pracę na rzecz osób niepełnosprawnych w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Kodniu. Jaka jest ta wrażliwość na otaczający świat Beaty Kupryś? Niech przykładem, a jednocześnie zachętą do sięgnięcia po tą książkę będzie fragment wiersza:

*Poeta czerpie w tęsknocie oczekiwani
na piękniejszy świat... przemijaniu
niedoli bo niezmiennie wierzy
i czeka... chwytając życie garściami.*

Poezja, jak i codzienność pani Beaty są niezwykle bogate w przeżycia i szczerze. To osoba zachwycona swoim miejscem na ziemi i pełna pasji. Tę radość i prostolinijną wrażliwość czerpie z pewnością również od osób niepełnosprawnych, z którymi pracuje. Nie ma tu kreacji wytworzonego podmiotu lirycznego. Jest poetycki opis odbioru rzeczywistości przez autorkę. Jest to w swej wymowie szczerze. Widać to szczególnie w drugiej części wydawnictwa nazwanej „Blask Perel Życia”.

Jeśli komuś wpadnie w ręce, tak jak mi piszącej te słowa, to bardzo ładnie wydana książka – polecam. Powstała ona przy wsparciu Urzędu Gminy Kodeń oraz Stowarzyszenia Inicjatyw Społecznych „Jedność” w Kodniu.

Z zaciekawieniem przejrzałam kolejną nowość wydawniczą, która została wsparta przez Urząd Gminy Kodeń. Jest to niewielka, ale cenna w wymiarze treściowym pozycja książkowa „Kostomloty nad Bugiem. Dzieje miejscowości od 1412 r. zapisane na kartach ksiąg oraz w pamięci jej mieszkańców”. Coraz więcej jest książek opisujących dzieje danej miejscowości nie tylko na podstawie badań historycznych, ale także wspomnień dawnych i obecnych mieszkańców. Ludzie mają potrzebę określenia swojej tożsamości, szukania swoich korzeni, poznawania najbliższej okolicy i odtwarzania historii, by jeszcze trafniej zrozumieć siebie i innych w teraźniejszości oraz nakreślić zamierzenia na przyszłość. Historia nas kształtuje, ale też warunkuje nasze obecne postępowanie. Stąd też jest

to niezwykle ważne, żeby mieć świadomość siebie i otaczającej rzeczywistości.

Historia Kostomlot jest bardzo interesująca i dobrze, że doczekała się takiego opisu. Jego autorem jest Iwona Gryszko, ale powstała dzięki wsparciu wielu ludzi dobrej woli, którzy dzielili się swoimi przeżyciami oraz dawnymi fotografiami, co niezmiennie ubogaca tą pracę. Pozycję czyta się bardzo dobrze – jest klarowna, spójna, niezbyt obszerna. W treści historyczne wplecione są wypowiedzi osób, które danych wydarzeń doświadczały. Ale nie rozbija to toku wypowiedzi, a wręcz przeciwnie powoduje, że historia staje się bardziej ludzka, przystępna i namacalna. Zdecydowanie ubogacają treść, podobnie jak piękne, stare fotografie. Wszystkim zainteresowanym zawilociami historycznymi tej urokliwej miejscowości nad Bugiem polecam lekturę.

Seria „Biblioteczka Bialska” rozszerzyła listę wydawnictw o nowe dotyczące tym razem Sławatycz. Jest to „Nad starym Bugiem w Sławatyczach” autorstwa Krzysztofa Gruszkowskiego. Obszerna książka mieści w sobie opis subiektywnego odbioru historii dawnego mieszkańca tej pięknej, urokliwej i z bogatą, przejmującą historią miejscowości nad Bugiem. Nie jest to książka naukowa czy ściśle wspomnieniowa. Relacje osobiste mieszej się w niej z wybiórczymi elementami historii miejscowości, a wątki historyczne z różnych epok łączą się ze sobą oraz z luźnym strumieniem świadomości autora. Nie jest to lektura łatwa. Pomocą mogą być jednak nazwy poszczególnych rozdziałów, niby artykułów. To gdzieś porządkuje lekturę, bo można przypuszczać wokół czego będzie budowana dana wypowiedź autora. Stąd też mamy opowieść o monasterze w Jablecznej i dwóch kościołach w Sławatyczach – prawosławnym i katolickim, ale także o tradycjach przeżywania ważnych świąt i uroczystości, poznać możemy również samego autora i historię jego rodziny. Warto jednak przed zakupem tej książki zapoznać się z fragmentem jej treści – czy komuś odpowiada taki styl pisania i czy tego oczekuje po wydawnictwie około literackim, około historycznym. Według mojego zdania nie jest zbyt odpowiedni materiał przy pisaniu prac naukowych, bo autor na historię Sławatycz patrzy przez swoją perspektywę. Oczywiście warto, żeby ludzie się starali przekazywać tkwiącą w nich myśl, wspomnienie i z pewnością taki zamysł przyświecał autorowi – by podzielić się z czytelnikiem swoimi wrażeniami.

(a)

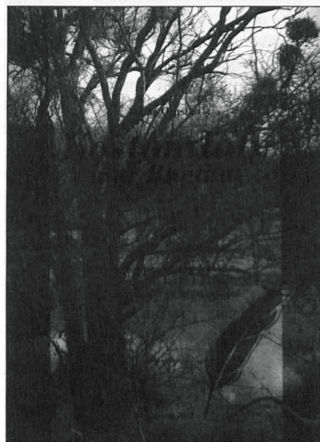
Krzysztof Gruszkowski

Beata Kupryś

DOTYK
MATERII
ISTNIENIA

BLASK PEREL ŻYCIA

Z kapusty NIE TYLKO BIGOS

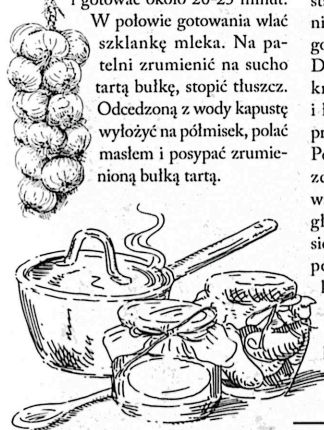
Warzywa kapustne zajmują znaczną powierzchnię w uprawach, a jest to związane z dużym zapotrzebowaniem na ten produkt. Trafily do naszych jadłospisów ze względu na wysokie walory smakowe. Kapustne posiadają też walory odżywcze. W swoim składzie zawierają wiele witamin – witamina C, witaminę witaminę A, witaminy z grupy B i PP. Są też bogate w składniki mineralne – potas, wapń, fosfor, magnez, żelazo, a także w mikroelementy – miedź, cynk, mangan, jod, selen. Na uwagę zasługują też błonnik, o jego roli pisałam wielokrotnie w swoich artykułach. Najbardziej popularne potrawy z kapusty to bigos i goląbki, jednak z przygotowywać z niej można wiele innych smacznych i odżywczych potraw. W swoim artykule zawarłam wybrane przepisy na potrawy z warzyw kapustnych.

KAPUSTA WŁOSKA ALA KALAFIOR

Składniki – 80 dag kapusty włoskiej, sól, cukier, szklanka mleka, 2 łyżki tartej bułki, 6 dag masła.

Wykonanie – kapustę włoską oczyścić z zewnętrznych liści, pokrajać w cząstki (nie wycinać głębi). Zagotować dużą ilość wody, dodać sól i cukier do smaku. Do wrzącej wody włożyć kapustę i gotować około 20-25 minut.

W połowie gotowania wlać szklankę mleka. Na patelni zrumienić na sucho tartą bułkę, stopić tłuszcz. Odcedzoną z wody kapustę wyłożyć na półmisek, polać masłem i posypać zrumienioną bułką tartą.

KAPUSTA NADZIEWANA W SOSIE POMIDOROWYM

Składniki – 1 kg kapusty włoskiej, 30 dag zmielonego mięsa z drobiu lub wieprzowiny, 5 dag boczków wędzonego, ¼ bulki długiej, ¼ szklanki mleka, 2 szklanki rosolu lub wywaru z warzyw, 5 dag stopionej słoniny, 4 cebule, 2 marchewki, pół kg pomidorów, 5 łyżek posiekanej natki pietruszki, sól, pieprz, 1 jajko, 1 łyżka masła.

Wykonanie – kapustę oczyścić z zewnętrznych, uszkodzonych liści. W dużym garnku zagotować wodę z dodatkiem soli. Do wrzątku włożyć całą główkę kapusty i gotować około 15 minut. Potem wyjąć i odcedzić. Obrane i oplukane 2 cebule drobno posiekać i uduścić z dodatkiem tłuszczu ze słoniny. Boczek oczyścić, pokrajać. Bulkę namoczyć w mleku, odciągnąć i utrzeć lub zmielić w maszynce do mięsa. Do zrumienionej cebuli dodać boczek i zmielone mięso, lekko poddusić, wymieszać z jajkiem, bułką tartą i 3 łyżkami posiekanej natki pietruszki. Doprawić do smaku solą i pieprzem. Z ugotowanej główki kapusty odkroić środek i wydrążyć środek, napelnić nadzieniem. Po nadzieniu główkę starannie obwiązać nitką bawełnianą, ułożyć w rondlu, podlać gorącym rosołem lub wywarem. Dodać posiekane 2 cebule, pokrajana w talarki marchewki i łyżkę tłuszczu. Gotować pod przykryciem około pół godziny. Pomidory sparzyć, delikatnie zdjąć skórki, pokroić na kawałki i włożyć do gotującej się główki kapusty. Gdy pomidory się rozgotują, wyjąć kapustę na półmisek. Sos z gotującej się główki kapusty. Gdy pomidory są już rozgotowane przez sito, dodać do smaku sól i pieprz. Przygotowanym sosem polać kapustę. Pokrojoną na porcje podawać z makaronem lub ziemniakami.

SURÓWKA Z KAPUSTY BIAŁEJ

Składniki – 30 dag kapusty białej, sól, sok z cytryny, kwaszony ogórek, mała papryka, 3 łyżki oleju, płaska łyżeczka musztardy, cukier do smaku, natka pietruszki lub zielony koper.

Wykonanie – oczyszczoną z liści zewnętrznych główkę kapusty białej cienko poszatować, osolic, skropić sokiem z cytryny. Obrane ze skórki ogórki pokrajać w cienkie paski. W paski pokrajać oczyszczoną paprykę. Wymieszać olej z musztardą i polać nim surówkę. Wszystkie składniki natką pietruszki lub zielonym koprem. Do surówki dodać też można pokrajaną drobno cebulę lub starte na tarce o grubych oczkach jabłko.

SALATKA Z KAPUSTY KWAŚZONEJ Z BURAKAMI

Składniki – 25 dag kapusty kwaszonej, 15 dag ugotowanych buraków, 1 jabłko, 3 łyżki oleju, cukier, pieprz, 1 łyżka posiekanej natki pietruszki.

Wykonanie – kapustę kwaszoną osączyć z nadmiaru soku i rozdrobnić. Przełożyć do salaterki, dodać starte na tarce o średnich otworach ugotowane buraki i jabłko starte na tarce o grubych otworach, dodać olej, doprawić do smaku solą, cukrem i pieprzem, wymieszać. Gotową salatkę posypać posiekaną natką pietruszki.

ZAPIEKANKA Z KAPUSTY I FASOLI

Składniki – mała główka kapusty, 25 dag zmielonego mięsa, 2 cebule, ząbek czosnku, 2 łyżki posiekanej natki pietruszki, 1 jajko, 2 bulki kajzerki, 2 łyżki oleju, 3 dag słoniny, sól, pieprz, 2 pomidory, nasiona kopru, zielenina.

Wykonanie – kapustę oczyścić z zewnętrznych, uszkodzonych liści, wykroić głębi, włożyć do dużej ilości wrzącej wody i gotować aż liście zmiękną. Wyjąć, osączyć i podzielić na listki. Zmieszać mięso. Bulki pokrajać w drobną kostkę i zrumienić na tłuszczu, dodać do mięsa razem z drobno posiekaną cebulą, czosnkiem i zieleniną. Dodać jajko, przyprawy do smaku i masę wymieszać. Naczynie do zapiekania posmarować olejem, na dnie ułożyć kilka plasterków słoniny. Dno naczynia wyłożyć największymi liśćmi kapusty i ułożyć na nich warstwę mięsa. Przykryć liśćmi kapusty i znowu wyłożyć warstwę mięsa. Ostatnią warstwę stanowić będą ściśle ułożone liście kapusty. Przed wstawieniem do piekarnika potrawę posypać obranymi ze skórki i pokrojonymi w cząstki pomidorami. Wstawić do piekarnika i zapiekać około pół godziny. Zapiekankę podać posypaną obficie zieleniną.

KOTLETY Z KAPUSTY I FASOLI

Składniki – pół kg kapusty białej, 15 dag fasoli, 2 cebule, 2 łyżki tłuszczu, 1 jajko, bulka tarta, sól, pieprz, tłuszcz do smażenia

Wykonanie – fasolę namoczyć poprzedniego dnia, ugotować w wodzie z moczenia, odcedzić. Kapustę oczyścić, wykroić głębi i ugotować w lekko osolonej wodzie. Fasolę i kapustę zmielić w maszynce do mięsa. Cebulę obrać, posiekać i zrumienić na tłuszczu, dodać do zmielonej masy, wbić jajko, doprawić solą i pieprzem, dokładnie wymieszać. Uformować kotlety, obtaczać w bułce tartej i smażyć z obu stron na rozgrzanym tłuszczu. Podawać na gorąco polane pikantnym sosem.

MAKARON Z KAPUSTA I MIĘSEM MIELONYM

Składniki – 50 dag makaronu, 1 główka kapusty, 25 dag wieprzowiny bez kości, 2 cebule, 5 dag tłuszczu, sól, pieprz, mielona papryka.

Wykonanie – kapustę oczyścić z wierzchnich liści, umyć i drobno pokrajać razem z głębiem. Zalać niewielką ilością wrzącej i osolonej wody, ugotować do miękkości. Cebulę obrać, pokrajać w plasterki i zrumienić na tłuszczu. Mięso umyć, pokrajać w drobną kostkę, dodać do cebuli, podlać wrzącą wodą, doprawić przyprawami, uduścić. Gdy będzie miękkie, dodać do kapusty. Doprawić do smaku. Makaron ugotować w osolonej wodzie, odcedzić. Wymieszać z kapustą i mięsem. Zapieć krótko w piekarniku. Podawać z ostrym sosem, np. pomidorowym, korniszonowym.

Przepisy wybrała: Bożenna Warda
LODR w Końskowoli

Gmina Kodeń

Podsumowanie współzawodnictwa sportowego szkół powiatu bialskiego

29 listopada w Zespole Szkół w Kodniu odbyła się uroczystość podsumowująca wyniki współzawodnictwa sportowego szkół powiatu bialskiego. Podczas uroczystości starosta Tadeusz Łazowski wręczał puchary i wyróżnienia szkołom w kilku kategoriach.

Szkoły podstawowe do 100 uczniów:

- I miejsce – SP Sosnówka – 347 pkt
- II miejsce – SP Cicibór Duży – 270 pkt
- III miejsce – SP Dobryń Duży – 240 pkt
- IV miejsce – SP Halasy – 230 pkt
- V miejsce – SP Woskrzenice Duże – 210 pkt
- VI miejsce – SP Huszcza – 196 pkt

Szkoły podstawowe powyżej 100 uczniów:

- I miejsce – SP Łomazy – 838 pkt
- II miejsce – SP nr 1 Terespol – 740 pkt
- III miejsce – SP Wisznice – 670 pkt
- IV miejsce – SP nr 3 Międzyrzec Podlaski – 590 pkt
- V miejsce – SP nr 2 Międzyrzec Podlaski – 490 pkt
- VI miejsce – SP Kodeń – 447 pkt

Gimnazjada:

- I miejsce – Publiczne Gimnazjum nr 1 w Terespolu – 890 pkt
- II miejsce – Gimnazjum Sportowe nr 3 w Międzyrzec Podlaskim – 720 pkt
- III miejsce – Publiczne Gimnazjum nr 1 w Piszczacu – 690 pkt
- IV miejsce – Gimnazjum w Łomazach – 630 pkt
- V miejsce – Gimnazjum w Konstantynowie – 590 pkt
- VI miejsce – Publiczne Gimnazjum w Zalesiu – 490 pkt

Licealiada:

- I miejsce – Liceum Ogólnokształcące w Międzyrzec Podlaskim – 720 pkt

- II miejsce – Liceum Ogólnokształcące w Wisznicach – 640 pkt
- III miejsce – Liceum Ogólnokształcące w Terespolu – 520 pkt
- IV miejsce – Zespół Szkół Ekonomicznych w Międzyrzec Podlaskim – 460 pkt
- V miejsce – Zespół Szkół w Janowie Podlaskim – 242 pkt
- VI miejsce – Zespół Szkół w Małaszewiczach – 192 pkt

Specjalne listy gratulacyjne otrzymali również nauczyciele za wyniki sportowe podopiecznych w finałach wojewódzkich. Wśród wyróżnionych znaleźli się też:

Igrzyska młodzieży szkolnej:
Lubański Wojciech, SP 3 Międzyrzec Podlaski za: II miejsce – sztafetowe pływanie dziewcząt, oraz II miejsce – dwubój nowoczesny

Gimnazjada:
Machnowski Grzegorz, Publiczne Gimnazjum nr 1 w Terespolu za: III miejsce – indywidualnie biegi przełajowe chłopców.

Licealiada:
Kamińska Anna LO Międzyrzec Podlaski za: II miejsce – siatkówka chłopców;
Korbal Andrzej LO Terespol, za: I miejsce – Liga Lekkiej Atletyki chłopców;
Plewka Dorota LO Międzyrzec Podlaski, za: III miejsce – sztafetowe pływanie dziewcząt;
Śliwa Marcin LO Międzyrzec Podlaski za: II miejsce – siatkówka dziewcząt.

Na zakończenie uroczystości starosta Tadeusz Łazowski odebrał okolicznościowy puchar z rąk prezesa Bialskich Szkolnych Zespołów Sportowych Macieja Kosika za wkład w rozwój kultury sportowej w powiecie bialskim.

Grzegorz Siemakowicz

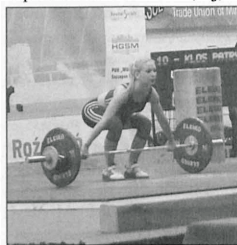

PATRYCJA KŁOS MISTRZYNIĄ POLSKI

Patrycja Kłos z GOK Koroszczyń wywalczyła w Katowicach-Szopienicach tytuł mistrzyni Polski juniorek do lat 17 w podnoszeniu ciężarów. Złoto w kategorii 48 kg dało jej 113 kg w dwuboju (48 kg w rwaniu plus 65 kg w podrzucie). Medal zdobył też Mateusz Skulimowski z MUKS Terespol, który był drugi w kategorii 50 kg, z wynikiem 155 kg (70+85). Lokatę tuż za podium zajął Dawid Nazaruk z MUKS Terespol. Dobrego medalu w kategorii 85 kg zabrakło tylko 4 kg.

Inne sztangistki z powiatu białskiego zajęły następujące miejsca: kat. 53 kg – 8. Dominika Dolega (GOK Koroszczyń; 42+57=99 kg), 12. Klaudia Pilipek (GOK Koroszczyń; 38+45=83 kg); kat. 58 kg – 7. Ewelina Ozon (GOK Koroszczyń; 51+53=104 kg). W mistrzostwach wzięła też udział Natalia Matejek (GOK Koroszczyń), ale po zaliczeniu w kat. 58 kg w rwaniu 43 kg spała wszystkie trzy próby na 53 kg w podrzucie. (mif)

Patrycja Kłos w udanej próbie mistrzowskiego rwania.
Foto GOK Koroszczyń

GINNAZJALIŚCI Z ŁOMAZ OBOK PREMIERA TUSKA

Bardzo dobrze wypadli uczniowie Gimnazjum im. Unitów Podlaskich w Zespole Szkół w Łomazach w finale największej w kraju imprezy piłkarskiej dla dzieci i młodzieży, czyli III Turnieju Orlika o puchar premiera Donalda Tuska. W warszawskiej halu Torwar wystąpił jako mistrz województwa lubelskiego w kategorii 12-13 lat i ostatecznie zajęł dziewiąte miejsce.

Fazę grupową podopieczni Ireneusza Korszenia rozpoczęli od wygranej nad Koroną Mazurem Szczytno 1:0, by następnie zremisować 1:1 z reprezentacją Gorlic. Dzięki temu do awansu do czolowej ósemki wystarczył im podobny wynik z Gimnazjum nr 5 w Siedlcach. Niestety, mecz ten nasi piłkarze przegrali 1:2 i zostali wyprzedzeni w tabeli zarówno przez siedleczan, jak i przez zespół ze Szczytna.

Nie załamało to ich i w kolejnych meczach odnieśli same zwycięstwa. Najpierw wygrali 4:3 z Liderem Łopuszno, następnie 2:1 z Żabkowicami Śląskimi i w decydującym meczu 2:0 z ZSS Nysa. Dziewięć lokatę wywalczyli: Maciej Bosak, Maciej Indrzejewski, Mikołaj Lewkowicz, Piotr Martyniuk, Maciej Nazarewicz, Błażej Sobchowicz, Dominik Szymanek, Michał Zydlewski i Krystian Żelisko. Za udział w turnieju otrzymali dresy i piłki, a finałowe spotkanie oglądali w towarzystwie premiera Tuska. (mif)

MISTRZOWIE PRZELAJÓW

W Adamowie rozegrano wojewódzkie finały indywidualnych biegów przełajowych. Uczestniczyli w nich uczniowie szkół z naszego powiatu i dwoje z nich wywalczyło mistrzowskie tytuły. Bartosz Sosidko z Gimnazjum nr 1 w Terespolu okazał się najszybszy w gronie gimnazjalistów z pierwszej klasy, a Natalia Korszeń z Gimnazjum w Wisznicy wśród drugo- i trzecioklasistów.

Na podium stanęło ponadto czworo innych biegaczy z Terespolu i Wisznicy. Drugie miejsca zajęli: kl. V – Adam Wawryszewicz (SP 1 Terespol); kl. I PG – Klaudia Mazuryk (PG Wisznice), natomiast trzecie: kl. I PG – Oliwia Kędracka (PG Wisznice); kl. II-III PG – Ewa Nejman (PG 1 Terespol). Ponadto w czołowych szóstkach plasowali się: rocz. 2001 – 5. Jakub Tymosz (SP 1 Terespol); rocz. 2000 – 5. Klaudia Pilipek (SP 1 Terespol); rocz. 1997-98 – 4. Patrycja Korybalska (PG Wisznice), 5. Joanna Świdzińska (PG Wisznice). (mif)

GRAD MEDALI MIĘDZYRZECKICH PLYWAKÓW

Z workiem pełnym medali powrócili z Mazur pływacy klubu MOSiR Huragan Międzyrzec Podlaski, uczestniczący w VIII Zawodach Pływackich o Puchar Burmistrza m. Giżycko. Wszystkie swoje wyścigi wygrała Magdalena Suchota, która okazała się także najlepsza w wyścigu australijskim piętnastolatek. Podopieczna trenera Wojciecha Lubańskiego była najszybsza na 50, 100 i 200 m st. grzbietowym (czasy: 32,96; 1:08,70; 2:27,04) oraz na 100 m st. zmiennym (1:09,26).

O jedno złoto mniej zdobyła 14-lletnia Izabela Kosińska – pierwsza na 50 m st. motylkowym (33,12), 50 i 100 m st. grzbietowym (33,36; 1:12,08), a także druga na 100 m st. dowolnym (1:05,31). Ponadto raz na najwyższym stopniu podium stały: 11-lletnia Oliwia Stefaniuk – na 400 m st. dowolnym (5:44,12) oraz 11-lletnia Zuzanna Celińska – na 200 m st. grzbietowym (3:03,50). Obie przywiozły również do domów krążki innego koloru. Oliwia była trzykrotnie druga – na 50, 100 i 200 m st. dowolnym (32,86; 1:13,34; 2:36,82), a Zuzanna druga na 50 m st. klasycznym (45,60) oraz trzecia na 100 m st. grzbietowym (1:28,29) i na 50 m st. grzbietowym (41,21).

Swoją start za udany może również uważać 14-lletnia Patrycja Hryciuk – druga na 50, 100 i 200 m st. klasycznym (36,43; 1:18,82; 2:50,88) oraz trzecia na 200 m st. zmiennym (2:50,86). Z kolei dwa drugie miejsca i jedno trzecie zajęli: 15-lletnia Kornelia Celińska (na 50 i 200 m st. grzbietowym oraz na 100 m st. grzbietowym) i o dwa lata starszy Rafał Mironiuk (na 50 m st. klasycznym, 50 m st. dowolnym i 100 m st. klasycznym). Ostatnią międzyrzecką medalistką została 11-lletnia Zuzanna Włodarczyk – druga na 50 m st. motylkowym.

Dodatkowe medale podłascy pływacy zdobyli w wyścigach australijskich. Wśród piętnastolatek zwyciężyła Suchota. (mif)

UCZCILI ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

Na trasach w Janowie Podlaskim i w wiejskiej świetlicy w Czosnowce uczczono w naszym powiecie na sportowo kolejną rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Blisko 600 uczestników, rywalizujących w piętnastu kategoriach, zgromadziły XVIII Biegi Niepodległości. Imprezę zorganizowały: Szkoła Podstawowa im. Czesława Tańskiego i Gimnazjum im. Jana Pawła II w Janowie Podlaskim oraz Bialski SZS, a honorowy patronat nad nią objęło starostwo powiatowe oraz wójt Jacek Hura.

Miejsca na podium zajęli: szkoły podstawowe – kl. I-II: 1. Zuzanna Holownia (Huszcza), 2. Natalia Dyczkowska (Bereżówka), 3. Karolina Juchimiuk (Łomazy) oraz 1. Dawid Waśkiewicz (Łomazy), 2. Krystian Kajka (Woskrzenice Duże), 3. Paweł Lewczuk (Wisznice); kl. III-IV: 1. Justyna Bajkowska (Łomazy) i Wojciech Pawłowicz (Rokitno), 2. Michał Korneluk (Terespol), 3. Bartek Klebaniuk (Rokitno); kl. V: 1. Martyna Nowosielska (Łomazy), 2. Ewelina Przyłucka (Łomazy), 3. Ola Jawoszek (Rokitno) oraz 1. Mateusz Zagajski (Ślawatycze), 2. Jakub Tymoch (Terespol), 3. Kacper Żuk (Woskrzenice Duże); kl. VI: 1. Klaudia Pilipek (Terespol), 2. Patrycja Jawoszek (Rokitno), 3. Julia Kobylinska (Huszcza) oraz 1. Dawid Hawryluk (Cicibór Duży), 2. Kamil Gryciuk (Terespol); gimnazja – kl. I: 1. Magda Głowacka (Piszczacze), 2. Marlena Kamińska (Janów Podl.), 3. Kinga Krasa (Łomazy) oraz 1. Rafał Klimek (Wisznice), 2. Maciej Nazarewicz (Łomazy), 3. Ernest Laszuk (Łomazy); kl. II-III: 1. Natalia Korszeń (Wisznice), 2. Ewa Nejman (Terespol), 3. Natalia Korszeń (Wisznice) oraz 1. Damian Zagajewski (Ślawatycze), 2. Arkadiusz Romanuk (Swory), 3. Paweł Bojarszek (Łomazy); szkoły średnie – kobiety: 1. Mariola Stasiwicz (ZSE Międzyrzec Podl.), 2. Sandra Mrozińska (ZS Janów Podl.); mężczyźni – kl. I: 1. Łukasz Wójcik (ZSE Międzyrzec Podl.), 3. Patryk Niemarski (Piszczacze), 4. Kamil Dekiert (Łomazy); kl. II-III: 1. Michał Radzikowski (ZS Janów Podl.). (mif)

Ping-pongowy Turniej Niepodległości

11 listopada br. przy wypełnionej po brzegi świetlicy wiejskiej w Czosnowce po raz kolejny młodzież i dorośli wspólnie rywalizowali o palmę pierwszeństwa w tenisie stołowym. Zawody poprzedzone zostały patriotyczną prezentacją medialną, recytacją wierszy, pieśni narodowych, wspólną refleksją i zadumą nad bolesną historią i wysiłkiem minionych pokoleń włożonym w rozwój i trwanie Ojczyzny. Turniej zorganizowany z inicjatywy radnego powiatu białskiego Arkadiusza Maksymiuka pięknie wpisuje się w Dzień Niepodległości. Oddaje część i podtrzymuje pamięć o przodkach, a młodzież na sportowo oddaje szacunek i podziękowanie za otrzymaną wolność. Głównym organizatorem turnieju było Powiatowe Zrzeszenie LZS w Białej Podlaskiej z/s w Zalesiu przy wsparciu Starostwa Biała Podlaska. Turniej rozegrano systemem pucharowym, uczestniczyło w nim 73 zawodników z całego powiatu białskiego rozegrany został na trzech stołach równocześnie, we wszystkich kategoriach wiekowych.

Szkoły podstawowe

Dziewczęta: 1 - Julia Czerniewska, 2- Karolina Najdychor,
3 - Karolina Adamczyk.

Chłopcy: 1- Dawid Ustnowicz, 2- Przemysław Jarząbkowski,
3 - Łukasz Naumiuk.

Gimnazjum

Dziewczęta: 1- Kamila Olichwirowicz, 2- Weronika Krasa,
3 - Magda Jarząbkowska.

Chłopcy: 1- Dominik Lipiec, 2- Marcin Wasilewski, 3- Karol Zaraziński.

Szkoły średnie chłopcy: 1- Paweł Nazaruk, 2 - Łukasz Borysiuk,
3 - Piotr Jarząbkowski.

Kategoria open

Kobiety: 1- Bożena Ustnowicz, 2 - Klaudia Kirczuk,

Mężczyźni: 1 - Dominik Dąbek, 2 - Paweł Kusznerek,

3 - Jacek Kulikowski.

Turniej swoją obecnością zaszczytali i wsparli: Tadeusz Maziejuk honorowy przewodniczący LZS, Jan Siłakowicz, radny gminy Biała Podlaska, Zajązd Jolanta - Jolanta Dawidziuk, sołtys Czosnowki Dorota Maksymiuk oraz sołtys Wólki Plebańskiej Ireneusz Chalecki. Wszystkim serdecznie dziękuję i zapraszam na kolejny turniej.

Arkadiusz Maksymiuk

Mateusz Skulimowski wicemistrzem Polski

Podczas odbywających się 16 listopada w Katowicach - Szopienicach Mistrzostw Polski Juniorek i Juniorów do lat 17 w podnoszeniu ciężarów, uczeń terespolskiej jedynki Mateusz Skulimowski wywalczył tytuł wicemistrza. Mateusz startował w kategorii wagowej do 50 kg chłopców i pokonał kilkun-

stu zawodników z całego kraju. W rwanie uzyskał 70 kg i zdobył srebrny medal, a w podrzucie uzyskał 85 kg i brązowy medal. Najważniejszy krąček - srebro zdobył w dwuboju. Mateusz trenuje od 4 lat w MULKS Terespol, obecnie pod okiem trenera Mateusza Peplowskiego.

Kamila Korneluk

Terespol

Czwartoklasiści w Warszawie

20 listopada czwartoklasiści z terespolskiej jedynki z wychowawcami Anną Warakomską i Grzegorzem Jakuszką oraz Kamilą Korneluk udali się na wycieczkę do Warszawy. Głównym punktem wycieczki był udział w projekcji filmów „Podróż kosmiczna” w Cinema City. Nie

był to zwykły seans filmowy, ale niezwykła, trwająca trzy godziny wędrówka po kosmosie, podczas której dzieci poznawały wszechświat wszystkimi zmysłami. Podróż ponad chmurami rozpoczęła się w sali inspiracji, gdzie uczniowie obejrzeli film o roli słońca w układzie słonecznym.

Autorzy dokumentu pokusili się także o pokazanie przyszłych losów Ziemi oraz człowieka. W sali wyobraźni uczniowie wysłuchali ciekawej historii, opowiedzianej przez dwoje Amerykanów, którzy widzieli niezidentyfikowany statek kosmiczny. Ciemności panujące w sali oraz interesująca, a chwilami pełna grozy opowieść wywołała duże wrażenie na dzieciach, które słuchały jej w zupełnej ciszy. Następnie w sali interakcji dzieci wzięły udział w quizie o kosmosie, zaś w sali ruchu uczestniczyły w filmowym spacerze po planecie. Podróżując po niezwykle pięknych zakątkach ziemi dzieci nie tylko oglądały obrazy, ale także zmysłowo poznawały świat. To wszystko dzięki specjalnym fotelom, które poruszały się synchronicznie z

obrazem, a umieszczone w nich symulatory laskotały, łapały za nogi, wydychały powietrze czy oblewały wodą. W sali muzyki uczniowie otrzymali wiele cennych informacji o zasadach tworzenia muzyki do filmów o kosmosie. Ogromną atrakcją filmu, poza oczywiście muzyką, stanowiły efekty wizualne, jakie tworzyły światła laserów i stroboskopów. W ostatniej sali 3D odbyła się projekcja filmu o wszechświecie. Następnie dzieci wzięły udział w warsztatach w planetarium, a także bawiły się w salonie gier. Pobyt w stolicy czwartoklasiści zakończyli wizytą w Pałacu Kultury i Nauki, gdzie podziwiali panoramę miasta z tarasu widokowego na trzydziestym piętrze.

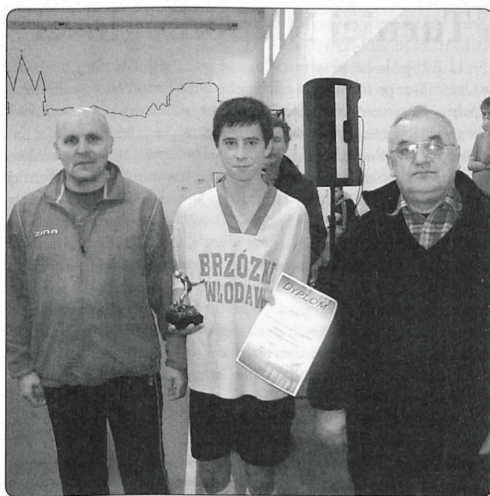
KK

Gmina Sławatycze

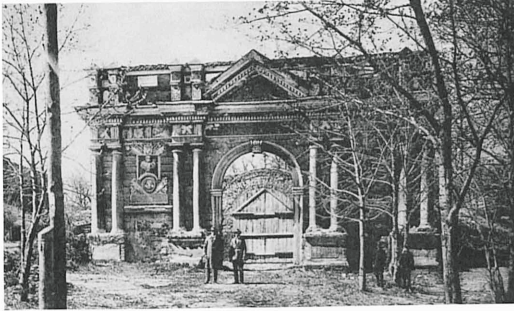
Rywalizacja ministrantów

17 listopada br. w hali Zespołu Szkół w Sławatyczach rozegrano parafialny turniej halowej piłki nożnej ministrantów. W kategorii szkół podstawowych I miejsce zajęli ministranci z Motwicy, II miejsce z parafii pw. Matki Bożej Różańcowej w Sławatyczach. W zawodach gimnazjalistów I miejsce zdobył team „Brzózki” Włodawa z parafii Najświętszego Serca Jezusowego, II miejsce przypadło ministrantom z „Tornada” Sławatycze reprezentujący parafię pw. Matki Bożej Różańcowej przed drużyną z Motwicy z parafii Narodzenia Najświętszej Marii Panny. Najlepszym bramkarzem turnieju wybrany został Kamil Osypowicz ze Sławatycz. Najwszechstronniejszym zawodnikiem turnieju okazał się Kacper Węgliński z Włodawy. Nad sprawnym przebiegiem rozgrywek czuwał sędzia

główny Andrzej Łuciuk – nauczyciel wychowania fizycznego miejscowego Zespołu Szkół. Organizatorem imprezy był proboszcz parafii pw. Matki Bożej Różańcowej w Sławatyczach ks. Andrzej Kania, Urząd Gminy, Zespół Szkół i Gminny Ośrodek Kultury w Sławatyczach. (bs)

Biała Podlaska brama Radziwiłłowska – I Wojna Światowa

Biała Podlaska dworzec 1910 r.

Biała Podlaska, gimnazjum żeńskie Plater, okres międzywojenny

Quiz Gościńca

Lokalna Grupa Działania

W skład Lokalnej Grupy Działania wchodzi przedstawiciel następujących sektorów:

- A/ sektora publicznego i prywatnego,
- B/ sektora społecznego,
- C/ sektora publicznego, prywatnego i społecznego,

Głównym zadaniem Lokalnych Grup Działania jest:

- A/ Prowadzenie szkoleń i doradztwa na obszarze objętych LGD,
- B/ Opracowanie i wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju,
- C/ Prowadzenie działalności gospodarczej,

Lokalne Grupy Działania w ramach przyznanych środków finansowych prowadzą nabory wniosków w ramach działania:

- A/ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej,
- B/ Modernizacja gospodarstw rolnych,
- C/ Program Rolnośrodowiskowy.

Beneficjent poszczególnych działań, składając wniosek musi zwrócić szczególną uwagę na:

- A/ Prawdopodobieństwo, zgodnie z instrukcją wypełnienia wniosku,
- B/ Dołączyć do wniosku niezbędne załączniki,
- C/ Zgodność planowanej operacji z celami Lokalnej Strategii Rozwoju.

Bożenna Warda

Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Odpowiedzi prosimy nadsyłać do dnia 15 stycznia 2013 r. na adres redakcji Gościńca.

Rozwiązanie Quizu Gościńca nr 9/2012

- 1 – B
- 2 – C
- 3 – A
- 4 – B

Prawidłowe odpowiedzi nadesłał
Tadeusz Krawczyk z Zabłocia.

Nagrodę książkową zwycięzcy konkursu
prześlemy pocztą.
Serdecznie gratulujemy!

gościńiec
BIAŁSKI

NUMER ZAMKNIĘTO
30 listopada 2012 r.
Egzemplarz bezpłatny
Nakład 1500 egz.

Wydawca: Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej

Redaguje zespół: koordynator - Jan Jafczuk, Elżbieta Chwałczuk - sekretarz redakcji
Współpracują: Barbara Brodacka, Teresa Bartosiewicz, Dorota Demianiuk, Marek Ferens, Istvan Grabowski, Aniela Halczuk, Kazimierz Halczuk, Ewa Jarosiewicz, Anna Jureczek, Szczepan Kalinowski, Beata Kupryś, Kamila Korneluk, Jolanta Kwiatek, Iwona Łuciuk, Grzegorz Michałowski, Grzegorz Siemakowicz, Agata Sudewicz, Bolesław Szulej, Anna Józwick, Łukasz Pogorzelski, Bożenna Warda, Łukasz Węda, Danuta Wowczeniuk, Małgorzata Zajac.
Adres redakcji: Starostwo Powiatowe ul. Brzeska 41; 21-500 Biała Podlaska, tel. 83 343 75 31; fax: 83 343 36 09;
e-mail: gosciniec@powiatbialski.pl, powiatbialski@lubelskie.pl, starbial@pro.onet.pl.

Zastrzegamy sobie prawo dokonywania skrótów w nadesłanych tekstach. Za treść reklam i ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Skład i druk: Drukarnia „CALAMUS” s.c. w Białej Podlaskiej

niepowtarzalny oryginalny unikatowy zachwycający

Znaczek personalizowany

Twój osobisty znaczek pocztowy

Na specjalną okazję

Na prezent

Na pamiątkę

Znaczki personalizowane to znaczki z miejscem, na którym możemy nadrukować Twoje zdjęcie lub dowolną grafikę. Znaczki możesz wykorzystać jako opłatę pocztową za nadanie listu albo zachować na pamiątkę.

Poczta Polska

O szczegóły pytaj w urzędach pocztowych.

Informacja: 83 / 342 56 30, 342 56 38

